

عهلی بهندی

کورد قران

د ئایدیۆلۆژیا به عسیزم دا

ناھى پەرتووكى: كورد قېران - دنايدىۋولۇژيا بەعسىزم دا
بابەت: فەكۆلىن ل سەر پاشمايىن ئەنزالان
نقىسین: عەلى بەندى
بەرگ و ديزاين: بلند محمد
تېپچن: دلمان عەلى
ژمارا سپاردنى: (۲۱ / ۲۲۵۲ - D) ل پەرتووكخانەيا بەدرخانىيان / دھۆك
چاپخانا: تەھران
تیراژ: (500) دانە
چاپا ئىككى: 2021

ماڧى چاپكرنى بۇ نقىسەرى يى پاراستيە

پیشگوۆتن

ددریژاھیا دیروکا مروقایەتیّ دا گەلەك مللەت و نەتەوہ ہاتینە ژناقبرن و نەماینە ، مللەتیّ کورد ئیکە ژوان مللەت و نەتەوا ددریژاھیا دیروکا خودا ھەردەم کەفتیە بەر ھەولین قەرکرنیّ ل سەر دەستین درندە و دوژمن ونەحەزان ، ناخا کوردستانیّ ھەردەم بویە جہیّ مەملان و ھەفرکی و شەرەنیخین بەرژەوہند پەرستان و ہاتیە داگیرکرن ، دیروکا مللەتیّ کورد ھەر ئیکە وەکی خو ئیایی یا نفیسی و بەرزەکری و سیاسەتا کورد قرانیّ یا لیّ پەیرەوکری ، ب ھەمی رەنگ و شیوازان ل دویف نەخشە و پلانین دارشتی بەرھنگاری نەتەوا کورد بوینە .

ئەنفال ، کریار ، پروسە ، ئوپەراسیون ، ل سالا 1988 ژلایّ درندەترین رژیم ل جیہانیّ ، رژیما بەعسا ژناقچویی دەرھەق گەلیّ کورد ہاتین ئەنجام دان ل پیش چاڤین ھەمی جیہانیّ ول قان تاوانان بیّ دەنگ ماین و بەرژەوہندین خو پاراستین و مللەتیّ کورد بویە ھەقرانیّ شەرەنیخین وەلاتین زلھیز و بەرژەوہند پەرستان ، مروڤ ، ژینگەھ ، گیانەوہر ، شارستانیەت ، کەلتور ، ھەمی ہاتینە ژناقبرن و جینوسایدکرن .

کورد قران د ئایدولوژیا به عسیزم دا ، ناساندنا تاوان و هوقاتییښ
رژیم به عسا ژناقجویی یه ، کا چهوا نه فی رژیم چه په ل و درنده
هر ل ده سپیکا و هرگرتنا ده سه لاتی هه ول دایه ناسناما نه ته وا
کورد ل سهر رویی عه ردی نه هیلیت تاییه ت ل ده مه کی دا کو
جیهانی ب مافیښ مروفی دخوری و ده سه لاتدارین عیراقی هه می
بنه ماییښ مافی مروفی پیشیلکرن و زیده گافیښ ناشکرا ل سهر
ریکه فتناما نیف نه ته وهی کرن .

تاوانین نه نفالان مه وه کو کورد چ په ند و عیبره ت بخو ژئی
وه رنه گرتن ، شوینا بکهینه هیقیښی براینی و ئیک ریژی و
ئیگرتنی ، جاره ک دن ماینه ب گه لالیشکین ئیک فه و مه سه لین
نه ته وهی هاتنه پیلیدان و به رزه وه ندین حیزی هاتنه پاراستن ،
نه و کاربه ده ستو نه نفالچی و نه جامده رین نه نفالان نه وین مل ب
ملی رژیم به عس فه نه نفال نه جام دای ، شوینا بهین دادگه مکرښ
و سزادان ، مخابن هاتنه پاداشتکرن و به پرساتی ژوان را هاته
دان .

کورد قران په رتوکه که ب شیوازی هزی و فه لسه فی هاتیه نفیسین
و دارشتن ، دیاری یه بو نفشی نوی و خوینده کارین زانکویان ،

داکو بزائن کا چہوا باب و کالین وانا نہ خوشی و دہردہ سہری
دیتینہ و تشتہ کی ژ دیروکا مللہ تیّ خو بزائن .

من وہ کو تایبہ تمہ ندہ ک دبوارئ ناساندنا تاوانا ئہ نفالان دا دفان
چہند سالین بوری دا گہ لہ ک ہول دایہ دیروکا مللہ تیّ خو ، ئہ وان
کارہ ساتین بسہر دا ہاتین ب ئہ مانہ ت توماریکہ م و بگہ ہینمہ
نافہ ندین جیہانی داکو وہ کو جینوساید بہینہ نیاسین ، ئہ ف ئہ رکہ
ل سہر ہر تاکہ کوردہ کی فہرہ خہ میّ ژئ بخت ، تایبہ ت
نقیسہر ، ہونہ رمہ ند ، سینہ ماکار ، سینارست ، شیوہ کار
، ہر ئیک دبوارئ خودا ہول بدہ ت ئہ فان مہرگہ ساتا و
کارہ ساتان زیندی بکہ تن و ئہ جامدہ ریّن ئہ فان تاوانین دژی
مروثایہ تیّ بہینہ شہر مہ زار کرن .

عہ لی بہندی

2021/1/25

دھوک

ئەنفال چ جار ژبیر ناچیت

دیروکا مروقایه تیئی یا پیکهاتیه ژدیروکه کا که فنار یا قرکرنئی و کومکوژیئی و ویرانکرنئی ، هه رده م مروف و ملله ت دبنه سوته مه نیین به رژه وه ندان . سه دی بیستی ئیک ژسه دین هه ره تاریین مروقایه تیئی بوو کو ب سه دی جینوسایدیئی هاتیه نیاسین و ل قه له م دان ، قرکنا ب ملیونان جوھیان و ئە رمه نان و ب سه دان هزار خه لکی کورد.

دسه دی بیستی دا پیشکه فتیتترین ته کنه لوژیا هاته ب کار ئینان و ئە ف چه نده بو سه ده می په یدابونا کریارو پروژین جینوسایدیئی ب ئاوایه ک به رفره ه ل سه رانسه ری جیهانی کو تیدا پتر ژ 6 ملیون جوھیین ئە وروپی و کو

ب هولوكوست هاتيه ناسكرن ، و 2مليون نه رمه نى و زېده تر ژ 2مليون و نيف وه لاتيين كه مبودى و 800هزار توتسيين ره واندى و پترى 500هزار كورد دسه دى بيستى دا هاتينه قركرن . تاوانين قركرنى دسه دى بيستى دا جوداهيه ك هه بويه ژسه دین پيستر ، ژبه ركو نه ف تاوانه به ر ب ده فه رين تاييه ت دهاتنه ناراسته كرن ، سياسه تا قركرنى دسه دى بيستى دا ژلايى گروپه ك تاييه ت هاتينه په يره وكرن و ناراسته كرن ، نه فه ژى سه خمه راتى ژناقبرنا ويى گروپى يان وي ره گه زى ، لى جينوسايد وه ك تاوانه ك پيناسكرى ژلايى ياسايى فه بو سه رده مى شه رى جيهانيى دووى فه دگه ريت ، دوى ده مى دا زانايى پولونى رافايل ليمكين (كو ب ره گه ز جوھيه، ئيکه م جار زاراقى جينوسايد ب كار ئينايه، ديسان پيناسه يا ياسايى ژ جينوسايدى را هاتيه دانان و ريککه فتنا سالآ 1948فه دگه ريت يا كو ژ 19به ندان پيکدهيت ژلايى جقاتا ته ناهيا نيّف ده وله تى هاتيه دارشتن .

گه ر ب چاقه ك هويرو دويربين به رى خو بده ينه سياسه تا وان رژيمين ده سهه لات ل عيراقى وه رگرتين هه ر دساليين بيستان دا ل سه دى بيستى دا هه تا هه رفاندنا رژيما به عسا عه فله قى يا خويناوى كو عيراق ژدوو نه ته وين سه ره كى پيکدهيت ، عه ره ب و كورد ، زېده بارى چه ند كيّمه نه ته وين بچويك وه كو كلدان و ئاشورى و نه رمه ن و تورکومانان، سياسه تا ئايدولوژيا به عسيژما فاشست

ب دريژاهيا ده سهه لاتا خو دا مفا ژ سه ربورين سه دين بوري دا وه رگرتيه وه كو سياسه تا رو م و مه غولان ، چنكو به عسيان كوشتن و قركرن و ويړانكرن ب تاوان نه دزانين و ب كاره كي ره وال قه له م ددان ، سه ددامي ديكتاتورو دارو ده سته كين وي ب دريژاهيا 35 سالين فه رمان ره وايا خودا چه ند تاوانين مه زن ده رهه ق خه لكي عيراقئ نه نجامداينه هه مي ژي دكه قنه دخانا جينوسايدئي دا و زيده گاځيين ناشكه رانه ل سه ر پروتوكول و ريككه فتننامين نيډ ده وله تي . نه گهر مروف تاوانين نازيان دژي جوهيان هاتين كرن دگه ل تاوانين به عسيان دژي گه لي كورد هاتين كرن دگه ل ئيك به راورد ب كه ت چ جوداهيا نابينيت چنكو هه ردوو دچوارچوفه ك دا و ب ئيك شيوه هاتينه كرن و گه له ك نيزيكي ئيكن ، بو نمونه نازيان ده مي جوهي دگرتن يان ژي خو ته سليمي نازيان كربان دا ل ئوردوگاين تايبه ت دا خرفه كه ن پاشي بو جهه ك نه ديار قه گوهيژن و دچال و خه نده كان دا كوم كوم كوژن ، ده مي نه نفالان دا ژي ل سالا 1988 ب هه مان شيوه و سياسه ت نه ف چه نده دهاته كرن

رژيما به عس وي سه رده مي مفايه ك مه زن ژره وشا بيده نگيا جقاكي نيډ ده وله تي و هه ردوو جه مسه ران و وه لاتين ئيسلامي وه ردگرت ، نه قي بيده نكيي زيده تر رژيما به عس و سه ددام پالدان سياسه تا خو يا خويناوي په يره و بكه ن، ملله تي كورد بو هه قراني شه ره نيخين وه لاتين

به رژه وه ند په رست ، دیسان گروفه په کو ئه ف چه نده
 پروژه کی دارشتی بو ب هاریکاریا چه ند وه لآتین عه ره
 بستانی بو نه هیلانا چه ند نه ته وان دناق عه ره بستانی
 دا ژوانا نه ته وا کورد وه کو ناسنامه و هه می ده مان ملله
 تی کورد بو قوربانی فاکته رو پیشداچونین سیاسی ل ده
 فه ری سه ره رای ژناقبرنا گه له ک پیلان وبه رسینگرتنا
 هه ول و بزاقین داگیرکه ران . لی ژسه ده می قی بیده
 نگیی و پشته قانیی پتر رژیما به عسا گور ب گور هاته
 هاندان و هاربو ، وه کو دبیزن غروری گرت ، ل به رده هول
 وه لآتین عه ره بی و یین خودان به رژه وه ند که فته گیانی
 خه لکی کوردستانی و ب چه کین کیمیایی و ژه هراوی یین
 قه ده غه کری و سیاسه تا جینوسایدیی ل کوردستانی په
 یره و کر . ژلایه ک دیفه چه ند نفیسه ریڼ عه ره ب و
 عیراقی وه کو هادی عه له وی و که نعان مه کیه وگه له
 کین دیتر به را ئه تا خو ژناسنامه و نه ته وا خو دکه ن و
 دبیزن هه رده می کورده کی دبیین شه رم ژخو دکه یین ژ
 ئه نجامی وان زورداریین ب سه ری گه لی کورد هاتین کرن
 ، دیسان د . فه همی شه ناوی دپه رتوکا خو (الاکراد یتاما
 المسلمین) دا دبیزت کورد ئیکه مین نه ته وه نه ب ته
 قایی موسلمان و موسلمانین ره سه نن و سه رتیرا
 موسلمانانه ، هه رل سه رده می عومه ری کوری خه تابی
 تا نوکه موسلمانه تیا خو پاراستی و هیچ جاره کی ملکه
 چی چ ئیرادهیان نه بوینه و که قنترین ره گه زی مروقانه .

لی سه ره رای قی هه میی زووربه یا وه لاتیین عه ره بی
 تاوانین رژیما به عس دقه شارتن و پشتته قانی لیدکر و خو
 ب سه رقه نه دبر تنی لیبیا و سوریا نه بن ، به لکول ده می
 ئه نفالان دا چه ند سه روک و سه رکردین عه ره بان دگه
 رمه گه رما پروسین ئه نفالان دا دچونه به غذا و
 پیروزباهی ل سه ددائی گوربه گور دکرن و نیچیرا وی
 پیروز دکرن ، زیده باری کوردان ب ئیسرائیلیا دوی ل قه له
 م دده ن و دبیزن کورد مه ترسینه ل سه رنه ته وا عه ره ب
 .ب راستی هه ر ده می وه لاته کی عه ره بی ریک بو لایه
 نه کی سیاسی یی کوردی قه کربیت یان به حسی کوردو نه
 ته وا کورد ب باشی کربیت یان دژی ره فتارو کریارین
 هوقانه یین ده سهه لاتیین عیراقی یین ئیک ل دویف ئیک را
 وه ستیابیت ، ئه ف چه نده ژی قه دگه ریت بو وان
 ناکوکیین دناقبه را وی وه لاتی و ده سهه تا عیراقی چ یا
 نوکه یان یا به ری نه کو ریژ گرتنه ل بیرو باوه ریه کا
 مروف په روه رانه ، به رو قازی هه رده می به رژه وه ندین
 وان وه لاتان دگه ل عیراقی بوینه جوت ئیدی هه لویستی
 وان هه مبه ر کوردان هاتیه گهورین ، هه ر چه نده جمال
 عبدالناسر گوته هه بونا گه لی کورد وه کو هه بونا
 رویباری نیله . ژلایه ک دیقه کومکارا وه لاتیین عه ره بی پتر
 ژهه ر کاره کی خو داکوکی ل سه ر سه ددائی و رژیما وی
 دکرو بزاق و سه رهلدانیین گه لی کورد ب پیلانیین ئه
 مریکی دژی عیراقی ل قه له م ددان و کوردان ب هوف و

درنده و نه جنه ددنه نیاسین بو گه لاین خو به روفاژی وه
لاتین ئیسلامی وی ده می بو خه لکی بوسنه وهیرسک و
کوسوقو و چاچانستان ب ده نگ هاتن ، لی بو گه لی کورد
خو ل تاوانین سه ددای بیده نک کرن و حاشاتی پیشقه
کرن .

ژسه ده می بیده نگیا رایا گشتی یا جیهانی هه مبه ر
تاوانین رژیمه به عسا ژنافجوی بو نه گه ری هندی رژیم هار
بیت و تاوان ل ددویف تاوانی نه نجام بده ت ، بگره ژ نه
نفالکرنا نیزیکی 10 هزار کوردین فه یلی دویقدا نه نفالکرنا
8 هزار بارزانیان ، شه هیدکرنا باژی ری هه له بچه کو تیدا 5
هزار وه لاتی بونه قوربانی ، تا گه هشتیه هه ره شت
قوناغین نه نفالین ره ش یا کو د نه نجامدا پتر ژ 182 هزار
وه لاتین کوردو کوردستانی ژ موسلمان و ئیزدی و
کریستیانان هاتین نه نفالکرنا و بیسه روشوینکرنا . رژیمه
به عس وه سا به ری خو دده ته ملله تی کورد کو نه خودان
دیروک و خودان عه ردن ، به لکو ب چاقه ک تاوانبار به ری
خو ددانه کوردان ژبه رکو تنی کوردن ، ژبه رقی چه ندی
هه رده م هه ول ددا ناسناما کوردی نه هیلیت ب ریکا
سیگوچکین خو (عه ره بکرنا - به عسی کرنا - فه گوهاستن
) ، و گوهارتنا نه خشنی جوگرافی و دیروکی کوردستانی
ب ریکا سیاسته تا سیگوچکین خو وه کو مه ئامازه پیگری ،
سیاسته تا کورد قرانی هه رده م به رنامی وان یی سه ره
کی بو ، ب ریکا ئاگرو ئاسنی دکه فته گیانی خه لکی کورد

داکو ده نگی ره وایا گه لی مه مت بکه ت . سه ددامی گوربگور دیداره کا خودا بو روژناما لوموند یا فره نسی نامازی دده ت کو نه و دژی هه بونا کیمه نه ته وانه ل عیراقی چنکو عیراق وه لاته ت عه ره بی یه و دناف نه خشی وه لاتین عه ره بی دایه و نابیت کیم نه ته وه دناف ناخا عه ره بی دا بژین ، دیسان رادگه هیایت کو عیراقی ئوتونومی یی دایه خه لکی نه کو دایه عه ردی .

پشتی شه ری جیهانی یی دووی ئه نفال مه زنترین کاره سات بو دسه دی بیستی دا دژی مروقایه تی هاتیه کرن ، نه هیلانا مروقان گه هشته رادده کی کول جیهانی هه میی نه بویه ، چه کی قه ده غه کری ، کیمیاوی و بایولوژی و خه رده ل و سیانید دژی وه لاتین خول کوردستانی ب کار ئینا ژبو ژناقبرنا وان نه کو ب ره نگه کی سیاسی ، به لکو وه کوره گه ز ، چنکو که رب و کینا وان ب گوهارتنا خاک و خه لکی نه دهاته خار ، دقیان نه خاک بو ژیانی و نه خه لکی وی بو ژینی نه مینیت ، لی سه ره رای قان هه ول و بزاق و نه خشه و پیلانان نه کورد ، نه کوردستان ل ناف نه چون و روژ بو روژ کوردستان یا گه شه تردبیت . کاره ساتا ئه نفالان نه تاوانه ک ساده بو به لکو مه رگه ساته کا گشتی بو ب کوم هاته ئه نجامدان وه کو جینوساید ، چنکو هه می بنه مایین قرکرنا ب کوم دژی خه لکی کوردستانی بکار هات ، هه می مافین مروقی هاتن چه وساندن و بن پیکرن ، چنکو ژ ئه نجامی کریارین ئه نفالان هه می مافین

ژین و ژیان و مانی ره شکرنا دژی خه لکه ک بی ده سهه
لات و لاواز ، نه نفالان کارتیکرنا کا خراب کره سه ر
جقاک کوردی ، کره سه ره هر خیزانه کی ، هه ر تاکه که
سه کی ، ئاریشین ده رونی و جقاک پی یداکرن ، نه مانا زه
لامی دخیزانی دا وه کوره زو بیستانه ک بی په رجانه ، ژبه
رقان نه گه ران رژیما به عسا عه فله قی ره گه زی نیر نه
دهیلا و قه دبراند چنکو دزانین ملله تی کورد جقاکه ک پاک
و بژوینه و ملله ته ک ره سه نه و خودان شیانن ، هزرو
بیرین تیزه نه و خودان کیشه ک ره وایه . فه ره هه می
هه ول بهینه دان بو خوشکرنا ژین و ژیارا خانه وادو که س
و کارین قوربانین نه نفالان ، دیسان سه رکردایه تیا
سیاسی یا کوردی و حکومه تا هه ریما کوردستانی و په رله
مانتارین مه چ ل به غذا چ ل هه ولیر داکوکی بکه ن
بریارین دادگه ها بلندا تاوانین عیراقی بینه جیبه جیکرن
چنکو نه و بریار هه می دبه رژه وه ندا گه لی کورد دانه ،
دیسان که یسا نه نفالان ل سه ر ئاستی کومه لگه ها نیف
ده وله تی قه وه کو جینوساید بهیته ناساندن . نه قروکه
ژی ل قی قوناغا هه ستیارداد قییت سه ره ده ریی دگه ل
هه ر رویدان و دیارده کی بکه ین و نه و رویدانین ل ره خ
و دورین مه تینه کرن قییت زور لی دهشیار بین و مفای ژی
وه ربگرین و ده سته فتین هاتین تومارکرن ب خوینا
هزاره ها قوربانیان خولی بکه ینه خودان و ب پاریزین وه
کو وه فاداری . نه نفال چیروکه ک بی دوماهیکه ، یا بکول

و که سه ره ، قوناغه کا دیروکا ده وله مه نده ، یا ب وانه و
سه ربورو ره نگیں به رخوه دانی یه ، پیدقی یه ب ره نگ و
شیوه ک زانستی نه کادیمی بهیته خواندن و نه رشیفکرن.

ئەنفال و گھورینا سیمایین جوگرافیا کوردستانی

ئوپەراسیونین ئەنفالان وەکو زنجیرە ل دویف نەخشە و
پلان ل 2/22 --- 1988/9/6 ژلای رژیما بەعسا ژناقچویی
بریكا سوپایی مەشقدای و دەزگایین موخابراتی و ب
ھاریکاریا چەندین فەوجین جاشا دەرھەق مللەتی کورد ل

کوردستانا عیراقی هاته ئەنجام دان ، کهواته ئەفان
 ئوپه راسیونان دەمی هاتین ئەنجام دان و کهفتینه قوناغا
 پراکتیکی مهزنترین کاره سات ب سهر نه ته وا کورد ل
 کوردستانا عیراقی ل دویف خو ئینا ، مهزنترین چه کئی
 کومکوژیی قه دهغه کری هاته بکارئینان ، کاریگه ریپن ئه فی
 تاوانا درنده کومه کا ئاریشین جفاکی و دهرونی و ژینگه هی
 و مروقی ل دویف خو هیلان ، کاره ساتین ترسناک لی
 کهفتن ، ب دهان سالیین دیتر ژئ ده ربا زنا بین و
 کاریگه ریپن نیگه تیف ب سهر جفاکی کوردی دا شور کرن .

ئوپه راسیونین ئەنفالان نه تنی هیژین له شکهری بون ژلایئ
 سوپایین عیراقی بو سهر ده قهرین رزگار کری ، به لکو
 ئەنفال سیاسه ته کا پهیره و کری بوو ژ چه ند لایه نا قه ، بو
 ژنا قبرنا مروقی کورد ل سهر رویی عهردی و نه هیلانا
 ناسناما نه ته وا کورد ، کافلکرنا ب هزاران گوندان ، ژنا قبرنا
 ژینگه هه کا پاقر ، ویرانکرنا سه رجه م بنه مایین ژیا نا جفاکی
 کوردی ، خرغه کرنا خه لکی سفیل ل کومه لگه هیین خورتی و
 زوره ملی ، گرتن و ئەشکه نجه دان و سیداره دان دناق
 ئەفان کومه لگه هان دا بریکا سیخوریی و گروپین کوشتنی .

تاوانا ئەنفالان یا دژی مروقایه تیئ هاتیه ئەنجام دان ،
 تاوانه کا نوی نینه بو گه لی کورد ، ژبه ر کو به ری هینگی ژئ
 چه ندین تاوان و کوشتارین دیتر ده رحه ق گه لی کورد هاتینه
 ئەنجام دان ، وه کو کوشتارا بکوم ل خزیرانا سالا 1963 ل

سلیمانیی ، ویرانکرنا ب سەدان گوندان پشتی هەلو
 ومەرجین ریککەفتناکا خیانەتکارا جەزائیر ل 1975 ،
 کوشتارا گوندی سوریا و دەکان ل پارێزگەها دەهوک ل سالا
 1969 و کیمیا بارانکرنا هەلەبچە و ئەنفالکرنا کوردین
 فەیلی و پروسا عەرەبکرن و بەعسیکرن و قەگوهاستنی ،
 ئەقە هەمی تاوانن وەکو پانوراما ژلایی رژێما بەعسی
 دەرەق گەلی کورد هاتینە کرن ، ئەنفال بەشەکی مەزنن ژ
 رەفتارین نە مروقانه یین دەسەلاتدارین بەغدا هەمبەر
 نەتەوا کورد ل کوردستانا عێراقی .

مەرگەساتا ئەنفال رەنگقەدانەکا تایبەت نینە ژلایی چەند
 کاربەدەستین بچویک قە بریار ل سەر هاتینە دان ، بەلکو
 کریارەکه ل دویف نەخشە و پلان بو هاتینە دارشتن و
 ژلایی بلندترین دەسەلات ل عێراقی بریار ل سەرھاتیە
 دان ، دەرەق گەلی کورد ، ئەق چەندە ژێ پشتی رژێما
 بەعسا عەفلەقی مفا ژ رەوشا بی دەنگیا جقاکی نیف
 نەتەوایی وەرگرتی وشەری هەشت سالیی بخو وەکو
 دەلیقە دیتی بو درێژە پیدان بو قەرکنا گەلی کورد و
 بەردەوامیدان ب پروسا عەرەبکرن دەقەرین کوردستانی و
 گهورینا سیما و راستیا دیروکا جوگرافیا کوردستانی و
 نەھیلانا شارستانیەتا کوردستانی و سەرکوئەکن و ژناقبرنا
 بزاقا رزگاریخوازا کورد ، هەر وەکی گوربەگور میشیل
 عەفلەقی دگوتارەکا خودا گوتی (کورد ل عێراق و سوریا
 و بەربەرە ل جەزائیر مەترسینە ل سەر پاشەرۆژا ئاسایشا

نه ته واهرهه ب و دقیت بهینه ژناقبرن و حهلاندن ، پیددیه
 نه و کیمه نه ته وین ل سهر ئاخا عه رهه با دژین ب دوو ریکا
 بهینه ژناقبرن ، ریکا ئیکئی ، دقیت هییدی هییدی قئی
 سیاسه تی پهیره و بکهین ، بهلی درئی پی بدهین ، ریکا
 دووی نه گهر بهرگری ژخو کر دقیت نه م ب هه می ریکا وان
 بحه لینین و وان ژناق بهین، واته ل دویف بوچونا
 عه فله قی که کورد کیمه نه ته وه نه و نه خودان وه لاتن .

عه قلیه تا شوفینزما عه رهه بان هه رده م دژایه تیا نه ته وین نه
 عه رهه ب کریه ، ژوانا نه ته واه کورد ، لی پشتی هه قده سالان
 ل سهر نه مانا رژیمه به عس ، که نوکه حکومه تا عیراقا
 فیدرال وارسئ حکومه تا بهری خویه ، هیشتا پیشه مانیا
 خو نه ده ربیره ، داخوازا لیبورینی ژ گه لی کورد د
 چوارچوقئ عیراقئ دا نه کریه ، به لکو بریارین دادگه ها
 بلندا تاوانین عیراقئ ژئ جئ به جئ نه کرینه ، چ وه کو
 قه رهه بوا قوریانی و زه ره ره مندین نه نفالان ، چ وه کو دانه
 نیاسینا که یسا نه نفالان بو جقاکی نیف نه ته وه یی ، لی
 نه گهر بی دهنگی و په رده پوشکرنا جقاکی نیف نه ته وه یی
 نه با ل سهر تاوانین رژیمه به عس سه دامئ جه لاد ، رژیم
 نه دشیا نه فان تاوانا نه نجام بدن و به رده وامی پی بده ت
 ، لی جهئ حیبه تی و سه رسومانئ یه پشتی داگیرکرنا
 وه لاتئ کویتئ ژلایئ عیراقئ قه ل سال 1990 ، ژنوی
 سه روکی نه مریکا جورج بوشئ باب گوت و سه دامئ
 دیکتاتورئ سه دی بیستی یه و باژیری هه له بجه یا کیمیا

بارانکری ، ژنوی جقاتا ئاسایشا نیف نهتوهیی ، داخوازا ئاشکراکرنا چاره‌نقیسی شه‌ش سهد دیلین وه‌لاتی کویتی دکهن ، دهه‌مان دهم دا (182) هزار وه‌لاتیین کورد و کوردستانی بده‌ست رژیم‌ا عه‌فله‌قی یا به‌عس هاتنه ئه‌نفالکرن و بی‌سه‌روشوینکرن هیشتا به‌حسی چاره‌نقیسی وان نه‌کریه و به‌حس لسه‌ر نه‌کریه ، پشتی هه‌قده سالان ئه‌و به‌لگه‌ نامین رژیمی هاتینه‌هنارتن بو ئه‌مه‌ریکا ، ژنوی ئه‌و ئه‌رشیف هاتنه‌قه‌گوه‌استن بو عیراقی ، خودی دزانیت کا ئه‌مه‌ریکا چ مه‌ره‌م و پلان پی‌هه‌یه .

ئوپه‌راسیونین ئه‌نفالان تنی مروف نه‌کریه‌ قوربانی ، به‌لکو ژینگه‌ه - ئاف و هه‌وا - سروشت - گیانه‌وه‌ر - گوند - شوینه‌وار - مزگه‌فت - دیر - مه‌زار - په‌رستگه‌ه - قوتابخانه هه‌می قه‌گرتن و دگه‌ل عه‌ردی راستقه‌کرن ، تنی ل ده‌قه‌را به‌هدینان 664 گوند هاتنه‌ویرانکرن و کافلکرن د ئه‌نفالان دا ، ب هزاران کانی و سولین هاتنه‌په‌قاندن و به‌رزه‌کرن ، ب هاریکاری و پشته‌قانی سهدان فه‌وجین جاشا که روله‌کی سه‌ره‌کی هه‌بون د ئوپه‌راسیونین ئه‌نفالان دا ، هه‌روه‌کی سه‌رکردی ئه‌رکانین له‌شکه‌ری عیراقی یونس محمد پرۆژی ئه‌نفالکرن به‌هدینان دا ئاماژه‌ پی‌دای که ئه‌گه‌ر فه‌وجین جاشا و موسته‌شار نه‌بان ، ئه‌و نه‌دشیان ب سه‌رکه‌فتیانه ئوپه‌راسیونین ئه‌نفالان ئه‌نجام بده‌ن ، چونکه جاش و موسته‌شار به‌راهیا له‌شکه‌ر و سوپایی عیراقی دکه‌فتن و کونج کونج جهین تاری و قه‌شارتی

هیلینین شورهش و شوره شگیران نیشان ددان ، به لکو پستی ب دوماهیک هاتنا ئوپه راسیونین ئه نفالان گه له ك ژوان موسته شارا هیمائی زیره کیی (نوط الشجاعه) وهرگرتن و دهوله مه ند بون و نوکه ژی مخابنیی ب سه دامی و رژیمای وی دهن و بو گه لی کورد بوینه قایروس .

مه وه کو کورد مفا بخو ژ سه ربورین خو وهرنه گرتینه و دهرئه نجامین ئه قی کاره ساتا مه زن پشت گو ها قیته ، نه بوینه نه ته وه په رست ، رتنی به رژه وه ند په رست بوینه ، نه شیاینه وه کو پیدقی ئه قان کاره ساتان ئه رشیف بکه یین و بو جیهانی بدهینه نیاسین ، نه شیاینه فه کولینین ئه کادیمی و زانستی ل سه ره هه ندین قان مه رگه ساتان بکه یین ، یان ژی بخو بکه یینه کارته ك فشاری ل سه ر جقاکی نیف نه ته وه یی و ناقه ندین جیهانی و ده زگایین مافی مروقی که

ئه ف کاره ساته نه تنی دژی گه لی کورد هاتینه کرن ، به لکو دژی سه رجه م مروقایه تیی هاتینه ئه نجام دان و پیشیلکاری و زیده گاهی بوون بو سه رجه م بریار و ریککه فتنامین نیف نه ته وه یی

راسته ئه نفال وه کو پلان و بهرنامه پیشوهخت هاتیه دارشتن و رژیمای به عس ناقی ئوپه راسیونین خو کریه ئه نفال ، که واته بهرگه ك نوی کریه بهر ئه نفالان یا دناقه را موسلمانان و قوره یشیان - ل گوندی به در ل حیجازی ، ل سعودیی ، لی فه ربو مه وه کو کورد هه ر ل ده سپیکئی ئه م د

ئەقى زاراقى رازى نە بباين چنكو ل بەر ئەقى ناڧى ئەنفال
 ھاتىنە قركرن ، دڧيابا مە ناڧەك دن ل سەر كربا ، وەكو
 جىنوسايد ، قركرن ، كورد قران ، چنكو ئەڧ كرىارە
 كارەساتەك نەتەوھىي يە دژى نەتەوھەك ھاتىنە پەيرەوكرن ،
 لى خاندىنا عەرەبان وەكو داڧىركەرپن ئاڧا كوردستانى ، چ
 جاران دگەل ھەبونا ماڧىن گەلى كورد نەبوينە
 دچوارچوقى عەرەبستانى دا ، بو نموونە ل سالا 1963
 تالىب شىبىب دىڧىڧىت (زورا ب زەحمەتە ئەم د ھەلوپىستى
 كوردان بگەھىن ، تىگەھشتنا مە يا گشتى ل سەر كوردان
 ئەو ھەكە مللەتەكن ھاتىنە سەر ئاڧا عەرەبان و بوينە مېڧان
 د وەلاتپن مەدا) ، لى ل دەمى د سەكەرەاتا مرنى دا
 پىشەمان دبىت و دزانىت ئەوا وى گوتى شاشىھەكا دىروكى
 بوو ، جارەكا دى ل ئاڧاڧتتا خو دزقرىت و دبىڧىت نابىت
 ئەم بەرىڧو بدەينە كوردان وەكو ئەرمەن و تورك ، كورد
 مللەتەك رەسەنن ل سەر عەردى خو ، لى پەشىمانى فايدە
 ناكەت و چ كارا ناگھورىت .

ب ھەمان عەقلىھەتا شوفىنزا عەرەبى ، پىشتى رىككەڧتناما
 11 ئادارا/1970 ، روژناما لوموند يا فرەنسى
 چاڧىپكەڧتنەك دگەل سەدام حسين كربوو ل دور ھندى
 ئەرى ھوپن گەلى كورد وەكو پىشكەك ژ نەتەوا عەرەب
 دادن ، سەدام حسين د بەرسقى دا دبىڧىت (عىراق ل
 سەر نەخشى وەلاتپن عەرەبىھە ، ئەم دژى ھندى نىنن كە
 كەمىنەك يا نەتەوھىي ل وەلاتپن عەرەبى بڧىت ، لى ئەم

ئەگەر عەردى بو دابىن بکهين و ئەو ژمه جودا بيت ، ژبەر
 ھندى ئەم ريکى نادهينى و زەمىنى بو خوش ناکهين ، چنکو
 حکومه تا عىراقى و حيزبا به عس ئوتونومى دايه خەلکى ،
 نەکو دايه ئاخى) ، ژبەر قان ئەگەران و بىرو بوچون و
 ئايدولوژيا رەگەز پەرستىن عەرەبان ھەلويستى وان يى
 توندرو و رەگەز پەرست ھەمبەر گەلى کورد
 دوژمنکارانەيه ، سەرەراى ھەبونا گەلى کورد ب ھزاران
 سالان ل سەر ئەقى ئاخى و خودان ديروک و
 شارستانىەتەکا کەقنار ، کە ديروک قى چەندى د سەلمىنىت
 ، لى جىھانا عەرەبى تايبەت عەرەبىن شوفىنى ب ئاشکراى
 دژايەتيا قى راستى دکن و گەلى کورد ب ميقانىن خو
 دزانن و پلا ميقانى ل سەر گەلى کورد د سەپىنن ، ئەف
 چەندە ژى دياردکەت کە شوفىنىن عەرەب نمونىن نازيان
 و فاشىين ئىتاليا بخو يا کرىه مودىل دەمى ئاماژە پى داي
 کە گەلى ئەلمان ئىک رەگەزە و ل سەر چەند وەلاتان دا
 ھاتىە دابەشکرن ، ئەفە ژى کارەساتەکا ديروکى يە ل دويق
 بوچونا وان ، ب ھەمان عەقلىەت ناسيوناليزما عەرەبى ژى
 ھەمان ئالا و دروشم يىن بلندکرىن ژلايەک ديقە ئەگەر بەرى
 خو بدەينە وەلاتىن عەرەبى ، سەرکردىن وان ھەمى ب
 ئىنقىلاب ھاتىنە سەر دەسەھلاتى و ھەمى ژى ب کوشتن و
 سىدارە چوک دەينايە ، ئەنفال وەکو تاوانەکا جىنوسايدى
 بو ژناقبرنا نەتەوہک کەقنار و خودان زمان و ديروک و
 شارستانىەت ، تاوانەک ئىف نەتەوہىي يە ، چنکو ب ھەمان

کردار و شیوازیڻ خوقه دکه ڦیته دخانا جینوسایدی دا ،
 لی رژیما به عسا ژناقچوی هه می بنه مایین ریکه که فتنامین
 نیف نه ته وهی پیشیلکرن ، هه ر چه نده بکارئینانا چه کی
 کومکوژ یی قه دهغه کری ، سزا یا ئیخستیه ل سهر
 نه نجامده ران ، تایبته پستی نه و تاوانین مه زن ژلایئ
 نازیان قه ل شه ری جیهانی ئیکی هاتینه کرن .

مخابن نه م وه کو کورد نه شیاینه راستیا رویدان و
 ده رنه نجامین کاره ساتا نه نفالان بشیوهک یاسایی بیخینه
 بهر چاقین رایا گشتی یا جیهانی و ریخراوین مروقی
 دوست و ناقه ندین جیهانی سهره رای (32) سال
 ده ربازبون ل سهر نه قی کاره ساتی ، که واته سالانه تنی
 جاره کی وه کو بیرئانین و ب شیوهک خاف و سست دهیته
 ساخکرن ، نه شیین برینین نه نفالان و پا شماین نه نفالان
 ساریژ بکهین ، ئیک ژقان نه گهران وه کو بوچونامن تاوانا
 نه نفالان هه تا نوکه ب درسته هی نه که فته دقالبی یاسایی
 دا ، ب بهانا کو عیراق نه نه دامه ل دادگه ها نیف
 دهوله تی دا ، بهروقاژی وهلاتی یوکوسلاقی و رواندا، لی
 نه قه هه می بههانه نه ، ب سهدان هزار نه نفال بوی و
 پاشمایی و بهرمایکین نه نفالان نوکه دژیانی دا ماینه ،
 دشین مفای ژ چیروک و سهرهاتیین وانا وه ربگرین وه کو
 شاهد حال ب بهلگه ، نه قه کاری دبلوماسیه تا کوردی و
 سهرکردایه تیا سیاسی یا کوردستانی یه ، ب دوکیومینت
 نه قی کاری بیخنه بهر چاقین جقاکی نیف نه ته وهی و

ناقه‌ندیڻ جیهانی بو سه‌لماندنا تاوانا ئەنفالان وه‌کو تاوانه‌کا نیف نه‌ته‌وه‌یی و ل دویف پلان و به‌رنامه‌هاتیه دارشتن و دکه‌قیته دخانا به‌ندی دوو دا یا په‌یماننا ما سالا 1948 ، ئەقه‌ژی کارئ حکومه‌تا هه‌ریما کوردستانی و سه‌رکرداتیا سیاسی کوردستانی یه‌ بقی ئەرکی رابیت و چه‌ند پسپور و شاره‌زا دبواری یاسا نیف ده‌وله‌تی دا ئاماده بکه‌ن و بریكا دبلوماسیه‌تی ره‌قه‌ندا کورد فشارئ بیخه‌سه‌ر جفاکئ نیف ده‌وله‌تی و دادگه‌ها نیف نه‌ته‌وه‌یی داكو ئەنجامده‌ریڻ ئەنفالان دچوارچوئی یاسا نیف ده‌وله‌تی دا سزا بده‌ن و یاسایه‌ك تایبته‌ت به‌یته‌ ده‌ریخستن بو قه‌ره‌بوا ماددی و مه‌عه‌وی یا قوربانیاڻ ، بو نمونه‌ نیژیکی (207) کومپانییڻ بیانی پشکداری کریه بو ژناقبرنا گه‌لی کورد ، بریكا فروتئا چه‌کئ کومکوژ بو رژیما به‌عسا ژناقچوی ، ژوانا (86) کومپانی ییڻ وه‌لاتئ ئەلمانیا نه‌ و پشکا شییری یا قه‌ره‌ ئەلمانیا فیدرال که‌فتی .

ئەنفال و ھەلەبچە دوو ھەقال جیمن

داکو پتر ل سەر رەھەندین ئەنفالان راوەستین و بزائین ل سالای 1988 چ بوو رویدای ، ل قیرە دقیت دوو مەرگەساتان ل پیش چاف دانین ، ھەردوو مەرگەسات زی دئیک بەرگ دا ھاتینە ئەنجام دان ، یا ئیک شەھیدکرنا باژیری ھەلەبچە بوو، یا دووی زنجیرە ئەنفالین رەش بوون ، ھەرچەندە رویدانا ئیک یا کیمیا بارانکرنا ھەلەبچە د چوارچووی ئەنفالان دا ھاتە رویدان، لی جوداھیەک بوو ، رویدانا ھەلەبچە پشکەک نەبوو ژ نەخشی ئوپەرەسیونین ئەنفالان ، چنکو مەرەما رژیما بەعسا ژناقچوی ھیرش کرن بوو ل سەر دەقەرین رزگارکری، ئانکو دەقەرین گوندنشین ، بربرا شورەشین کوردی، لی کیمیا بارانکر ھەلەبچە وەکو

تولفه‌کرنه‌ک بوو ژ کوردان چنکو وه‌سا رژیمی دا زانین که هیژین پیشمه‌رگه‌ی ب هاریکاریا سوپایی ئیرانی چونه د هه‌له‌بچه‌دا ، ده‌مان دهم دا هه‌وله‌ک بوو داکو ترسه‌کی لده‌ف هیژ و سوپایی ئیرانی په‌یدا بکه‌ت ،ئه‌فی ترسی دناق دل و دهرونی ئیرانیان دا بچینیت ، بکارئینانا چه‌کی کیمیایی به‌رسفه‌کا گونجای بوو ، بو هیژین ئیرانی و هه‌قه‌یمانین وی یین پیشمه‌رگه ل دویف وی پلانا به‌لزار دارستی ،چنکو روژا 15/3/1988 هیژین کوردی چونه دناق باژیری هه‌له‌بچه‌دا مل ب ملی هیژین ئیرانی، پرا زه‌لم دناق‌به‌را هه‌له‌بچه و خورمال دا هاته ژناق‌برن و په‌یوه‌ندیین تیل و بی تیلی یین سوپایی عیراقی دگه‌ل سه‌رکردایه‌تیان وان ل به‌غدا هاته برین ، و ب هزاران له‌شکه‌ری عیراقی هاته کوشتن و دیلکرن و که‌فتنه دناق له‌یین هیژین پیشمه‌رگه‌ی دا ، ل روژه 16/3 ب شیوه‌ک نه چاقه‌ریکی هه‌له‌بچه چه‌ند جارکی ژلایی فروکیین باره‌ه‌لگر هاته کیمیا بارانکرن ، ده‌مان دهم دا نارمانجا رژیمی ژفی هیرشا به‌لزار وه‌کو پاراستنا سگری دهره‌ندیخان بوو ژ سوپایی ئیرانی به‌ری سه‌ردا بگرن و ب په‌قینن .

تاوانین رژیمان به‌عسا ژناق‌چوی دهره‌ق خه‌لکی کوردستانی هه‌ر ژ وه‌رگرتنا ده‌سه‌هلایتی گه‌هشتینه لوتکا تاوانا ،لی ئه‌گه‌ر به‌حس ل سه‌ر ئه‌قان تاوانا به‌یته‌کرن و ئاماژه پی بده‌ین ، پتريا قان تاوانا به‌حس دی ل سه‌ر هه‌له‌بچه و سه‌ره‌لدانا سالا 1991 بیت ، چنکو ژلایی جفاکی نیف

نه ته وهی قه ئەف ههردوو رویدانه پتر هاتینه نیاسین و
 رهنگه دانا خو هه بوو ، رهنگه مه رگه ساتا ئەنفالان پتر
 قوربانی هاتینه دان ، لئ یا بئ وینه بوو ، هه له بچه
 هوکاره کئ تولقه کرنئ بوو ، ئەنفال نه خشه و پلانه کا پیش
 وهخت بوو ، قوربانین هه له بچه ب هزاران کهفتنه دناف
 کولان و گه ره کان دا و هاتنه وینه کرن ژلایئ روزنامه قان و
 ریکخراوین بیانی و نیف نه ته وهی قه ، قوربانین ئەنفالان
 ب سه دان هزار ل بیابانین ژیری و ناقه راستا عیراقئ هاتنه
 بن ئاخکرن و عهردی داعویران و جیهان به رامبه ر ئەقان
 تاوانین درنده و دژی مروقایه تیئ بئ دهنگ ما و چاف نه
 قاندن ، به لکو تا نوکه ژئ وهکو پیدقی قه کولینین زانستی
 و ئەکادمی ل سهر نه هاتینه ئەنجام دان و گرنگی پی
 نه هاتیه دان ، تنئ وهک بیره اتن سالانه بیره وهری دهیت
 ساخکرن ، ئەنجامده رین ئەنفالان ژئ نوکه د گوره پانا
 سیاسه تا کوردستانی دا خو ب قاره مان د بینن و خو ب
 خودانین ده سته فته کوردستانی دزانن ، ئەقه ژئ ژ
 خه مساریا سه رکردایه تیا سیاسیا کوردستانی یه به رامبه ر
 قوربانیان و کهس و کار و مالباتین وانا ، واته شوینا بهینه
 دادگه هکرن و سزادان و ره جماندن ، هاتنه خه لاتکرن و
 یاداشتکرن .

}، تاوانین ئەنفالان و پروژئ کورد قرانی و کومکوژیان ب
 هویر بینی و ب شیوهک نهینی ژلایئ ده زگایین سیخورین
 موخابراتیقه دچوون و په رده پوش دبون ، راسته

ئوپه راسیونین ئەنفالان ژلایئ سوپای قه دهاتنه کرن ، لی دهزگایین موخابراتی سه‌رپه‌رشتی ل سهر دکر ، ئەو خه‌لکی که فتیه دناف له‌پین وان دا ، ب ترومبیلین له‌شکه‌ری قه‌دگوه‌استنه جهین مرنئ و ب ساخی بن ئاخ دکرن ، واته سوپا به‌رپرسیاردکر بو هیرشا ل سهر گوندان و گرنا مروقان و قه‌گوه‌استنا ئەفی خه‌لکی .

ساله‌ها سال بوو رژیمی دقیا بزاقا رزگاربخوازا کورد ژناق ببهت لی نه‌دشیا ، ئەو بوو پشتی دیتی وه‌لاتیین زلهیزین جیهانی و جقاکئ نیف ده‌وله‌تی چاقین خو له‌می تاوانین وان نه‌قاندن ، چه‌کئ کیمیایی و خه‌رده‌ل یئ قه‌ده‌غه‌کری بکارئینا ، ئەقه ژئ ئیکه‌مین جاره ددیروکا مروقایه‌تیئ دا کاره‌کئ هوسا درنده ده‌یته کرن ، پشتی کاره‌ساتا هه‌له‌بچه پتر رژیما عیراقئ هاربوو ، که‌فته گیانی خه‌لکی کوردستانی و قوناغین ئەنفالین دژوار ده‌ست پیکرن تاییه‌ت ل ده‌قه‌را که‌رمیان قوناغین ئەنفالین سی و چوار ده‌ست پیکرن ، تا که‌هشتینه قوناغین دوماهیا ئەنفالی ل ده‌قه‌را بادینان .

سه‌ره‌رای ئەقان تاوان و پیشیلکاریان زوربه‌ی راپورتین مافی مروقی ل نه‌ته‌وین ئیکگرتی ئاماژه پی دان که عیراق ب ئاشکرای چه‌کئ قه‌ده‌غه‌کری یئ بکاردئینیت ، لی ئەمه‌ریکا خو بی ده‌نگ کرو چ گرنگی ب داخوانیین نه‌ته‌وین ئیکگرتی نه‌دان ، به‌لکو به‌رده‌وام هاریکاری و پالپشتی ده‌سه‌لاتدارین رژیما به‌عس بوو ، قئ چه‌ندی

عیراق پتر هاندا بهردهوامیی ب تاوانین خو بدهت دژی
گهلی خو ، تایبەت گهلی کورد ، ئەمەریکا ب ئاشکراییی
دگوت عیراق بومە یا گرنگە و مە دقیت پەییوەندیین مە
دگەل عیراقی پتر کویرترین ، ئەف چەندە گەهشتە وی
راددە ی عیراق هار بوو ، هەتا چویە د وەلاتی کویت دا و
داگیرکی و ئەمەریکا ژێ هەمی دەلیقە ل بەر خوش بوین و
دەسەلاتا خول عیراقی و دەقەرا کەنداکی موکوم کری و
هەتا ئەقروکە ئەف هەقیرە ئافی قەدخوت و کارەسات ل
دویف کارەساتی دەین .

ٲه نفال و جينوسايد

ٲيگه هئ تاوانا قرکرنا ره گه زئ مروفي قه دگه ريت بو ريککه فتننا ما قه ده غه کرنا ره گه زين مروفا و سزادانا بکه ران يا سالا 1946 ل گور ياسايين تاوانا ناقبري کو قرکرن ژناقبرنا نه ته وا يان نفش په ريسانه ، يان ئاينانه ، ل ديف زارافي لاتيني ب جينوسايد دهيتته ل قه له م دان کو کوشتنا ب کوم بو جارا ئيکي نازيان ب کار ئينايه ده مئ چه ند مليون مروف کوشتين ژ ٲه گه رئ ئايني و نفش په ريسا وان ، ٲه ف تاوانه ژتاوانين دڙي مروفايه تئ ل قه له م هاتيه دان.

تاوانين کومکوڙيئ دماددئ 2 دريککه فتنما قه ده غه کرنا تاوانين کومکوڙيئ و سزادانا ٲه نجامده ران ژماره 260 ل 1948/12/9 ژ نه ته وئ ئيکگرتي ده رکه فتين يا کو حکومه تا عيرافي ل 1958 /3/3 باوه ري پيکري ، هه مئ دچوارچوفئ زنجيره ٲه نفالين ره ش دا ل سالا 1988 ب کار ئينان و ٲه نجامدان ، به ري هينگئ نه خشه بو هات بو دانان ، پشتي شپروه کرنا به لگه نامين به رده ست دا ديار بو کو ٲه نفال پروسه کا په يره وکري بو ژميژه وه ره ب شپوه ک هويربين نه خشه بو هات بو کيشان ، مه لٲه ندئ بريارئ ژ لوتکا هه ره ما ده سهه لاتداريئ بو قرکرن و

ژناقبرنا کوردان ب شیوه ک په یره وکری ژ حکومته تا عیراقی ده رده فته ، خوشبه ختانه ئه ف به لکه نامه و دوکیومینت کو نیژیکی 14ته نانه دئه رشیفین لیژنا په یوه ندیین ژده رقه ل کونگریسی ئه مریکی نوکه دپاراستینه و هه می ژی وی چه ندی دیار دکه ن کو هه ولدانا هولوکوستا کیشا کوردی بو ل عیراقی ژلایی رژیما به عسا ژنافچویژقه ، دسه ره دانا سه روک وه زیرین عیراقی بو واشتنن ل دویف داخوازا سه روکی ئه مه ریکا ترامپی ئه و هه می ئه رشیف فه گه رانده به غدا.

ديسان قه ده غه کرنا هاتن و چونئ دناقبه را گوندو باژیران، قه کیشانا خواندنگه هو نه خوشخانا ژ گوندان و برینا هیزا کاره بی و نه هیلانا برنا که ره ستین خوارنی و چاندنی ژ باژیران بو گوندان و ده سنیشانکرنا هیله کا سور و سنوردای بو ده قه ریڼ رزگارکری (محذور امی) ، تنی ره فتارو سه ره ده ریا سیاسه تاحکومه تا عیراقی دگه ل ده قه ریڼ رزگارکری گرتن و کوشتن و سیداره دان بو بی پرسیارو به رسف ، ئه قه هه می ب جینو ساید دهیته ل قه له م دان و دچنه دقی چوارچوڤه ی دا.

دماددی 2یی قی ریڼکه فتناما ژنه ته ویڼ ئیڼگرتی ده رکه فتی دیار دکه ن کو جینوساید هه ر کاره که یان کریاره که هه مبه ر ژناقبرنا هه ر کومه کا مروقان بیت یان پشکه ک ژ کومی بیت چ نه ته وه بیت یان ره گه ز بیتن.

ل دیف به ندیٰ قیٰ ریٲککه فتنامیٰ نه ف کارو کریاره بقیٰ
شیوه ینه:

کوشتن و ژناقبرنا نه ندامین گروپه کی.

ده ست دریژی و ئیشاندنا نه ندامین گروپی ژلایٰ له شی
یان بیرو هزاران ، یان گیانی قه.

ژیرئییخستنا ویٰ گروپیٰ یان کومه لیٰ ژ قه ستا بو ژیر
بارودوخه کیٰ سه خت و دژوار دا ییٰ ژیارئ ، مه ره م ژئ
بو ژناقبرنا ویٰ گروپیٰ.

ب کار ئینانا شیویٰ نه مروقانه وه ک زاروک نه بونیٰ دناق
ویٰ گروپیٰ دا.

قه گوهاستنا زاروکین گروپیٰ بو گروپه ک دی ب خورتی.

دیشان دبه ندیٰ 3ییٰ هه مان ریٲککه فتنامیٰ دا هاتیه نه
کوشتنا راسته و خو به لکو نه ف به نده سزای دئییخسته سه
روان کارو کریاران ژ وانا :

جینوساید.

پیلانگیران بو جینوسایدیٰ.

هاندانا راسته و خو یا ئاشکه رابو جینوسایدیٰ.

هه ولدان بو نه نجامدانا جینوسایدیٰ.

پشکداربون د جینوسایدی دا.

ئە قە ھە می دکریارین ئە نفالین ره ش دا دژی گه لی
کوردی موسلمان ب ئاشکرایي هاتنه کرن و رژیما عیراقی
کریارین خو ب ئە رکه کئی نیشتمانی ل قه له م دان و گه لی
کورد ب کافر نیشا جیهانی ددا نه خاسمه جیهانا عه ره بی ،
ئە قە ھە می به لگه نه کو رژیما عیراقی دقیت ل دويف به
ندین ریکهه فتناما سالا 1948 بیته سزادان کو زیده گاقیه
کا ئاشکه را بو سه ر سه ر کری و مافین مروقی پیشیل
کرین ، هه رچه نده ل ده سپیکا وه رگرتنا ده سهه لاتداریی
ل سالا 1963 و ل 1968 چه ندین کوشتارین کومکوژی ئە
نجامدانا بو نمونه ، کومکوژیا سلیمانی ل 9 / خزیرانا /
1963 و کومکوژیا گوندی سوریا ل قه زا سیمیلی ل 16 /
9 / 1969 و چه ندین کومکوژیین دیتر کو هه می ب
جینوساید دهینه ل قه له م دان ، سه ره رای هه می گه لی
کورد بو سوته مه نیی وه لاتین به رژه وه ند په رستان ،
زیده باری قی چه ندی رژیما به عس دژوارترین تاوانین
دژی مروقاتی دچوارچوقی سیاسه تا خو یا شوفینی دا
ددریژه دیروکا خو یا خویناوی دا ئە نجامدانا .

جینوساید تاوانه کا هوق و درندانه یه دژی مروقایه تی
دیاسا نیف ده وله تی دا چنکو ژبو قرکرنا کومه له کئی ب نه
خشه و پلان و ب کریار دهیته ئە نجامدان .

ٺه لمانيا بوجارا ٺيڪي ل سالا 1915 كه ره ستيڻ ڪيميائي و
 ڙه هراوي (گاڙا ڪلور) دڙي هه فپه يمانا ب ڪار ٺينا ، پشتي
 شه ري جيهاني ٺيڪي ب دوماهيك هاتي چه ند وه لاتان
 پشڪداری دئيمزاکرنا ريڪکه فتناما نيڻف ده وله تي يا سالا
 1925 دا قه ده غه ڪرين سه ره راى قي قه ده غه ڪرني وه
 لاتي ڙاپون دشه ري دا دڙي چيني ب ڪار ٺينا ، ديسان
 ٺيتاليا ٺه ف چه كه ل سالا 1935 دڙي حه به شا ب ڪار ٺينا
 ، ل 1915/4/22 ل شه ري جيهاني ٺيڪي ٺه له مانا گاڙا ڙه
 هراوي ، ڪلور ، دڙي فه ره نسيان ب ڪار ٺينا ، دويقدا
 ٺينگليزا ل 1915 / 9 / 25 ب ڪار ٺينا ، ل 4 / 34
 1915 ، سولتان عه بدولحه ميد ي ٺوسماني جينوسايد
 دڙي ٺه رمه نيان ب ڪار ٺينا و نيڙيڪي مليون و نيڻف
 جينوسايد ڪرن و 800 هزار ٺاواره بون ، دناڻبه را ساليڻ
 1945 - 1939 دشه ري جيهاني ڊووي دا پتر ڙ 18
 مليون هاتنه جينوسايد ڪرن ڙ جوهيان و روسياو پولونياو
 فره نساو هوله ندياو يوگوسلاڻيا .

ڙيڏه روه سا ديار دڪه ن ڪول سالا 1933 بوجارا ٺيڪي ()
 رافايل ليمڪين (دادوه ره ڪي پولوني يه دڪونفرانسه ڪي
 دال مه دريدئ ل وه لاتي ٺيسپانيا په يڻا جينوسايد ب ڪار
 ٺينايه ، جينوسايد ڙدوو برگان پيڪ دهيت (Genoa)
 ٺانڪو ره كه ز ، (Ci de) واته ڪوشتن ، ديسان ل سالا
 1944 ب نقيسين يا هاتيه تومارڪرن.

ل سال 1987 سه رژمیریا گشتی یا سه رانسه ری ل عیراقی هاته کرن ، رژیما به عس و ده سهه تدارین عیراقی چه ند مه به سته کین سیاسی هه بون ژفی سه رژمیری ، ژوانا پشتی پروژی سی گوچکین خو ل ده قه ریڻ کوردستانی په یره و کرین ، هه روه کی علی حسن مجید دکومبونه کا خودا دگه ل به رپرسیڻ حیزبا به عس ل که رکوک ل 15/ 4/ 1989 ده می بخیرهاطنا حسن علی عامری کری کو دی بیته

ئه مینداری گشتی یی نقیسینگه ها باکوری (مسؤول مکتب تنظیم الشمال) ، گوت : ئه وا من قیای بکه م و یا پیدقی بهیته کرن من کر ، ده می ئه ز هاتیمه که رکوک عه ره ب و تورکمان ب تنی ریژا % 51 ئاکنجی یین که رکوک بون ، من نه قیانا هه ر تشته کی کر ، من 60 ملیون دینار مه زاختن هه تا گه هشتینه ره وشا نوکه، نوکه ژی یا ئاشکه رایه بو زانینا هه وه ئه و عه ره یین مه ئیناینه که رکوک ریژه بلند بو ، بو 60 % .

ئه گه ری دووی پشتی جقاتا سه رکرداتیا شوره شی یا رژیما به عس ب ئیمزا سه ددام حسین ل دویف بریارا ژماره 160 ل 29 / 3 / 1987 سه لاتیان داینه علی حسن مجید کو بیته ده سهه لاتدار ل ده قه ریڻ کوردستانی و هه می ده زگه هیڻ ئه منی و له شکه ری و ئیداری بکه قنه ده ست ، ئه و بو ل 20 / 6 / 1987 ل دویف بریارا ژماره

4008 فه رمان دا بو ده سنیشانکرنا هیلا سورل ده قه ریڼ رزگارکری و دابراندنا گوندان ژعیراقی و هه ر که سی ببینن ده رحال بکوژن ، چنکو نه عیراقینه و ناقین وان نه که فتینه دتوماریڼ سه رژمیڼی دا .

هه رده می به حس ل سه ر جینوسایدی دهیته کرن ده رحال ، سه ددام ، ستالین ، هیته ر ، موسولونی دهینه سه ر زمان ، لی مه به ستا مه ل قیره تنی سه ددام و رژیما به عسه ، چنکو ملله تی کورد راسته و خول سه رده ستی سه ددام و حیزبا به عسا عه فله قی هاتینه قرکرن ، پروژی کورد قرانی ژلایی به عسیان قه پروسه کا دریز خایه ن بو ، ب پلان و به رنامه نه خسه بو دهاته دان ، قوناغ قوناغ جی به جی دکر ، هه رژ پروسا ده ریخستنا کوردین فه یلی ژعیراقی بو ئیرانی که ئیرانینه، دویقدا جینوسایدکرنا بارزانیان هه تا گه هشتیه قوناغا نه نفالان و کیمیا بارانا، ویرانکرنا ب هزاران گوندین کوردستانی و خرچه کرنا خه لکی بی ده سهه لات دئوردیگایین خورتی و زوره ملی دا ، لی سه ددامی گور بگور دوان هزاران دابو کو دی هه می مروقین کورد ژناق به ت ب ریکا چه کی کیمیایی، لدویف وی نه خسه و پلانا دارشتی یا کو هه می ده قه ریڼ کوردستانی قه گرتی، سه ددامی هه می سنورین تاوانا به زاندن، تاوانین وی ژتاوانین هیته رو نازیان دشه ری جیهانی ئیکدی دا و نه مه ریکا دشه ری دووی جیهانی دا مه زنتربون، چنکو وان وه لاتان جینوسایدو کوشتاریڼ ب

کوم دژی ملله تین دیتر ئه نجام دا، لی سه ددای دژی گه لی خو بکار ئینا، دژی ره گه زناما عیراقی بکار ئینا، هه می هه ولین رژیما به عس ژبو نه هیلانا نه ته وا کورد بوو ل سه ر رویی عه ردی بریکا پروژین کورد قرانی و سیاسی تا خو یا خویناوی، چ هزر بو جفاکی نیف ده وله تی نه دکر.

جینوساید زاراقه کی که قنه پشتی شه ری جیهانیی دوووئ هاتیه بکار ئینان، ژلایئ رافییل لیمکین، دبنیات دا پولونی یه، لی ب ره گه ز نامی ئه مه ریکی یه، پشتی شه ری جیهانیی دوووئ پلا راویژکاری ل وه زاره تا جه نگی یا وه لاتین ئیکگرتی یین ئه مه ریکا پی هات بو به خشین. لی ئه نفال ناقه کی نوی یه، ناقه کی دی یی جینوسایدی یه، چ ل سالا 1983 یان دناقبه را سالی 1987 1988 -هاتیه بکار ئینان لدویف به رنامه کی دارشتی.

پشتی شه ری هه شت سالی بدوماهیک هاتی ل دیف بریارا 598 یا جقاتا ئاسایشا نیف ده وله تی، سه ددای ل به ر بو ب ئیک جاری خو ژناریشا کوردی ته نا بکه ت بریکا ئه نفال ده قه را به هدینان، چنکو هه ره هه شت قوناغین ئه نفالان، قوناغا ئیکی بون ژ پروژی کورد قرانی، چنکو هه ره هه شت قوناغا ل ده قه ری زگار کری ده ست پیکن، قوناغا دوووئ دا ژ باژیران ده ست پیکه ت و یی کورد با چه ند، پله و پوست هه با، نه دهیلا و لبه ر بو کوردان ل سه ر وه لاتین عه ره بستانی به لاف بکه تن، بابی بیه ته

سودان ، کوری بیه ته یه مه ن، برای بیه ته سومال ، خیزانا
کوردی بقی ره نگی ته راو به را بکه تن ، دامه زراندا جقاتا
هه فکاریا عه ره بی ل سالا ۱۹۸۹ هات بو دامه زراندا، سه
ددامی بخو سه ریه رشتی ل سه ردکر وه ک نمونه.

ئەنفال دناقبەرا قورئان و دىروكى دا

ئەنفال د خەيالین مروقى دا، مروف ھەرى رەشبینە ، چنکو قركرنا مروقىن كورد يان ژى گەلى كورد چ پەيوەندى ب ناڤى ئەنفال قە نینە ، ئەنفال بەحسې دەسپىكا ئىسلامەتیی دكەت ل سالا دووی پشتی مشەختى، پشتی شەرى بەدرى ب دوو ھەيقان، ئەنفال بو بەلاڤكرنا دەستكەفتان ھاتىە دناقبەرا موسلمانان كو ھژمارا وان يا وى دەمى 313 شەركەر بون دگەل پىغەمبەر (س. خ)، پشتی ژ بىابانى دەرباز بوين و سى روژا قە كىشای ھەمبەر لەشكەرى قورەيشيان كو ھژمارا وان (950) شەركەر بون ب ھەمى چەكى خوقە ، بەروقاژى ل ئەنفال سالا 1988، (200) ھزار لەشكەرى چەكدار يى مەشق داى ب مودرىنتىرین چەك دگەل سەدان فەوجىن جاشا و ب پشكدارىا ھىزىن ئەسمانى و زرىپوش و چەكى كىمىايى ھەمبەر چەند ھزار ژ ھىزىن پىشمەرگى كوردستانى ، خودان چەكەكى سقىل .

سورەتا ئەنفال يا پرى پەيف و زاراڤىن رەق و خوينا وى يە ، (يساقون الى الموت، يقطع دابر الكافرين، ولو كره المجرمون سلقى فى القلوب الذين كفروا الرعب، فاضربوا فوق الاعناق، و اضربوا كل بنان، شديد العقاب، جهنم و

بئس المصير، فلم تقتلهم ولكن الله قتلهم، فامطر علينا حجاره من السماء، فذوقوا بما كنتم تكفرون)، ل هه می گوتار و هیرشین خودا سه دامی دکتاتور ئەف په یف و زاراقه بکاردئینان هه مبهەر دوژمنی خو، چ دچوارچوقی شه ری هه شت سالیی دا دناقبه را عیراق و ئیران ، چ ل ده می ئەنفالان دا ، (حجاره من السجیل) واته بومبه رانکرنا بریکا فروکین ئەسمانی ، طیر الابابیل، هیرشین فروکان، هوسا هیرشین خو ب ئەنفال نا فکرن، لی ئەنفالا سالا 1988 دژی ناسنامه کی بوو ، ناسناما نه ته وا کورد ، دژی ئاخه کی بوو ، ئەوژی کوردستانه.

دهستنیشانکرنا سوره ته کا قورئانا پیروز ژلایی رژیما به عس قه ده رحه ق ملله ته ک موسلمان گه له ک رامانا بخوقه دگریت ، که سوپایی عیراقی شه ری دژی کافر و بی باوه ران دکه ت ، واته ملله تی کورد ب کافر ل قه له م دا و بو جیهانا عه ره بی دا نیاسین ، دیسان ژلایی ملله تی کورد قه ، گه له ک بیزار و دل ته نگن ژقی زاراقی چنکول ژیر سیبه را سوره تا ئەنفال هاتینه هنگاقتن ، ژبه ر هندی ئەنفال ل ده ف مروقی کورد هیما و سومبولی ویرانکرن و کوشتن و قرکرنی یه ، سه ره رای ملله تی کورد ژ هه می عه ره بستانی بو ئایینن خو موسولمانتره و ئایینی خو یی پاراستی و جه وهه ری کوردایه تی ئیسلامه ، لی تا نوکه زانایین کورد یین ئایینی ئیسلامی نه شیاینه بدرستاهی شروقه بکه ن چ بریکا قه کولینین زانستی یان بریکا مینه ری ، وه کو پیدی رولی

خو نه دیتیه ، بو گه هاندنا په یاما خو ، یا راسته قینه
 دهرباره ی راستیا نه نفالی و بهراورد کرنا نه نفالا سالا دووی
 مشه ختی دگهل نه نفالا سالا 1988 زاینی ، و بو جه ماوه ری
 کوردی موسلمان راستی بهرچاف کربا ، چنکو نه قه نه رکی
 وانه ، ههروه کی که نعان مه کیه د پهرتوکا خودا دلره قی و
 بی دهنگی دا دیژیت ، (نه نفال رویدانه ک نینه ژ نه سمانا
 هاتبیته خواری ، به لکو دیروکه کا دریژا دلره قیا به عسیز مه
 به رامبه ر کوردان) .

دیروکا ئیسلامه تی عه ره بان گه له ک ده سکاری تیدا کریه ،
 نقیسه ری عه ره بان وه کو د بهرژه وه ندا خودا دیروکا
 ئیسلامه تی تومار کریه ، نه نفالا به ری شه ری موسلمانان ل
 شه ری به دری ، ئوحدی ، نه حزاب ، دگهل قوره یشیان واته
 دگهل عه ره بان ، ئافره ت نه نفال نه دکرن ، قوره یشی نه د
 کوشتن به لکو دگرتن و ئیخسیر دکرن پاشی ئازاد کرن
 چنکو عه ره ب بون ، نه ف چه هنده یا چویه د میشکی
 عه ره بان دا و یا جیه گیر بوی ، ل سالا 1988 سه دامی ناقی
 هیرشین خو ب نه نفال ناقدکرن ، کورد ب کافر ل قه له م
 ددان ، ئافره ت و هه می ده ست که فتین د ئوپه راسیونین
 نه نفالان دا ب ده ست که فتین هه می حه لال کرن بو
 له شکه ری خو ، لی ل سالا 1990 ده می سه دام چویه
 دکویتی دا و داگیر کری ناقی هیرشین خو کره (ام المعارك)
 ، چ ئافره ت نه گرتن ، نه کوشتن ، دیسان ل ده می داعش
 موپسل و ره قه داگیر کرین ل سالا 2014 ، بوچی ئافره ت

نه گرتن و نه كوشتن ، بوچی بتنی ئافره تین كوردین ئیزدی
برن و تالانكرن ، ل بازارین مويسل و رهقه كرين و فروتن
پئ هاتنه كرن ، ئیخسیرین كورد كرنه دناق قه فه سا دا ل
جادین مويسل گیراندن پاشی سه رژیركرن .

ئه قه ژى د زقریت بو تیگه هشتنا عه ره بان كه جیهاد
قه گوهاست بو شهر و فتوحاتان ، نه ته وین نه عه ره ب ل
ژیر ناف و پهردا ئایینی ئیسلامی ژناقبرن ، به رو قازی ل
سالا 1991 ده می سه رهلدانی ب هزاران سه رباز و
له شكه ری عیراقی وه كو دیل كه فتنه دناق ده ستی خه لكی
سه رهلدایی كوردستانی لی نه كوشتن به لكو نان و خوارن
دانی ئه قه ژى دزقریت كه تیگه هشتنا كوردان تیگه هشتنه كا
قورئانی و مرو قایه تییه .

ل قیره ده می ئه نفال وه كو زاراقه كی قورئانی دبیته
ده سپیكا تیگه هشتنی ل پروسه كا له شكه ری یا قركرنی، ژبو
هندی راسته و خو قورئان ببیته به رپرس بو ئه قان
كارو كریاران و رویی خو پی سپی بكن وه كو وه سا
به عسی هزر دكن و بو رایا گشتی یا ئیسلامی و
عه ره بستانی نشان دای ، رهه و ریشال و ده مارین
نایدولوژیا به عسیزم هه می كه رب و كین و دلره قی و
سه ردابرنه ، خاپاندنه ، بو نموونه هه ر جهه كی باش ناقین
خراب لی ددهینان ، ناقیت خراب، زاراقین باش ل سه ر
ددهینان ، وه کی خه سته خانا و مزگه فتا جهین پیروزن،

ناقین خراب وه کو سه دام ، قادیسیه قه عقاع ، ددانانه سه ر، روکیٔ و موشه کا ناقین حسین عباس، دهینانه سه ر، سه ر بازگه هین له شکهری ب ناقی خالد بن ولید ناف دکرن ، پروژی کورد قرانی و کیمیا بارانا ب ناقی ئه نفال ناف دکرن ، ناقی کومیانیین خو یین ئاقه دانکرنی ب ئه نفال ناف دکرن .

هه می جفاکی نیف نه ته وهیی و وه لاتین زلهیز ئاگه هدری هیرشین ئه نفال و کیمیا بارانا بوون ، ئاگه هدری گورین بکوم بیون ، لی مخابن رسوانه کرن و بی دهنگی پاراست و چ هه لویست وه رنه گرتن .

ئه گهر ئه م به راوردیه کی دناقبه را ئه نفال به ری و ئه نفالای نوی یا سالای 1988 دا بکهین ، گه له ک جوداهی تیدا هه نه ، ئه نفالای به ری بو قه گه راندنا مال و سامانی موسلمانان بو ژ قوره شیین زوردار، لی ئه نفالای به عسیان ژبو ژناقبرنا نه ته وه ک موسلمان بوو ، ئه نفالای به ری ل جهه کی هات کرن دگوتنی به در ژبو پاراستنا مه دینی و مزگه فت پاراستن ، لی ئه نفالای به عسیان ب هزاران گوندو مزگه فت و مه زار و که نیسه و جهین پیروز و یرانکرن و ب سه دان هزار قورئان و په رتوکیین ئایینی و پیروز سوتن و ژناقبرن ، ئه نفالای به ری ل ده شته کا چول و به یاردا رویدا ، لی ئه نفالای به عسیان ل گه له ک جهان ریدا ، ب سه دان کیلو مه ترین چوارگوشه یین رووبه ری عهردی کوردستانی و یرانکرن و ب هزاران گوند

دگهل عهردی راستقه کرن ، ئەنفالا بهری چەند روژەکا
 درێژی پی هاته دان ، لی ئەنفالا به عسیان نیژیکی حەفت
 هەیفان قەکیشا ، ئەنفالا بهری کەل و پەلین دناف مەیدانا
 شەری دا کەفتینە دەستی موسلمان دا حەلال کرن ، لی
 ئەنفالا به عسیان ، کەل و پەلین هەمی گوندان و مەرو
 مالات تالانکرن ، ئەنفالا بهری (70) حەفتی شەرکەر ژلایی
 موسلمانان قە هاتنە گرتن و ب دیل و ئیخسیر هژمارتن ،
 لی ئەنفالا به عسیان ، نیژیکی دوو سەد مروقین بی تاوان
 گرتن و بی سەروشوینکرن و دگورین بکوم دا بن ئاخکرن ،
 ئەنفالا بهری بەرگری بوو هەمبەر هیرشەکا سوپایەکی
 زوردار ، لی ئەنفالا به عسیان هیرشا سوپایەکی زوردار بوو
 بو سەر مروقین بی دەسەهلات و بی تاوان ، ئەنفالا بهری
 پیغەمبەری (س . خ) دیلین شەری ب سەر مالان دا
 بەلاقکرن و گوتنی (استوصوا بهم خیراً) ، واتە دگهل وانا
 باش و چاک بن ، لی ئەنفالا به عسیان دا دیل و گرتی
 دگورین بکوم دا ب ساخی بن ئاخکرن ، ئەنفالا به عسیان ،
 نە رویدانەک سروشتی بوو ، نە بورکان بوو ، نە ئیشا کولا
 تاعونئ بوو ، ئەنفالا به عسیان بەرەمی سیاسەتا
 شوفینیزمیا به عسیان بوو هەمبەر گەلی کوردی موسلمان و
 بو ئەنجامی قەرکنا ب دەهان هەزار مروقین کورد یین بی
 تاوان و بی دەسەهلات .

ئەنفال زاراڤەکە ب هەمی تەرز و عورفین خوڤە عەرەبی
 یە ، پەیفەکە بو هاندانا شەرکەرەن دا هاتیە ب کارئینان ،

وهكى د قورئانئى دا هاتى ئه نفال بو حه لال كرنا دهست
 كهفتان و شهري فتوحاتا وهكو شهري به درئى دژى خيل و
 لايه نين نه موسلمان و نه عه رهب و ب سهرداگرنا مال و
 سامانئى وان هاتيه بكارئينان ، عه رهبان گه لك دهست كارى
 د ئاين و ديروكئى دا كريبه وهكى وانا ئيائى بخو بكارئينايه ،
 د فهرهنگا عه رهبان دا بتنى عه رهب موسلمانن و قورئان
 ب زمانئى عه رهبى هاتيه خواري ، دهمنى عه رهب د كه قنه د
 شهران دا يان تهنگاقيه ك ب سهردابهيئت وهكو موسلمانن
 بهري خو ناده نه لايه نئى همبهرى خو، ههروهكى دشهري
 ههشت ساليئى دا عيراقئى زاراقئى مهجوسيهت دژى
 ئيرانيان ب كاردئينا ، ژلايهك ديقه كورد ب ئه جنه دانه
 نياسين ، لئى يا درست عه رهب و جيهانا عه رهبستانئى ژ
 هه مى مللهت و نه ته ويئن سهر عه ردى پاشكهفتى تره و
 هه مى گرويئن توندره و ئيسلاما سياسى دناق هناقين
 عه رهبان دا ژدايك بوينه ، لئى نقيسه رين عه رهب
 شاره زايه كا باش هه يه بو خزمه ت كرنا نه ته وا خو ، زيده برى
 كو هه ردهم ئاينئى ئيسلامئى وهكو مه تال بكاردئينن
 هه مبهرى لايه نئى هه قذر ، سهره راي خامين وانا بئى وژدانن
 ، تايبهت رژيما به عس وهكو هه لگرا په ياما عروبتهئى
 ههروهكى دايه زانين ، گه لك په سنا عروبتهئى دكهت و
 درويشمين بريقه دار (امه عربيه واحده - ذات رساله خالده
) ، هه رچه نده وهكو سهردابرنه كه سه دام جيهانا عه رهبى د
 خاينيت ، گروهه ژى دهمنى ل سالا 1991 وهلاتئى كوئيت

داگیرکری و ئاماده کارین داکو چهند وه لاتین که نداقی ژى وه کو سعودیه و ئیمارات داگیربکهت و خو بکهته ئیمبراتوری عه ره بستانى .

ب کارئینانا په یقا ئه نفال ئه وژی جوړه خاپاندنه ک بو هه مبه ر جیهانا عه ره بی ، بتنى رازی بونه کا دهروونی بو باوه ریا عه ره بان بده ست قه بینیت، وژدانا عه ره بان کری هه مبه ر کریارین خو یین چه په ل و خامین بی وژدان که فتنه دخزمه تا تاوان و کریارین سه دام و رژيما وی دا بو شیلاندنا دیروکا ئیسلامه تی و کراسه کی نوی ل دویف چه زا وانا قیای لبه ر کر و هه می بنه مایین مافی مروقی پیشیلکرن ، جیهان هه می هه مبه ر ئه قان کریارین درندانه یین دژی مروقایه تی بیده نگى پاراست تایبته جیهانا ئیسلامی، که چما بیده نگ مان و چ هه لویست وه رنه گرتن ، ریگری ل هه ولین سه دام و رژيما به عس نه گرتن هه مبه ر براندنا نه ته وا کورد یا موسلمان لسه ر ده ستى سه دام و رژيما وی ، که چه وا دبیت ملله ته کی موسلمان و هنده موسلمانه تیا خو پاراستی ، سوره ته کا قورئانا پیروز یا کو پتر ژ 1400 هزار و چوار سه د سالان لسه ر تا قى بکه تن و ئافره ت و مال و سامانین موسلمانین کورد بو شه رکه رین خو حه لال بکه تن ژبلی چه کی .

پشتی بورینا 32 سالان لسه ر کاره ساتا ئه نفالان ئه م کورد نه شپاینه خو بو وه لاتین ئیسلامی بدهینه نیاسین که ئه م

نه ته وهك موسلمانين و هه ولين قركرنا ئه قى نه ته وا
موسلمان ژلايى سه دامى و رژيما وى قه دهاتنه دان، كه
جيهانا ئيسلامى ژلايى سه دامى قه دهاته خاپاندىن، ئه قه ژى
ئهركى ئيكه تيا زانايين ئيسلامى يه ل كوردستانى، دقيا با
ب ئه قى ئه رك و رولى رابا و بريكين دبلوماسى شاندين
خو هنارتبانه وه لاتين ئيسلامى و جيهانا عه ره بى، ملله تى
كوردى موسلمان بو دابا نياسين .

ئە نفال دبه لگه نامين موخابراتا ئە مەريکا دا

گەلەك پرسيار دەينه پيش بوچی کاره ساتا ئە نفالان يابى
وینه بو، جيهان و جقاکی نیف دەوله تی هەمبەر قى
مەرگه ساتى بى هەلويست بون، بیدهنگيا وه لاتين زلهيز و
ناقه ندین جيهانی يین خودان بریار پشته قانی و پالپشتهك
بون ل تاوانين رژيما به عس و دەست هەلاتدارين عيراقى،
بوچی قەدەرا کوردان هەردەم دبیتە سوتە مەنبي
شەرەنخيین بەرژە وهەند پەرستان وهە ژمونين دەرە بە گاتيى
و مەنگە نين عەقلی خيەلە کی و هزرين گەنى .

ئەرى جيهانا دوو جەمسەر و موخابراتا ئە مەريکا ئاگە ل
هیرشین ئە نفالان هەبوو، د بەرسقان ئە قان پرسیان دا بەلى،
چنکو گەلەك ژ میدیا و گوڤار و روژنامين جيهانی ل وئ
گەر مە گەرمى بە حس ل ئە قان هیرشین درندانه يین
عيراقى دژى گەلى کورد کرن، لى ب سستی و بى وژدانه
هەلويست پەردە پوش دکرن سەرەرای گەلەك جاران
سەرکردين کوردستانی وه کو مەسعود بارزانی و مام
جەلال تالەبانی د ياداشتنامين خو يین هەوار هاتنى دا بو
جيهانی بە حسى ئە قان هیرشین درندانه دکرن و داخازا
راگرتنى دکرن ، لى دبى مفا بون، دەمان دەمدا سوپايى

رژیم ژناقچویی ب ئاشکرای بهحسی وهرار و
پیشکەفتنن خو دکرن د ئوپه راسیونن خو یین ئەنفلان دا
لی مهسه لا بکارئینانا چهکی کیمیایی یی قهدهغه کری ل
دویف پروتوکولین نیف دهوله تی خو بسەر قه نه دبر و
بیدهنگی پاراست، ژبه ر قان ئەگه ران ژی وه لاتین بهرژه وهند
په رست و زلهیز ئەف چهندی بو وانا به هانه بو، واته زاراقی
ئەنفال ب ئاشکرای نه کهفته د فهرهنگا کار به دهستین
ئهمه ریکا دا سه ره رای کو چاقدیری ل عیراقی و شه ری
ههشت سالیی دا دکرن .

پشتی ده ربازبونا سیژده سالان ل سه ر کاره ساتا ئەنفلان ل
سالا 2001 ژنوی (دئقید نیوتن) بالیوزی ئەمه ریکا ل
به غدا یی وی سه رده می د چاف پیکه فتنه کا خودا د بیژیت
(ئەنفلان چ کاریگه ریا خو نه بوو)، ل قیره دیار دبیت که
ئیدارا ئەمه ریکا راسته وخو ئاگه ه ژ ئوپه راسیونن ئەنفلان
هه بویه وه چ کارتیکرن ل سه ر سیاسه تا وان دگه ل
ده سه لاتدارین عیراقی نه کریه، پروژین کورد قرانی و
جینوسایدیی بو وانا نه خه م بوینه و زاراقین ئەنفلان
دناق دوکیومینتین موخابراتا ئەمه ریکا دا لبه ر چاف
نه دئیکستن سه ره رای کو لوی ده می ب شیوه ک به ربه لاف
په یقا ئەنفال د میدیا و ئوزنامین عیراقی دا به حس لسه ر
دهاته کرن و دکرنه سه ر دیر و مانشیت .

بو نموونه ل روژناما (الثوره) ل 1988/4/3 وهكو مانشيت دياركويه (خهلكي سلیمانی و ههولیر و دهوك سلاف ل ئوپه راسیونین قاره مانین نه نفالان دكهن)، ب ئاشكرایی به حس ل قاره مانیا جاش و موسته شاران و رولی وان د ئوپه راسیونین نه نفالان دا دكر، ئاماژه ددا نه گهر رولی وان نه با سوپایی عیراقی نه دشیا سه ركه فتنان د نه نفالان دا ب دهست قه بینیت، ژ لایهك دیقه موخابراتا نه مهريكا (CIA) ئاشكرا دكه ت كو نه وان ئاگه ژ ویرانكرنا گوندان هه بویه تایبهت د ئوپه راسیونین نه نفالان ده قه را بادیناندا و په نابرنای خهلكی لی قه ومایی بو سهر سنورین وه لاتین دراوسی چنكو نه وانا وینی ویرانكرنا گوندان و ره قینا نه قی خهلكی بریکین هه یقین دهست كرد وینه دكرن، ده رباره ی خهلكی دورپیچ كری و هاتینه گرتن و دويف دا به رهف گورین بكوم برین خو بسهر قه نه برن و بیدهنگی پاراست.

پشتی ئوپه راسیونین نه نفالان ل هه یقا ئیلونا 1988 بدوماهيك هاتین کاربه دهسته کی وهزاره تا ده رقه یا نه مهريكا لسهر زاری مه سعود بارزانی قه دگوهیژیت، ده می قی سه رکردی كورد نامهك بو خافیر پیریس دیکویلار هنارتی و تیدا دبیزیت (نه و خهلكی لناق كه مپین سه ربازیدا گرتین ره وانیه ی جهه کی نه دیار هاتینه کرن مه ترسی لسهر چاره نفیسی وان هه یه)، ژ لایهك دیقه کاربه دهسته کی دی یی موخابراتا نه مهريكا (ستیقن

پیلیتایەر) ل سالا 2001 د چاف پیکهفتنه کا خودا دیاردکەت ئەو خەلکی کورد ئەوین ب خورتی لسهەر جهو وارین وان هاتینه راگواستن بو ژیری و ناقراستا عیراقی و ل بیابانان نیشتهجی کرین پاشی هاتینه بی سهرو شوین کرن، دیژیت مهسهله ئەقه نینه، مهسهله دراستی دا ئەوه ئەف خەلکه یی هاتینه فهگواستن بو باژیرین نوی و ههفچهرخ ئەوین دهسهلات دارین عیراقی ل دهقهراین کوردان دروست کرین ، واته ههلاندا نشی کورد و نههیلانا ناسناما نهتهوا کورد و جینوساید کرنا خەلکی کوردستانی هند بو وانا نهیا گرنگ بو هه مبهر بهرژه وهندیین وان دگهل دهست ههلاتدارین عیراقی و کریارین کومکوژیان پی حیبهتی و سهرسام نه دبون .

بالیوز نیوتن ل دویف وی پله و پوستی ل بهغدا هه ی ئاشکهرا دکەت کو ئەوان دزانی گوندین دهینه ویرانکرن و خەلکی گوندان بو بیابانان دهینه فهگواستن، ئەف بوچونه دهف وانا دروست ببو که ئەف خەلکی هاتینه گرتن و بو بیابانا فهگواستین هه می هاتینه کوشتن و بن ئاخ کرن، دیسان ئاشکهرا دکەت کو ب هه مان شیوه ئەوان دزانی چ بسهری بارزانیان هاتیه ئەوین سالا 1983 هاتینه گرتن، ب کورتی دشین بیژین هوکارین لاوازا زانیاریین ئەمهريکا دهبارهی ئەنفالان و دهستی نهوهردانا وان فه دگهریت کو پتر ئیدارا ئەمهريکا مژویلی سیاسه تا خو بو، چاقدیریا شهری ههشت سالیی دکر، ژ لایی خوڤه عیراقی

ژی بهرزه وه ندین ئەمەریکا ل دەقەرا کەنداقی دیاراستن، ئەف چەندە ژێ خویا دکە ت کو بهرزه وه ندین هەفیشک و ئالیسەنگ دبوته جووت، ل دویف سیاسە تا ئیدارا ئەمەریکا کە کورد هەفیهیمانین ئیرانی بون دوی شەری هەشت سالیی دا هەر کارهکی کاربه دەستین عیراقی دەرەق کوردان دا کری ب کیشەکا نافخویی دزانی و ل قەلەم ددا.

بەرزه وه ندین هەفیشک دناقبەرا عیراق و ئەمەریکا دا بوینه ئەگەری دەرئەنجامین کاره ساتین خویناوی و کوشتارین بکوم و فەرمانین قرکرنی کاره ساتین مەزن دەرەق مللەتی کورد.

نە بونا دەزگایهکی ئەرشیفکرنا تاوانین رژێما ژناقچویی ل کوردستانی باندورهکا خرابه بو دانه نیاسینا ئەقان کەيسان وه کو جینوساید لسەر ئاستی نیف دهولهتی و پهک خستنا ههول و بزاقان کو ب دهان سال بون رژێما به عسا عهفله قیا گوربه گور لسەر بنه مایین عهقلیه تهکا شوفینی هاتیه پهروه ده کرن و ب سه ره ده ریه کا دکتاتوری رهفتار هه مبه ری خو دکر و خو دسه پاند.

بوچی ئەم کورد هه رده م دبینه سوته مه نیین بهرزه وه ند په رستان، هه رده م رهفتار و سه ره ده ریی لسەر بنه مایین عاتفی دکەین، چه وال ده می خو ئەمەریکا و وه لاتین زلهیز بهرزه وه ندین خو دکەل عیراقی دیاراستن، ب مخابنی قە نوکه ژێ هه مان سیاسه ت ل کوردستانی یا دهیته پهیره و

کرن و بهرزه‌وه‌ند یین دهینه پاراستن و نه‌نفالچی و
نه‌نجامده‌رین نه‌نفلان دهینه پاداشت کرن.

ئەنفال و ئایدولوژیا بەعسیرم و شەرعیەت

ھەر دەمی ئەز قورئانا پیروز دخوینم و دگەھمە سورەتا ئەنفال ، دلگرانی و دوو دلی ددەرونی من دا پەیدا دبیت کہ چما مللەتەکی موسلمان و موسلمانەتیا خو پاراستی بویە قوربانی ئەقی سورەتی و ھاتیە قرکرن ژبەر ھندی ئەز دسەر قی سورەتی را دچم دلی من ناگریت بخوینم، دیمەنین گورین بکوم و ئەشکەنج و سوتن و ویرانکرنا گوندان و حرحرا جاش و ئەنفالچیان دقان لاپەران دا ل بەر چاقین من دکەفن کو ئەقی سورەتی شەرەف و ھەمی مال و سامانی مللەتی کورد بو ئەقان تاوانبارن ھەلالکری، ھەر چەندە ھەمی ئەو خەلکی دناف ئەنفالان دا چ ئەنفالکری، چ ئەنفال بوی نەدزانی ئەف ئوپەراسیونین لەشکەری و موخابراتی ژلایی رژیم بەعسی قە بو ژناقبرنا وان ب ناقی ئایەتەکا قورئانی (ئەنفال) ھاتیە بناقکرن ، کەسەک وەکو (سەدام حسین) ھندە کەرب و کین ژ مروقین کورد و ئاخەک ب ناقی ئاخا کوردستانی ژئ ھەلگرتی و ل پشت میزا خو فەرمانین قرکرن وان دەریبخت و تەیرین خو یین ئەبابیلی بەنیرین بو نەھیلاناناقی کورد و کوردستانی و نە ھیلانا ناسناما نەتەوا کورد ، مروقی کورد ، گەلی کورد ب کافر بەراورد بکەت کہ کورد ھەر ژ ھەبونا خو دژایەتیا ئایینی ئیسلامی

دکهن ، قورئان وهکو مه رجهه کئی ئایدولوژیا ئایینی
 شرعیهت دایئ بو ئوپه راسیونین خو داکو بو ئیمانداران
 بده ته دیار کرن نه و یی جیهادی دکهت دژی کافران ،

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِئْتَهُ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلَّهُ لِلَّهِ فَإِنْ
 انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ، (سوره تا نه نفال ئایه تا
 39) ، هیرشین خو یین کیمایی و له شکه ری به راورد کرن
 دگه ل سوپایی مه لائیکه تان و شیر و تیرین ئیسلامیان د
 شه ری به درئ دا ، ده مان شیوه و مه به ست گازا کیمیاوی
 و ژه هراوی ب سانا هی دی مروقان ژناق به ت ، اذ یوحی
 رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنْى مَعَكُمْ فَتَبَثُوا الَّذِينَ آمَنُوا و سَأَلْتَنى فِى
 قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَأَضْرَبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرَبُوا
 مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ، (سوره تا نه نفال ئایه تا 12) ، نه فه ژى ژبو
 هندئ داکو شه رکه ر و سه رباز و جاش و موسته شاران دلنیا
 و پشت راست بکه ت که هیز و شیانین خودایئ مه زن ل
 پشتا وانه ، نه فه ل دهمه کی دا کو هیرشین به عسیان ب
 هیرشین قاره مانانه یین ب ناقئ نه نفال ب ناق دکرن ، لی
 قاره مانى د هندئ دا بو نه ف پروسه دژی خه لکئ سقیل و
 بی چه ک دهاتنه کرن ، هه می مزگه فت و جهین پیروز ویران
 دکرن و ژناق دبرن ، هه ر چه نده هیرشین خو ب پشت
 گیریا قورئانی نه نجام ددان ، نه فه ل دهمه کی دا که پرانیا
 مالین کوردان ل گوندان قورئان ب پارچه قوماشه کئ
 که سک وهکو پیروزیه ک هه لاویست بون ، لی هه می ژناق
 برن .

د سه ر قی هه میی را نه گهر ب درستهی و ب هویر بینی سه حکهینه دیروکا مروقایه تیی دی بینین یا پره ژ تاوانین قرکرنی و توندو تیژیی ، به لکو هه تا قی سه رده می نه م تیدا دژین نه ف کارین درندانه دژيانا مروقایه تیی دا مشه دهینه بکارئینان هه رچه نده نه ف سه رده مه ب سه رده می مافی مروقان هاتیه نیاسین .

لی پتريا نه ف پروسه و ئوپه راسیونین قرکونا مروقان د سه دی بیستی دا هاتینه بکارئینان ، له ورا دشین بیژین سه دی بیستی ژ سه دین هه ره تارین مروقایه تیی بویه و ب سه دی جینوسایدی هاتیه ناسکرن ، قرکونا ب ملیونان ژ جوهران و نه رمه نیان و ب هزاران وه لاتین کورد دق سه رده می دا ، لی بکارئینانا ترس و سه همی و توند و تیژیی یا بویه مژارا سه ره کی یا ناقه ندین مافین مروقی و فه کولینین زانایین دهرونی و بایولوژی و یاسا ناسان ، که بوچی هنده ک ملله ت دق سه رده می مافی مروقی دا دبنه قوربانی سیاسه تا قرکرنی .

قرکرن یان نه هیلانا ره گه زی مروقان ب شیوه کی گشتی پشکه که ژ توندو تیژیی ، به لکو مه ترسیتترین جویری تاوانا یه دژی مروقایه تیی دهیته پهیره وکرن ، ژبه رکو نارمانج ژقی چه ندی ژناقبرنا ره گه زه کی یه ، ب ریکا پشکه فتیتترین ته کنولوژیا سه رده م و ب ئاوایه کی به رفره ه ، بو نمونه پتر ژ (6) ملیون جوهی یین نه وروپی دا لسه ر دهستی نازیان

کو ب هولوکوست هاتیه ناسکرن، و (2) ملیون ئه رمه نی و زیده تر ژ (2) ملیون و نیف وه لاتین که مبودی و (800) هزار ته تسی یین ره واندی و پترژ (250) هزار کوردان د سهدی بیستی داهاتینه قرکرن ، لی سهره رای قی چهندی تاوانین قی سهرده می جوداهیه ک هه بویه ژ تاوانین سهدین پیشتر ژ بهر کو ئەف تاوانا بهر ب ده قهرین تایبته هاتینه ئاراسته کرن و ژلای گروپه ک تایبته دهاتنه پهیره وکرن ، سه خمه راتی ژناقبرنا گروپی هه قذر .

قرکرن یان ژی جینوساید ژ بهر کو تاوانه کا نیف نه ته وهیی یه گه له ک گرنگی ژلای ناقهن دین نیف نه ته وهیی قه پی هاته دان و بکارئینانا چه کین کومکوژ هاتنه قه ده غه کرن، لی دسهر قی چهندی را سهر پیچی ل سهر په یمانانما نیف نه ته وهیی تایبته په یمانانما ل 22/9/1948 یا قه ده غه کرنا تاوانین قرکرن و سزادانا ئه نجامده ران، لی قرکرن یا بهرده وام بو .

قرکرن د دیروکا گه لی کورد دا یان ژی په یوه ندی یا گه لی کورد ب قی تاوانا قرکرنی ب درستاهی قه دگهریت بو سالی 1987-1988 هه رچه نده بهری قان سالا ژی قرکرن هه بویه، لی ب درستاهی ژقان ههردوو سالان دهست پی دکته ل سهر دهستی رژیما به عسا ژناقچویی که درنده ترین رژیم بویه ل سهر رویی عهردی ، چنکو ئەقی رژیمی ب شیوه ک بهر فرهه چه کی کومکوژ یی قه ده غه کری

ب دژی گهلی کورد بکارئینا و زاراقی ئەنفال ژنوی کهفته
 دناق لاپه‌ریڤ فەرهنگا زمانی کوردی دا ، لی پروسا
 ئەنفال ژلایی ره‌هه‌ندیڤ سیاسی و سهربازی و ئابووری و
 ئایدولوژی ئەگەر قه‌کولینان ل سەر بکه‌ین دی دياربیتن کو
 پروسا ئەنفال کومه‌کا ئوپه‌راسیونین جودا جودا پیک
 دهات کو چه‌ندیڤ سال بون نه‌خشه و پلان بو دهاتنه
 دارشتن بو ژناقبرنا مورکا نه‌ته‌وا کورد ، ژبه‌ر هندی ئەم ب
 درسته‌ی نه‌شیڤین د چه‌مکی ئەنفال بگه‌هین چنکو تا نوکه
 ب درسته‌ی قه‌کولینین ئەکادیمی و زانستی ل سەر
 ره‌هه‌ندیڤ تاوانا ئەنفال نه‌هاتینه به‌ره‌م ئینان و جقاکی
 نیف نه‌ته‌وه‌یی ژی گرنگی پی نه‌دایه و د چ کونفرانسیڤ
 وه‌کو پیدقی ژی ل سەر نه‌هاتینه ئەنجام دان ، ئەگەر
 هاتنه‌ کرن ژی بی ئەنجام بوینه و راسپارده‌ بوینه حوبری
 سەر وه‌ره‌قی چویه د چوار چوقی گه‌نده‌لیی دا .

تاوانا ئەنفال تاوانه‌ک بی وینه بویه د دیروکا مروقایه‌تی
 دا ل ژیر په‌ردا بی ده‌نگیا جقاکی نیف ده‌وله‌تی دهاتنه
 ئەنجام دان و په‌یره‌وکرڤ ژلایی رژی‌مه‌کی دژی وه‌لاتیڤ
 خو، تاوانا ئەنفال نه‌ تاوانه‌ک ساده بویه ، به‌لکو تاوانه‌ک
 گشتی و ب کوم بو، هه‌می بنه‌مایڤ قرکرنا بکوم دژی
 خه‌لکی کوردستانی بکاردهات ، دناق دا هه‌می مافیڤ
 مروقی دهاتنه بن پی کرن، هه‌می مافیڤ ژین و ژیار و
 مانئ ژناق دبرن ، تاوانین رژی‌ما عه‌فله‌قا ژناق چویی
 گه‌هشت بونه‌ لوته‌کی دژی هه‌قوه‌لاتیڤ خو یڤ بی

دهسهلات، ژبه ر قان نه گهران نه شپين نه نفالان ب هه می دیاردین دیروکی و جقاکی و سیاسی گری بدهین هه تا ب درستاهی نه چپته د کویراتیا ئایدولوژیا به عس دا، چنکو نه نفالان هه ر ژیده رهك هه بیت ، هه ر ره هو ریشاله کا دیروکی یا ئایدولوژی هه بیت و پیقه یا گریدای بیت ، ییت بوینه پشکهك ژ که لتوری به عس، که نعان مه کیه د په رتو کا خو (دلره قی و بیده نگی) دا دبیرتیت.

نه نفال رویدانهك نه بویه ژ نه سما نا هات بیته خواری، به لکو دیروکا دریژ و که قناره یا رهفتارین به عسیان یا دل ره قیئ هه مبه ر کوردان ، هه رده م هه ولدا ملله تی کورد وه کو پشکهك ژ نه ته وا عه ره بی ددا نیاسین ، هه روه کی د ده ستوری ده می یی به عسیان دا یا سالا 1970 وه سان ئاماژه پی هاتیه دان که کوردان د قالا هیا نه ته وه یی و که لتوری یا پیکهاتئ گه لین عیراقئ دا هیچ جههك نه گرتیه ، که عیراق پشکهك ژ نه ته وا عه ره بی و تنئ د ده ستوری وان دا جینوساید مافی کوردانه و به رده وام سیاسه تا سی گوچکین خو ، عه ره بکرن - به عسیکرن - قه گوهاستن، لکوردستانی پهیره و دکرن، دزاین کوردستان مه لبه ندی شارستانی ته یه و سه ر عه رد و بن عه رد ئاخهك زی رین و پری سامانین سروشتی یه .

کریارین نه نفالان هه ولدانه کا ستراتیزیا رژیما به عس بو ، بو ژناقبرنا سه رجه م ره هه ندین ژیا نا مروقایه تیا گه لی

کوردستانی، گهلهک کارتیکن دجقاکئی کوردی دا کر و
 شوینوار ل پشت خو هیلان، چ ژلایئ بی سهروشوینکرنا
 مروقان، یان ژی پهیدا کرنا ب دهان کیشه گرفتین جقاکئی
 و ئابووری و سایکولوژی تا کو ئه فروکه دناف دا دنالین،
 وه کو پیدقی ئه نفال نه هاتیه ئه رشیفکرن و ب درستهی
 قه کولین ل سهر ره هه ند و کاریگه ریئین ئه نفالان نه هاتینه
 ئه نجام دان، ئه م وه کو کورد نه شیاینه قئ تاوانا مه زن نیف
 نه ته وهیی بکهین، و ژلایئ نیف دهوله تی قه بدهینه
 نیاسین، راسته رژئما ژناقجویی کریار و پروسین خو بناقئ
 ئه نفال نا فکرن دا کو شه رعیه ته کا ئایینی بده تی و ملله تی
 کورد وه کو هوف و درنده بده ته نیاسین بو جیهانی تایه ت
 جیهانا عه ره بی، لی دقئت ئه م کورد ب هه مان عه قلیه ت
 قئ زاراقئ بکار نه ئینین، دقئت زاراقئ جینوساید، قرکن
 بکاربینین چنکو ئه نفال ب هه می پیقه ریئ خو قه دچینه
 دخانا جینوسایدی دا، دیسان ئه وئین پشکداری دقان
 ئوپه راسیونان دا کرین وه کو ئه نجامده ر دقئت بچینه دخانا
 تاوانبارین جهنگی چنکو جینوساید تاوانه کا نه خشه
 کیشای بوو، بو ئه نجامدانا سیاسه ته کا دیارکری بو ژناقبرن
 و نه هیلانا گروهه کی یان کومه کا خه لکی دیارکری قه دگریت
 ، ژبه ر هندی ئه نفال ل دویف چه مک و زاراقئ جینوساید
 تاوانه کا درندا نیف نه ته وهیی یه، ب هه می پیقه ریئ یاسا
 نیف دهوله تی قه ئه نفال کریاره کا جینوساید ه.

ئەمەریکا و ئەنفالا بادینان

هه شت سالان شه ر دناڤه را عیراق و ئیران هاته به ریاکرن ، نیژیکی ملیونه ک مروف دناڤه را هه ردوو وه لاتان دا هاتنه کوشتن ، بیی لایه نه ک موفادار بیتن ژبلی خوساره تی ، زوربه ی وه لاتین پروژ ئاڤا و ئە وروپی و ئە مه ریکا و جیهانا عه ره بی هاریکارو پشته ڤانیا عیراقی دکرن دهه می بواران دا . ژنشکه کئی ڤه بریارا ژماره 598 ده رکه فت بو راوه ستاندنا ڤی شه ری وئیرانکه ر ل 8 / 8 1988/ ، سه ددام حسین ورژیمای وی سه رکه فتنا خو دڤی شه ری دا راگه هاند ، چه ندین سه روک و سه رکردین عه ره بان گازی کرنه به غدا ، بو وانا دا خویاکرن کو عیراقی

دقان هه شت سالان دا به رگری ژ ده رگه هی روژ هه لاتا
 عه ره بستانی کریه و عیراقی عه ره بستان یاژ ئیرانی
 پاراستی و ئاهه نگین سه رکه فتنی گیران . هه ردوو وه
 لاتان ل 20 / 8 / 1988، بریارا جقاتا ئاسایشا نیف نه ته
 وه یی جی به جیکر و ریککه فتنا ئاگر به ستی ئیمزا کرو
 دوماهیك بقی شه ری خویناوی یی بی ئارمانج ئینا، ئه مه
 ریکا وه سا تیگه هشت کو پشتی شه ر راوه ستاندنی
 عیراق دی شالاوین ئه نفالان دژی کوردان راوه ستینیت،
 عراق و دهقهر دی بنه شاما شهریف چنکو عیراقی دابو
 دیارکرن که کورد پشکه ک بون ژقی شه ری و هه قیه
 یمانین ئیرانی بون بو پارچه کرنا عیراقی ، لی هه قده م
 دگه ل راوه ستینا شه ری هه شت سالیی رژیما عیراقی به
 ری هه می هیزو سوپاو چه کین خو یین گران ژبه روکین
 شه ری قه کیشانه ده قه را به هدینان و دریزی دا ئوپه
 راسیونین ئه نفالان و قوناغا ئه نفالان دوماهیی راگه هاند
 ، ل دویف وی پلان و به رنامی پیشوه خت دارشتی قیا ئه
 قی جاری دوماهیی ب کیشا کوردی بینیت و خو ژکوردان
 ته نا بکه تن ، وه لاتین روژئاقا و ئه مه ریکا وه سا تیگه
 هشتن کو سه ددام و رژیما وی دی بخو سه ربورا ژشه ری
 هه شت سالیی وه رگریت ، ئه ق شه ری دریز دی بو سه
 ددامی بنه په ندو عیبره ت ، لی وه سا ده رنه که فت ، جاره
 ک دی شالاوین ئه نفالان و کیمیا بارانا دژی کوردان ده ست

پیکرن ، زانین ئە قان هیرشان چ په یوه ندی ب ئیرانی قه نینن.

شالوا ئە نفالا دوماهیئ ، قوناغا ده قه را به هدینان ل 25 / 8 / 1988 ، ده ست پیکرن ، پتر ژ 200 هزار سه رباژین مه شقدای و هیژین ئە سمائی و ب پیشکداریا 171 فه وجین جاشا ب پلان و به رنامه ک دارشتی هیرش کرنه سه ر ده قه را به هدینان ، دقئ ئوپه راسیونئ دا هه می گوندین ده قه را بادینان و ئیرانکرن کو نیژیکی 663 گوندان بون ، دگه ل عه ردی راستقه کرن ، زیده باری کیمیا بارانکرنا چه ندین گوند و ده قه ران ، ب ده هان هزار خه لکئ سقیل مانه دناق له پین سوپایی عیراقئ دا و هاتنه قه گوهاستن بو که لهین مرئئ ، ب هزاران هاوالاتی ژموسلمان و کریستیان ن و ئیزدیان هاتنه بیسه روشوینکرن و چاره نقیسی وان بو یئ 182 هزار ئە نفالکریان ، پتر ژ 40 هزار که س وه کو پاشمایین ئە نفالان بو ده شتا به رانه تی ل پاریزگه ها هه ولیرل جه ژنه کان و گرده چال و به رحیشر هاته قه گوهاستن و دوریچکرن ، نیژیکی 60 هزار وه لاتی شیان خو ژقان هیرشین درندانه رزگار بکه ن و په نایی بینه ناف ئاخا تورکیادا ، زیده باری ل وهلاتئ ئیرانی دگه ل گه هشتنا ئە قی خه لکئ لی قه ومای بو ناف ئاخا تورکیا دا ، ده سهه لاتدارین تورکیا هه ول دا تاوانین رژیما عیراقئ قه شیرن ، وه سا دا دیار کرن کو عیراقئ چ چه کئ کیمیایی دژی کوردان ب کار نه ینایه ، نه

هیلای ریکخراوین مروقایه تی و چاقدیرین سه ره خو یین
بیانی بینه دناف ئه فی خه لکی دا و ریگری لی کر . پشتی
پیلین په نابه ران چوینه دناف سنوری تورکیا دا ، مه سه له
ل ژیر کونترولا حکومه تا تورکیا ده رکه فت و ره هه ندین
نیف نه ته وه یی بخوڤه گرتن ، چنکو پیلین ئاواران
ئاسایشا نیشتمانی تورکیا ئیخسته دمه ترسیی دا ، ژلایه ک
دیقه تورکیا ئه ندامه دقولپا ناتو دا و دوست و هه فیه
یمانا ئه مه ریکا یه . قوناغا ئه نفالای بادینان بو رایا گشتی یا
جیهانی دیارو ئاشکه رابوو که سه ددای دقیت تولین خو
ژ کوردان قه که ت و دقیت کوردان برینیت بریکا ئوپه
راسیونین ئه نفالان، ژلای خوقه عیراقی پشتگیریا هیزین
ئوپوزسیونای ئیرانی دکر وه کو موجهیدی خه لق کو فی
هیژی روله کا مه زن مل بملی سوپایین عیراقی هه بو د ئه
نفالان دا، دیسان ب هه مان شیوه ئیرانی ژی پشته قانیا
هیزین پیشمه رگه ی دکرن یین هیزین کوردی . پشتی
قوناغا ده قه را به هدینان ، ئه مه ریکا هه ول دا ئه فی مه
سه لی پشت گو نه هاقیژیت و لیزقرینه کی دسیاسه تا
خودا بکه ت ، ل 3 / 9 / 1988، گابریل گلاسی، بالیوزی ئه
مریکا ل عیراقی نامه کا نه رازی بونی یا وه زاره تا ده رقه
یا ئه مه ریکا راده ستی کاربه ده سین وه زاره تا ده رقه یا
عیراقی کر، تیدا ناره زایی و نیگه رانیا وه لاتی خو ئه مه
ریکا نیشان دا سه باره ت شالاوین ئه نفالان و کیمیا بارانا
ل ده قه را به هدینان ، لی فی چه ندی چ کارقه دانین خول

ده ف عيراقى نه بون و پويته وگرنكى پى نه دا، روژا
 دويقدا باليوژى نه مه ريكا دگه ل نزار حه مدونى جيگرى
 وه زيڙى ده رقه يى عيراقى كومبوو، گوتى هه وه چه كى
 كيميائى دژى گه لى خو يى كورد يى بكار ئيناي ، به رسقا
 عيراقى نه و بو كو فان روژان دا دى خو ژ كيشا كوردان ته
 ناكه ن، دهه مان كومبون دا هه ردوو لا به رده وامى دانه
 گرنگيا په يوه نديان دناقبه را هه ردوو وه لاتان دا . دئه
 نجامى هه لسه نگاندا بارودوخين نه نفالا بادينان ، بو نه
 مه ريكا ديار بوو كو عيراقى چه كى كيميائى دژى كوردان
 بكارئينايه و ب ريكا قى چه كى مفايه ك مه زن ژى ديتيه
 بو ژناقبرنا كوردان، لى نه دا دياركرن كا هه تا چ رادده نه
 ف چه كه هاتيه بكار ئينان ، سه ره راى قى چه ندى نه مه
 ريكا به رژه وه ندين خو پتر ژهه ر تشته ك ديتر گرنكى
 داسه ر، هه لويستى نه مه ريكا به رامبه ر هيرشين عيراقى
 بو سه ر گه لى كورد زورى لاواز بو، تنى دگوت هه وه چه
 كى كيميائى يى بكار ئيناي ، نه دگوت هه وه دژى خه لكى
 سقىل يى بكار ئيناي ، كارتىكرنين قى چه كى ديار نه دكرن
 ، چ به حسى كومكوژيا نه دكر، ج به حسى بى سه
 روشوينان نه دكر كومكرنا پاشمايين نه نفالان دناق كه
 لهين مرنى دا و بى سه روشوينكرنا 182 هزار
 كوردستانيان بريكا ئوپه راسيونين نه نفالان نه قه هه مى
 به حس نه كرن ، جورج شولتز ، وه زيڙى ده رقه يى نه مه
 ريكا دگه ل سه عدون حه مادى ، وه زيڙى كاروبارين ده

رقه یی عیراقی کومبوو ، دکومبونئ دا شولتزی هوشداری
 دانه عیراقی کو وانا به لگین بهیز لبه ر ده ستن که عیراق
 چه کی کیمیایی دژی کوردان بکار ئینایه و ئه گه ر عیراق
 لسه رقی چه ندی یا به رده وام بیت ره نگه کارتیکرنئ ل
 سه ر سیاسته تا ئه مریکا بکه تن هه مبه رعیراقی و ده رز
 بکه قنه هه قیه یمانیا وان دگه ل عیراقی ، سه عدون حه
 مادی ئه ف چه نده ره تکرو بی بنه مال قه له م دا ، گوئی
 عیراقی ماف هه یه سه روه ریا خو پاریزیت ژهه ر پیلانه
 کا نافخویی و ده ره کی بو پارچه بونا عیراقی ، شولتزی
 دبه رسقی دا گوته حه مادی ، کوردان بگرن و دادگه هبکه
 ن نه کو بکوژن و کیمیا باران بکه ن . ژلایه ک دیقه ئه مریکا
 دگه ل 9 وه لاتین دیترا داخواز ژ نه ته وین ئیکگری کر
 تیمه کی تایبه ت بهنیرنه عیراقی ، لی عیراقی ره تکر و ب
 ده ستتیوه ردان دکاروبارین نافخویین عیراقی ل قه له م
 دا . بارودوخین مافی مروقی ل سه رانسه ری عیراقی
 هاتنه پیشیلکرن و بنپیکرن ، دوانزده وه لاتان دکومسیون
 مافی مروقی ل نه ته وین ئیکگری پشتگیریا خو بو ده
 رکنا بریاره کا بله ز و توند نیشان دا بو پیکئینانا لیژنه کا
 تایبه ت بو قه کولینی ده رباره ی ره وشا مافی مروقی ل
 عیراقی ، لی ئه مریکا رازی نه بوو دگه ل قی لیژنی سه ره
 دانا عیراقی بکه تن، به روقازی سه روکی امریکا ، جورج
 بوش یی باب دوپاتی ل سه ر خورتبونا په یوه ندیین وه
 لاتئ خو دگه ل عیراقی کرن . دناف کونگریسی و جقاتا

پیران دا هه لویستین هه قدژ هه بون هه مبه ر شالاوین نه
 نفالان و کیمیا بارانان دژی کوردان تایبه تی پشتی راوه
 ستاندنا شه ری عیراق و ئیران ، که عیراق جاره ک دن ده
 ست ب هیرشین سه ربازی کریه بو سه ر ده قه رین کوردی
 ، بو سه ده می کو ب ده هان هزار وه لاتیین کورد په نایی
 بینه وه لاتیین دراوسی ، تایبه ت تورکیا ، فی چه ندی کارقه
 دانین خو هه بون دناقا جقاتا پیران دا سه باره ت ره
 فتارین حکومه تا تورکیا هه مبه ر ئا وارین کورد نه وین
 ژمرنه کا مسوگه ر رزگار بوین و خو گه هاندیه ناف سنوری
 تورکیا دا ، دا دیارکرن کو ده سهه لاتدارین تورکیا وه کو په
 نابه ره فتار دگه ل فی خه لکی نه کریه ، تنی وه ک ریوار
 ره فتار دگه ل کریه ، نه ف چه نده ژی بویه سه ده می
 هندی نه ف خه لکه ژهاریکاریین مروقایه تی بی به هر بین
 و دنه خوشترین بارودوخ دا بژین . دگه ل گه هشتنا په نابه
 ران بو ناف ئاخا تورکیا دا و ل چه ندین ئوردیگا دا نیشته
 جی بوین ، وه کو ماردین ، دیار به کر ، موش ، گه قه ر ،
 چه ند سیناتورین نه مریکی شیان سه ره دانا خه لکی لی
 قه ومای بکه ن ل ناف قان خیقه تگه هان دا تایبه ت ل
 دیاربه کر، دادیارکرن کو 30 هه تا 40 که س دناف شوقه
 کا سی ژوری دا دژین ، ده سهه لاتدارین تورکیا ری ناده ن
 نه ف خه لکه ده ربکه قیت و بیهن یا لی مالق کری ، خیقه
 تگه وه کو سه رباز گه لی هاتینه، ژلایه ک دیقه حکومه تا
 تورکیا په یماناما خو دگه ل کومسیونا بلندا مافین مروقی

بسه ر نه ته وین ئیکگرتی هه لوه شانده، ئه فه هه می بونه ریگرو ئاسته نگ هاریکاریین مروقایه تی نه گه هنه ناف قی خه لکی دا، دیسان سه ره دانا ریخراوین مروقایه تی و دیلوماسی بو ناف خیهه تگه هان سنوردار کرن . کاربه د ه ستین تورکیا دگه ل حکومه تا عیراقی ریکهه فتن کو دقیت کوردین عیراقی مفای بخو ژ ده لیقا لیبورینا سه ددای وه ربگرن و بقه گه رنه عیراقی ، ژلایی خوقه په نابه ران بو ریخراوین بیانی دا دیار کرن که حکومه تا تورکیا هاریکاریان نا گه هینینه وانا و یین دوریچ کرین و ناهیلن ده رکه فن، تنی دا نه چار بکه ن ب فه گه رنه عیراقی ، دهه مان ده م دا عیراقی شانده ک هنارت بو تورکیا ژچه ند سیخورو دویقه لانکان بو فه گه راندنا وانا بو عیراقی ، لی ب ره فا خورا نه گه هشتن .

ناقه ندو گروپین داکوکیکار ل مافین مروقی گه هشت بون وی باوه ریی ئه گه ره ف خه لکه بقه گه رنه عیراقی مه ترسی ل سه رژیانا وان هه یه ، دی توشی چاره نقیسه کی نه دیار بن ، ژبه ر قان ئه گه ران دوپاتی ل سه ر پاراستنا په نابه ران کرن، دسه ره دانا خودا بو وه لاتی سوید ، سه روک مام جه لال تاله بانی دکونگره کی روژنامه قانی دا دیار کرن که پینج هزار گوندین کوردستانی هاتینه ویرانکرن ژلایی عیراقی فه بریکا شالاوین ئه نفلان ، چه کی کیمیایی هاتیه بکار ئینان ، ب ده هان هزار خه لکی سقیل ره قینه و په نا برینه وه لاتین دراوسی ، دیسان مام

جه لال راگه هاند که حکومه تا تورکیا بویه ریگر بو گه هاندنا هاریکاییښ مروقایه تی بو په نابه ران ، ئاما ژه دا که حکومه تا تورکیا یا دوو روی یه ، ژلایه کی فه دقیت بریځا وه رگرتنا په نابه ران بو وه لاتین روژ ئاڅا خو وه ک خیرخوازه ک نیشان بده تن ، ژلایه ک دیقه ، هه ول دده ت هیچ شوینواره کی که ره ستی کیمیایی ل سه ر لاشین قوربانیان نه هیلیت ، ئه ف چه نده دده ته خویاکرن که لیکتیگه هشتنه ک دناڅه را عیراق و تورکیا دا هه یه ، تورکیا که فتیه ل ژیر باندورو گه ف و گځاشتنا سه ددامی. ژ گځاشتنین شاندين ریځخراوین مروقایه تی یین نیف نه ته وه یی ل سه ر حکومه تا تورکیا بو دویفچونا ره وشا په نابه ران دناڅ چادرگه هان دا ، شاندي ریځخراوین نوژداران پیڅه مه ت مافی مروقی php شیا خو بگه هینيته ناڅ ئه څان په نارین لی څه ومای دا ژبو دیارکرنه راستیان ، ل دور بابه تی بکار ئینانا چه کی کیمیایی ژلایین عیراقی څه دژی کوردان ، شاندي ناقبری شیان چاڅپیکه فتنی دگه ل 27 که سان بکه ن وه ک شاهد حال و گروهه ، پستی حکومه تا تورکیا رازی بوی ل ژیر گځاشتنین نیف نه ته وه یی ، بو وانا دیار بو که عیراقی چه کی کیمیایی ل روژا 25 / 8 / 1988 ب کار ئینایه ل ده څه را به هدینان ، ژلایین خوقه نه ته وین ئیگرته داخواز کر

څه کولین ل سه ر څی بابه تی بهیته کرن ، لی عیراقی ره تکره نه هیلا تیمین نیف نه ته وه یی بچنه عیراقی و سه ره

دانا وان جها بکه ن ، یین که فتینه به ر هیرشین چه کی
 کیمیایی ، ب به هانا که کورد هاوه لاتیین عیراقی نه و نه
 ف مه سه له ، مه سه له کا نافخویا عیراقی یه و بتنی ب
 عیراقی قه گریدایه . ل دویف وان راپورتین هاتینه بلند
 کرن بو نه ته وین ئیکگرتی ل نیویورک ، دیار بو که عیراقی
 ب شیوه ک به رفره هو بیمنه تی چه کی کیمیایی بکار
 ئینایه و چ جوداهی نه کریه هه مبه ر خه لکی سقیل و
 پیشمه رگه ی دا. درنداتی هیرشین سوپایی عیراقی و یین
 کیمیایی بونه سه ده می کوچکرنا بکوم یا خه لکی بو وه
 لاتیین دراوسی یین عیراقی ، دیسان ریگری کرن ل تیمین نه
 ته وین ئیکگرتی قه کولینی دبابه تی دا بکه ن ، زیده باری
 نه سزادنا عیراقی ل دور ب کار ئینانا چه کی کومکوژو قه
 ده غه کری دژی کوردان ، نه ف چه نده بونه ریخوشکرنه ک
 گه له ک وه لاتیین دیتر چه کی قه ده غه کری به رهه م بینن
 . نه مه ریکا و جفاکی نیف نه ته وه یی گه هشت بون وی
 باوه ریی کورد ل سه ر ده ستی سه ددایمی یی دهینه
 جینوساید کرن ، ب شیوه ک نه راسته وخو ددا دیارکرن که
 نه نفال ب هه می ساخله ت و پیقه رین خوقه جینوسایده
 ، لی چ پینگاف نه هاقتن بو سزادانا سه ددایمی و رژیمای وی

ٲايدولوتيا به عسيزم و كه لتوري باژيران

كه لتوري به عسيزم هر ژ ده سپيكا گه شه كرنا وي دژايه تيا
جحاكين پيشكه فتى كرية ، هه ردهم دبو به ربه ست بو
پيشيلكرنا مافين جحاكى و نه ده يلا هيچ پينگاهه ك به ره ف
پيشقه ببه ت ، پتر گرنگى ددا خرغه كرنا چين و تويژين
جحاكى ل باژيران و كه رتين چاندنى ويړان دكرن ، واته
په يره وكرنا سياسه تا چولكرنا گوندان و گرنگيدان ب
خه لكى باژيران تايبه ت ل كوردستانى ئه ف جوره سياسه ته
دهاته په يره وكرن پتر ژ ده قه رين ديتري بين عيراقى ، هر
چه نده دبیت ل ده قه رين شيعه نشين ژى دهاته ئاراسته كرن
و ب مليونان دار قه سپ و خورما ل ژيرى و ناقه راستين
عيراقى دهاته ژناقبرن ، واته په يره وكرنا سياسه تا
شوفينيزما به عسيزم ل ناف باژيران جوداتر بو ژيا گوندان
، ژبه ركو دزانين گوند سوته مه نى ژيده رين شوره شانه ئه ف
چه نده وي ناگه هينيت كو رژيما به عس جوره نه رماتيه ك
دگه ل خه لكى باژيران نيشان ددا ، به لكو ژبه ر چه نده
ئه گهران بوو ، ژوانا به عسيان وه كو فلاش باك پاشه روژا
خو دناف باژير و باژيركين كوردستانى دديت پتر ژ گوندان
و دى پتريا زال بيت لسهر جحاكى ده سهه لاتاوى پتر دى يا
شدياى بيت ، ئه و ده سهه لاتا لسهر بنه مايى توندوتيزيى و
مروف كوژيى هاتيه دانان ، و ره هو ريشالين خو به لاق

کرین دناق جفاکه کئی گرتی دا و ئیفلیچکرنا مروقین ئه وئ
 کومه لگه هئی دچوارچوقئی سیبه ره کا وه همی دا ، ژلایه ک
 ديقه ده سهه لاتدارین به عس دزانی کو نه شین هیزا خو ل
 ده قهرین گوندنشینین چالاک بکه تن، بو نمونه ده زگه هین
 میدیایی وه کو تیله فزیون دزانی چه ندا کاریگه ربیت
 کارتیکرنئی ل خه لکئی گوندان ناکه تن چنکو خه لکئی گوندان
 مژویلی چاندنی و که سپ و کارین خو بون ، مژویلی
 قه ژاندنا روناها شوره شی بوون ، دزانی ب سانا هی
 ناگه هنه کویراتیا ده قهرین کوردی و ئاسیگه هین چیا یان ،
 که مروقئی کورد پتر ب عهردی و عه شیره تگه ریئی تنئی
 ئاسته نگ په یدادکرن وژ ژیا نا روتینیا باژیران دا دبرین
 فشار دروستکرن دا کو جفاکئی گوندنشین په نایی بو ژیر
 ده سهه لاتا وان بیهن ل باژیران ، به لکو ب سه دان
 کومه لگه هین زوره ملی و خورتی ئاقادکرن و خه لکئی
 گوندان تاییهت یین سهر سنور دوری ده سهه لاتا وان ل
 ئه فان کومه لگه هان دا خرغه دکرن و ب قه ره بوئی رازی
 دکرن ب مهره ما هندی بتنی ژ شوره شی و پیشمه رگاتیئی
 یینه دابرین .

ب سیاستا عاتیفا قه ره بوئی میشک و عه قلی گوندنشینان
 به نجدکرن ، دروستکرنا دورهیله کئی کومه لگه هی و
 باژیرگه هی بو خه لکئی گوندان تاییهتی ته خا جوتیار و
 کاسپکاران ل ژیر سیبه را ژه هراوی یا به عسیزم دا ل ژیر
 په ردا بی دهنگیا جفاکئی نیف نه ته وهیی دا پتر رژیم پال دا

به‌رده‌وامی ب قی سیاستا شوفینز می بده‌تن ، ئیرادا خو
 ل به‌ژنا مروقی کورد دا ب ئالینیت چنکو خه‌لکی گوندنشین
 سته‌مکاری قه‌بیل ناکه‌ت و ناکه‌قیته ژیر رکیقا
 ته‌عداکاری و نه‌قیت بیته به‌ند و سوتهمه‌نی شه‌رو
 شوران ، یی دناق جقاکه‌ک شارستانی دا دژیت و ژيانا وی
 ل گوندان یا پشتراسته و دابینگریه و ئەف ژینگه‌ها دناق
 دا ژیا ی دگه‌ل خو یا هه‌لگری و بویه پشکه‌ک ژ گیانی وی ،
 ژبه‌ر هندی هه‌ر هه‌ول و بزاقه‌ک ، هه‌ر بریار و مه‌رسومه‌ک
 ژلای دسه‌هل‌تدارین به‌عسیزم قه‌ ده‌رکه‌قیتن ژبو نه‌هیلانا
 ئابووری گوندان بوو ، تایبه‌ت بریارین دسالین هه‌شتی و
 هه‌فتی دا ده‌می علی حسن مجید ناسیار ب علی کیمیاوی
 دسه‌هل‌ت ل پاریزگه‌هین کوردستانی وه‌رگری ، چه‌ند
 بریار و مه‌رسوم ده‌ریخستن بو دابرینا گوندان ژ باژیران و
 دروستکرنا هیله‌کاسور ، به‌لکو گه‌له‌ک وه‌لاتیین بی گونه‌ه
 بونه‌قوربانی قی سیاستی یا ویرانکرنا جقاکی گوندنشین
 بو ئاراسته‌کرنا پروژی سیاستا سی گوچکین خو تا
 گه‌هاندیه مه‌رگه‌ساتا ئەنفال و هه‌می تولین خو ژ خه‌لکی
 کوردستانی قه‌کرین .

دسه‌هل‌تدارین به‌عسیزم دقیا ن ژینگه‌هه‌کا زه‌لال ژه‌هراوی
 بکه‌ن و ژینگه‌هه‌کا کومه‌لگه‌هی یا تاری دروست بکه‌ن ،
 کومه‌لگه‌ها کوردی ئیکجاری ب هه‌لوه‌شینیت و به‌ره‌ف
 نه‌مانی ببه‌ت تایبه‌ت پستی ئوپه‌راسیونین ئەنفالان ب
 داوی هاتن و جقاتا هاریکاریا عه‌ره‌بی دناقبه‌را چه‌ند

وهلاتین عه ره بی دروست بوی و عیراقی سه روکاتیآ نه فی جقاتی کری ، لهر بوو خیزانی کوردی و کوردستانی لسه ر وهلاتین عه ره بستانی به لاف بکه ن و ب ئیکجاری خو ژ ئاریشا کوردان ته نا بکه ن ، به روفاژی ب ملیونان خیزانی عه ره بی بینته کوردستانی ، لی شه ری که نداقیی دووی بو ریگر بو پهیره و کرنا نه فی پروژه ی .

به عسیان سیاسه تا فه گوهاستنا جقاکی کوردستانی ب پینگا فه کا جه وهه ری دزانی بو دهسته مورکرنا جقاکی کوردی ، نه وژی هه ولدانه ک بوو ژبو نه هیلانا ناسناما نه ته وا کورد ل سه ر رویی عه ردی ، یان فه گوهاستنا ژ ده فه ره کی بو ده فه ره کی بوو ، به لکو ویرانکرن و ژناقبرنا ژینگه هه کی بوو ، ژلایه ک دیقه هه ولین ده سهه لاتدارین به عسیزم ژبو فه فه تاندنا په یوه ندیی عه شیره تگه ری بوون ، په یوه ندیین ئاغا و تاکین عه شیره تی بوون ، نه وژی بریکا دامه زراندنا فه وجین جاشا ، چنکو تیکه لیکرنا سیسته می عه شیره تگه ری ب سیسته می سه ربازی وه کو گونجاندا عه شیره تی په ب هیزا سوپای فه ، دیسان نه هیلانا داب و نه ریتین عه شیره تی په ، لی نه ف فه وجین جاشا ژبو ده سهه لاتدارین به عسیان فه چ جوداهی نینه دناقبه را جاش و پیشمه رگه ی ، چنکو هه ردوو کوردن نه ف جوره فه وجین جاشا نه ملیشیاتی ته قلیدی یین عه شیره تی نه ، نه په که په کا راسته قینا سوپایا نه ، به عسیان بریکا نه فی پیکهاتا دروستکری مروقی کوردی گوهارت بریکا نه زمونا

راسته‌قینا خویا سیاستا عه‌فله‌قی ، ژینگه‌هه‌کا دیتیر
 دروستکر مروقی کورد دناق دا بژیت و بیروباوه‌رین
 کوردینی و باب و کالان ژبیرا بیهت ، دیسان
 ده‌سه‌لاتدارین به‌عسیزم شیان دربه‌کی مه‌زن ل
 ده‌سه‌لاتیا عه‌شیره‌تی بدهت ، ئه‌وژی دروستکرنا
 ده‌وله‌ته‌کی یه‌که‌تیدا هه‌می هیژ دچوار چوقی حیزب و
 سه‌روک دا خرغه بکه‌ت چنکو شکاندنا ده‌سه‌لاتا
 عه‌شیره‌تگه‌ریی ، عه‌شیره‌تگه‌ریی ژ ژینگه‌هه‌کی بو
 ژینگه‌هه‌کا دی دگهوریت ، عه‌شیره‌ت بریکا ئاغا که پتیریا
 سه‌روک عه‌شیره‌تا موسته‌شار بوون دی بنباله‌ک ژ سوپای
 و سه‌روک عه‌شیره‌ت ژ دی بنباله‌ک تاییه‌ت و دی چنه
 دناق ده‌زگه‌هین سیخوری دا ، ئه‌ف چنده ژی دبیته
 ئه‌گه‌ری هه‌لوه‌شاندا ده‌سه‌لاتا عه‌شیره‌تی دناق
 کومه‌لگه‌ها کوردی دا.

ژبو هندی بچینه دکویراتیا ژیده‌رین ئه‌نفالان دا ، دقیت
 ویره‌ک بین هه‌می په‌ردا ل سه‌ر نه‌ینیا لاده‌ین ، هه‌می
 هوکارین ئه‌نفالان ل به‌ر چاف بکه‌ین و به‌رچاف بدانین ،
 ئه‌نفال بوچی رویدا ، کی بوون ئه‌نفال راکرین ، راسته
 ئه‌نفال ب بریار و مه‌رسومی (سه‌دام حسین) هاته
 ئه‌نجام دان و کوردستان هاته هنگافتن و سه‌دام و رژیم
 وی پی هاتنه‌گونه‌هبارکرن ، به‌س نابیت ئه‌م ئه‌قی بخو
 بکه‌ینه به‌هانه و تنی (سه‌دام حسین) ئ گوربه‌گور
 تاوانباربکه‌ین ، چنکو ب سه‌دان خاین و خوفروشین کورد

دهست دگهل ئەفی پروژئی کورد قرانی هه بوون، سه ره رای ناڤین وان وه کو تاوانبار ژلایئ دادگه ها بلندا تاوانین عیراقئ قه ده رکه فتینه و باش دئاشکرانه ، لی مخابن پشتی سه ره لدانا سالا 1991 ئەقان تاوانباران ژلایئ چهند حیزبێن کوردستانی قه خو پاراستینه و ل ژیر چهند که قلوژانکان دا خول هشیار دایه ، به لکو به رپرستی ژئ بو وان هاتیه دان، واته شوینا بهین سزادان و ره جماندن، هاتنه خه لاتکرن و پاداشتکرن .

قوناغین پشتی ئەنفالی کو بینه پهند و عیرهت بو خه لکی کوردستانی بونه بگره و قه کیش و شه رین نافخویی و براکوژیئ ژئ پهیدا بوون ، ب هزاران قوربانی ژئ که فتن ، ب هزاران خه لک جاره ک دن ئاواره بون و ب هزاران زاروک بونه ئیتیم و بونه قوربانی شه رین نافخویی و ململانین بهرژه وه ندین لایه نین سیاسی ، کوردستان جاره ک دن بو جهئ هه فرکی و ململانئ و دوژمنین خو ژبیرکرن و دژایه تیا هه ق دوکرن ، درویشمی یان کوردستان یان نه مان به ره ف ئاقاره کی نه دیار و چاره نقیسه کی بهرزه هات کرن ، واته ژیان بومن ، مرن بو مللهت و نه ته وه ، پشتی سه ره لدانی چهند گروپین بهرژه وه ند په رست گلوپین که سک هه لکرن و هه ر لایه نه کی خو گه هانده هیژه کا هه ریمایه تی و ده سته که فتین پشتی سه ره لدانی پینالینک لی دان ، واته نه بومن ، نه بوته .

مه وهكو كورد چ سه ربور و عيبرهت ژ كاره ساتا ئه نفالان
وه رنه گرتن، شوينا ئه نفالان بكهينه هي يقيني برائيني و ئيك
ريزيا لايه نين سياسي، ئه نجامده رين ئه نفالان هاتن
پاداشتكرن و ههستين نه ته وهي هاتنه هنگافتن و ههستا
ئينتيمه كه سايه تي به رهف حيزبي بوني هاتنه ئاراسته كرن .

ئافره تا كوردو قوربانی دان

ئاتاف و هوقاتیپین رژیمیپن عیراقی یین ئیک ل دویف ئیک ده رهه ق گه لی کورد ئه نجام داین دجه رگ برن و وژدان هه ژینن ، چنکو هه ر ئاتافه کا ب سه ر گه لی کورد دا هاتبیت کارتیکرن ل سه رژيانا جقاکی کوردی کریه دهه می بواران دا و کومه کا کیشه و گرفتان ل پشت خو هیلاینه ، واته هه ر مه رگه ساته کا ب سه ر گه لی کورد دا هات بیت ئافره ت بویه قوربانی و خو دایه ر ، دهه مان ده مدا ژتورو دابو نه ریتین جقاکی خو ده رنه که فتیه ، گه له ک جارن پولی دایک و بابی گیرایه و خیزانا هه رفاندی راگرتیه و خیزانه کا ساخله م و به خته وه ر ئافاگریه ، سه ره رای تیکچونا بارودوخین دناق دا دژیت با وه ری بخو هه بویه و یا خوراگر بویه . ژلایه کدیقه به رده وام دوژمنین گه لی مه هه ول دایه ره گه زی نیر واته زه لامی نه هیلیت و برینیت چنکو ئه گه ر زه لام نه ما مروقی کورد زیده نابن وه کو دهزرا وان دا و سه رژمیپریا گه لی کورد ژی زیده نابیت و ئافره ت ژی دی خرش بیت 31 . ساله ئافره تا کورد وه کو فه ریژا ئه نفالان دناق ده رده سه ریپن مه زن دا دنالیت و حه لیایه تنی زاروکین خو په روه رده دکه ت و هزرا شوپکرنی ل ده ف نه مایه سه ره رای گه نجاتیای وی ، چنکو گه له ک ئافره ت هه نه دبیت تنی بو ماوی ساله کی یان کیتر لده ف هه قژینی خو مابن پاشی هاتینه ئه نفالکرن و بیسه روشوینکرن ، لی شوپکرن لده ف هاتییه مراندن تنی مژویلی په یداکرنا پیدقیپن خیزانا خویه یا هه لوه شیای وه کو به رمایکین ئه نفالان سه ره رای بی هیزبونا وی چنکو یا پیدقی زه لامی یه ،

لِي هه ر ئافره ته ئه فركه دقي سه رده مي جيهانگيري
 داژمافين خو يا به رزه و بي به هر و مافين وي دهينه
 پيشيلكرن و دبته هه لگرا خه م و خه يالان و جه رگ سوتي
 دناف چقاكي خودا ، ئه ف چه نده زي بويه ئه گه ري زيده بونا
 ريژا بيژني دناف كومه لگه هي دا ، لي ئه گه ر مروف به
 راورديه كي بكه ت دناف تويزا ئه نفالان دا وه ك نمونه دي
 بينيت ريژا ره گه زي نير دببت 45% بيت و ريژا ره گه زي مي
 55% بيت ئه فه زي فه دگه ريت بو ئه گه ري سه ره كيي كيي
 هژمارا ژدايك بوني بو هه بونا ريژه كا كيي ژ ره گه زي مي
 دژيي زاوژي دا ، (45 - 55) سالي ، واته دقي ژيي دياركري
 دا ئافره تي بچويك نابيت و پشتي هينگي خرش دمينيت ،
 لقيره رژيما به عسا ژنافچوي تا رادده ك دسياسه تا خو يا
 شوفيني دا سه ركه فت ل ژير په ردا بيده نكي و كه رو لالا
 چقاكي نيڤ ده وله تي دا كو ئه م كورد هه رده م بوينه سوته
 مه نيپن به رزه وه ند په رستان . قئ چه ندي كارتيكرنه كا زور
 ل سه ر كومه لگه ها كوردي دا كريبه تايبه تي ئافره تي كو هه
 رده م يا خه موكي و فه جنقاندی و دل سوتي يه چنكو داب و
 نه ريتين چقاكي هند ري ناده ته ئافره تي نازادانه بژيت و
 داخازا مافين خو بكه ت ، ده ركه فتنا ئافره تي ژمال ، شويكرنا
 وي ، كاركرنا وي ، چقاكي مه ب چافه ك سه يرو عه يبي لي
 دنيريت ، هه مي ده رگه هين ژياني ل به ر سينگي داخستينه و
 بي هيشي مايه ، خه مگين و هه لاويستي مايه ، روژانه روي ب
 روي ناريشين چقاكي دببت و دناقدا دكه ليت چنكو يا بي ده
 سهه لاته و ره پ ره پا دلي وييه تايبه تي ئافره تا گه نج ،

چنکو هه می هه ولان دده ت تنی نه که قیته به ر به حس و ده قین خه لکه کی و خودپاریزیت . ئە قه هه می ئاریشه نه کریارین ئە نفالان ل پشت خو هیلایین و چه ندین خه له کین په یسکا خیزانا کوردستانی ژیک قه قه تاندین ، ئە فروکه گه له ک خیزان هه نه داپیرو باپیر سه میانین وان و به رپرساتیه کا ژتاقه تا وانا یترکه فتیه دستوی واندا کو دهه مان ده م دا ئە و پتر پیدقی چاقدیری نه ، قی چه ندی ژی وه کریه ئە ف که سانه ژخاندن و ره وشه نبیری دویر بکه قن و بی به هر بین و ب ره وشه نبیره کا خیله کی په روه رده بین و ریکازیانی ل به رهاتیه به رزه کرن و پاشه روژه ک ره شبین لبه رسینگی یه و تاما ژیانی نزانیت لی 31 سال بورین ل سه ربویه رین ئە نفالان ، هیشتا برینین پاشمایی و به رمایکین ئە نفالان ساریژ نه بوینه و ره نگه ب ده هان سالیین دیتر کارتیکنین خو دی هه بن.

هه ولین چه لاندنا ناسناما نه ته واکورد و نه رماتیا هه لویستی سه رکرداتیا سیاسیا کورد

دگوتاره کا خودا علی حسن مجید ، ناسیار ب عه لی
کیمیایی ل ده می کومبونه کا تایبه ت دگه ل هژماره کا
موسته شارو ئامر مه فره زه و به رپرسین بالا ده ست یین
رژیم عه فله قیا گور ب گور ل سالا 1987 دبیریت - ل
هاقینا بهیت چ گوند ل قیره و ویراهه نامینن ، هه ر ژنوکه
ئارو شه کرو گازی و کاره بی و هه می پیداو یستیین ژیانئ
دی ل وانا برم و ژیانئ ل وان کمه دوزه خ - ، براستی چ
گوت ئه نجام دا ، ئه نفال راکرن ، جینوساید ئه نجام دا ،
ژیان نه هیلا ، گوند هه می ویرانکرن ، کانی و سولین په
قاندن ، مزگه فت و دیر و مه زارو جهین پیروز دگه ل عه
ردی راستقه کرن ، ره زو بیستان سوتن ، مال و سامانئ
کوردستانئ تالانکرن و بخو چه لاکرن ، ملیونه ها مین بی
نه خشه و ب شیوه ک به ره لایی و درندانه چاندن ،
جوداهی نه ئیخسته پیشمه رگه و خه لکی سقیل ،
شارستانییه تا کوردستانئ ویرانکر ، برا کره دوژمنئ برای .
ئه فه هه می ده رهه ق گه لی کوردهاته کرن و جیهان و وه
لاتین زلهیز که رو لال مان ، قئ چه ندئ کاریگه ریا خو تا
نوکه مایه و ترس ل سه رژیانا خه لکی هه یه و ب ده هان

سالیڻ ديتر دي ڪاريگه ري و شوينوارين خو هه بن ، نه ف
 ره فتارو تاوانين به عسيين عه فله قى ده رهه ق خه لڪي
 ڪوردستاني ڪرين ڪوپيه ڪ زه لال بو ژ ره فتارو تاوانين
 نازيين هيتله ي ده رهه ق خه لڪي ئيسرائيل ، واته نه نفال
 و هولوكوست دئيڪ به رگ دا هاتينه ڪرن . پرسيار ل قيڙه
 نه وه ئيسرائيليان مفا بخو ژ ڪاره سات و مه رگه ساتين خو
 وه رگرت بونه خودان ڪيان و ده وله ت ، ژلايه ڪ ديڦه نه و
 وه لاتي نه ف ڪاره سته دڙي وان ب ڪارئيناي نه وڙي وه
 لاتي نه لمانيايه ڪو نوڪه ميراتگري نازيانه واته ميراتگري
 ده سهه لاتا به ري خويه دان بقى هولوكوستي ڪريه و
 داخوازا لبيوريني ژگه لي ئيسرائيل ڪريه و تانوڪه به رده
 وام قه ره بوا گه لي ئيسرائيل دده تن بو قوربانين وان
 بين هولوكوستي و موزه خانه ڪامه زن تاييه ت وه ڪو
 ريزگرتن ل نه لمانيا دروست ڪريه ، نه قه ڙي قه دگه ريت
 بو ڪارڪرنا ره قه ندا ئيسرائيل ڙده رڦه و هيڙبونا لوبيي
 ئيسرائيلي بو ناساندنا هولوكوستي بو ڀايا گشتي ياجيهاني
 و ناڦه ندين نيڦ ده وله تي . لي مخابن مه وه ڪو ڪورد مفا
 بخو ژ سه رپورو ڪاره ساتين خووه رنه گرتينه ، نه م نه
 شيائنه سه ره ده ريي دگه ل نه نجام و نه نجامده ران بڪه
 ين ، واته نه م هه رده م ب چاڦه ڪ دلوقاني و مروڦايه تي
 سه ره ده ريي دگه ل بويه رو نه نجامده ران دڪه ين ، نه
 شيائنه شيائنه نه ڦان ڪاره ساتان بو جيهانا ڙده رڦه بده
 ين نياسين و به رگي جينوسايدئي بڪه ين به ر ، تني پستي

مه رگه ساتا ئه نفلان ئه م كورد مژويلی پاراستنا به رژه وه نین به رته نگین حیزبایه تیینه و هییدی هییدی قان کاره سات و رویدانان ژبیرا خو دبه یین و چ کارین وه کو پیدقی بو نه هاتینه کرن سه ره رای مه زناها ئه قان کاره ساتان و ئه نجام و کاریگه ریین وان دهه می بواران دا ، واته وه کو پیدقی نه هاتینه ئه رشیفکرن و دوکیومینتکرن و قه کولینین زانستی و ئه کادیمی وه کو پیدقی نه هاتینه کرن دشیین بیژین هه رکاره ساته کال سه ر ملله تی کورد هاتی کرن کاره ساتا به ری وی هاتیه پشتگو هاقیتن ، قوناغا شه ری تیرورستین داعش بو نمونه کو کاره ساتا ئه نفلان تا راده یه ک هاتیه پشتگو هاقیتن ، سه ری ریژو نوازشی دچه مینین بو قوربانیین هه می قوناغا ، ب دیتنا من ئاکامین خراب دکه نه سه ره وش و ژيانا که س و کارین قوربانیان تایبه ت دبواری جفاکی و ده رونی دا .

سیاسه تا سه رکرداتیا سیاسی یا کوردستانی هه مبه ره ئه قان رویدانان یا لاوازه ، دبلوماسیه تا کوردستانی ل سه ر ئاستی جیهانا زده رقه کا بو ناساندنا ئه قان کاره ساتان وه کو پیدقی نه کریه ، نه شیایه دلوقانیا وه لاتین جیهانی نه مازه جیهانا عه ره بی و ئیسلامی بخو رابکیشیت ، سه ره رای هه بونا ب ده هان قونسولخانین وه لاتین جیهانی ل کوردستانی و پشکداریا پیشمه رگه ی دشه ری دژی تیرورستین داعش دا دگه ل هه فیه یمانان ، لی تانوکه چ ژقان وه لاتان داخوازا لیبورینی ژخه لکی کوردستانی و ده

سه لاتا كوردی نه کریه . ب مخابنیفه دبیزم ئە م كورد زیكا
 كاره سات و قوربانیدانا ژبیرا خو دبه یین، ملله تی كورد هه
 ر دبیته قوربانى مملانیین سیاسی یین به رژه وه ندین
 حیزبایه تی و كار بو هزرا ده وله تا كوردی ناكه یین و به رده
 وام ب ریكا خیانه تی و خیانه تكارا پیئالینكا ددانینی و
 پروژه و به رنامه و ئە جندیین دوژمنان جیبه جی دكه یین ،
 گورانکاریین ب سه ر دقه ری داتین مفای ژى وه رناگرین ،
 پرین خیانه تی و خیانه تكاریی یین بهیز دهینه دروستكرن
 . بلا ژبیر نه كه یین كو ل ده مئ ئە نفالان سه ددامئ
 دیکتاتور چه ند كار دكرن ژبو کرینا وژدانا خامین عه ره بی
 بو حه لاندن و نه هیلانا ناسناما نه ته وا كورد و دانه
 نیاسینا ملله تی كورد وه كو هوف و درنده تاییه ت ل سه ر
 ئاستی جیهانا عه ره بی و عه ره بستانی به لكو تا رادده ك
 سه ركه فتن دقئ پروژه ی دا ئینا و میشكى زوربه ی وه
 لاتین عه ره بی به نج كر و به ره ف خو راکیشا) . منذر
 الموصلی (، نقیسه ره كئ سوریه دهه می گوتارو
 نقیسینیین خودا دژاتیا كوردان دكه ت و به رده وام به ره
 قانیی ژ تاوانین عه فله قیان دكه تن ، دپه رتوكا خودا -
 القضية الكردية في العراق ، البعث والاکراد - سه رهلدانا
 سالا 1991 یا گه لئ كورد ب پیلانیین بیانیا ل قه له م دده
 تن ب گه له ك سه رقه له مكین کریت و بی وژدانه په رتوكا
 خو دنه خشینیت ، ئە ف نقیسه ری شوفینی و کریگریتی
 کیمیا بارانا هه له بچا شه هید ب نه وه یی ده ردئخیت ،

دیسان ل کوفارا - الوطن العربی - دا به لافکریه و
 کوردستان کریه مامکه ک و ترانین خو ب ناقی پیروزی
 کوردستانی کرینه و تیدا هاتیه (بریتانیا که لندن - فره
 نسیا لقاندن - ئه مریکا خوارن)، کی دزانیته ئه قه چیه ؟
 به رسف ژی کوردستانه ، هه رچه نده من ریژبو جه ند
 نقیسه ریئعه ره ب و عیراقی هه نه وه کو هادی عامری و
 که نعان مه کیه و گه له کین دیتر کو به را ئه تا خو
 ژناسنامه و نه ته وا خو یا عه ره بی کرینه ژئه نجامی وان
 زورداریین ب سه ری گه لی کورد هاتین کرن و دبیزن هه ر
 ده می ئه م کورده کی دبیین شه رم خو دکه ین ، هه ست
 ب شه رمه زاریئ دکه ین . ل سه ر ئاستی سه رکردین عه
 ره بان ، معمر قه زافی سه روکی لبیا یی به ری تئی وی به
 ره قانی ژمافین گه لی کورد کریه و هه لویسته کی
 جوامیرانه هه بویه هه مبه ر دوزا ره وایا گه لی کورد .
 پیدقیه سه رکرداتیا سیاسی کوردستانی به رده وام کار
 بکه ت بو ناساندنا ئه قان کاره ساتان ل سه ر ئاستی
 جیهانی و نیف ده وله تی وه کو جینوساید سه ره رای ده
 رکه فتنا چه ند بریارین گرنگ ژدادگه ها بلندا تاوانین
 عیراقی د به رژه وه ندا گه لی کورد دا لی تا نوکه بوینه
 حوبری سه ر وه ره قی و ئه م کورد نه شیاینه ژبه ر به رژه
 وه ندو ململانین حیزبایه تی حکومه تا عیراقی نه چار بکه
 ین وان بریاران جی به جی بکه تن چ وه کو داخازا
 لیبورینی یان قه ره بوا قوربایان و زه ره رمه ندان سه ره

رای پشکداریا مه کوردان دده سهه لاتا عیراقی و په رله
مانی دا ، لی چ کار نه هاتینه کرن تنی به رژه وه ندین
حیزبایه تی هاتینه پاراستن و ده ست بو هندئ هاتینه بلند
کرن.

هه وار و بانگه وازیا سه روک مه سعود بارزانی دناق هولا جقاتا پیرین ئه مه ریکا دا

شه ری ویرانکه ری هه شهت سالان قه کیشای دناقبه را
عیراق و ئیران ، ل ده می شه ری سار دا و جیهان یا دوو
جه مسه ر ، ل دویف بریارا ژماره 598 یا جقاتا ئاسایشا
نیف نه ته وه یی ژنشکه کی قه هاته راوه ستاندن ، ل 20
/8/ 1988 هه ردو وه لاتان ریکه فتنا شه راوه ستاندنی
ئیمزا کر . شه رهاته راوه ستاندن ، ئیمام خومه ینی راگه
هاند کو پیکهاتن دگه ل عیراقی و سه ددای وه کی قه
خارنا په رداغه کا ژه هری یه ، لی ژنه چاری یه ، ژلایی
خوڤه سه ددای سه رکه فتناعیراقی دقئ شه ری دا راگه
هاند و ئاهه نگین سه رکه فتنی ل سه رانسه ری عیراقی
هاتنه کرن ، لی سه ددام هه رمال سه سه ره قی و ئیک
و دووا خو ، به رده وای دانه ئوپاراسیونین ئه نفالان دژی
ملله تی کورد ، ئه نفالاقوناغا ده قه را به هدینان ل دویف
پلان و به رنامه ک پیشوه خت دارشتی وه کو ئه نفالان
دوماهیی (خاتمة الانفال) راگه هاندو ده ست ب هیرشین
درندانه کرن ل سه رده قه را به هدینان ، دقیا قی جاری
خو ژناریشا کوردی ته نابکه ت . دناقا جقاتا پیرین ئه مه
ریکا دا ئه ف مه سه له هاته گه نگه شه کرن که حکومه تا
عیراقی جاره ک دی ده ست ب قرکرنا کوردان کریه و ب ده

هان هزار وه لاتیین کورد په نا بریه وه لاتین دراوسی دگه ل عیراقی و بهزاران وه لاتی ماینه دناف له پین سوپایی عیراقی دا وبی سه روشوین بوینه ، کاره ساتین جه رگبر هاتینه پیش و رویداینه و کوشتارین بکوم هاتینه نه نجامدان ، چه کئی کیمیایی یی قه ده غه کری دژی کوردان هاتیه بکار ئینان، چه ند سیناتوران داخواز ژسه روکی جقاتا پیران کر بریاره کا بله ز ده ربیخن بو راهه ستاندنا فان هیرشان ، یان ژی جقاتا ئاسایشی و نه ته وین ئیکگرتی ئاگه هداربکه ن قه کولینی دقان رویدان و پیشهاتان بکه ن سه باره ت کومکوژیین کوردان و نه فان کریارین حکومه تا عیراقی رسواو ئیدانه بکه ن . سیناتورین پارتا کوماری دجقاتا پیران دا ، بانگه وازیا سه روک مسعود بارزانی ئیخسته به رده م جقاتا پیران داو داخواز کر گرنگی ب قی بانگه وازیی بهیته دان و پشت گو نه هیته هاقیتن . ناما سه روک مسعود بارزانی به ریژان . جه نابی خافیر پیریز دوکویلار ، سکرتری گشتی نه ته وین ئیکگرتی . جه نابی نوینه ری ئیکه تیا سوقیاتی ل جقاتا ئاسایشی جه نابی نوینه ری ویلایه تین ئیکگرتیین نه مه ریکا ل جقاتا ئاسایشی . جه نابی نوینه ری به ریتانیا ل جقاتا ئاسایشی . جه نابی نوینه ری کومارا گه لی چین ل جقاتا ئاسایشی . جه نابی نوینه ری وه لاتی فره نسا ل جقاتا ئاسایشی . بابته ت - شه ری ره گه زی و جینوسایدیا کوردان.

به ریزان : سلاف و ریز ، مه دقیت سوپاسی و پیزانینین
 خو ده ربرین هه مبه ره ولین هه وه بو ب دوماهیک
 ئینانا شه ری عیراق و ئیران و رزگارکرنا خه لکی قان هه
 ردوو وه لاتان ژ کاره ساتین مروقایه تی دقان هه شت
 سالی بوری دا ، هیقیدارین دادپه روه ری و ئاشتیانه کا
 دریز خایه ن دناقبه را عیراق و ئیران دا بهیته ئاراو ئاره
 زویا خه لکی عیراقی بو ئازادی و دیموکراسی و مافی
 مروقی بیته دی . ریکی بدنه من ئه قان چه ند راستیان
 بینمه بیرا هه وه ، هه روه وه کی به ری نوکه مه ئینایه بیرا
 هه وه کو شه ره کی دی دژی کوردان ل عیراقی بریقه یه .
 هه ر ل ده ستییکا سالا 1981 یی بریقه دبه ن و ئه ف شه
 ری شوفینی دژی کوردان ل نیسانا سالا 1987 وه ره هه
 می شیوازی جینوسایدی بخوقه گرتینه ، سوپایی عیراقی
 چه کی جوراو جوریی کومکوژیی تایبه ت چه کی کیمیایی
 یی بکار دئینیت ، هه روه کی جیهانی ل ناغه راستا هه یقا
 ئاداری یا ئه ف ساله ب چاقین خو دیتی ، مه دقیت وی چه
 ندی ژی زیده که ین کو ل ده مه کی ئه فی شه ری به رده
 وامیا خو هه یه ، کاربه ده ستین عیراقی سیاسه تا تیرورو
 ژناقبرنا خه لکی عیراقی ، ج کورد ، چ عه ره ب ، یان که
 مینه نه ته وه په یره و دکه ن ، ده وله تا عیراقی ئه فی شه
 ری خویناوی دژی خه لکه کی بریقه دبه ن کو ژهه می
 مافین وان بی به هر کرین و تنی داخوازا مافین خو یین نه
 ته وه یی دکه ن ، کو ل دویف هه می پره نسیپین نیف نه

ته وه یی و په یماننامین مافی مروقی ، مافین ره وانه .هه
 ژی ئاماژه پیکرنی یه کول ده مه کی میدیایین نیف نه ته
 وی لسه رزاری پسروران و شاره زایین نه ته وی یین
 ئیکگرتی راگه هاندی کو هیژین عیراقی چه کی کومکوژ
 دژی خه لکی سقیل له هه له بچه و ده قه رین دی یین
 کوردستانا عیراقی بکار ئینایه ، دهه مان ده مدا ده وله تا
 عیراقی دژی خه لکی سقیل ل گوندین کوردستانی بکار
 ئینایه ، بو نمونه ، ل 30 ، 31 هه یقا ته باخا ئه ف ساله ،
 گوندین جو ما باليسان و هیران و سماقولی ل باکوری هه
 ولیر ب چه کی کیمیایی بومبه بارانکرین ، هیرشین بقی
 شیوه ی ل 2 ی ته باخی ل گوندین ئارای ، سه رو ، زاوا ، ل
 نیژیکی سنوری تورکیا ئه نجامداین . دراستی دا بکارئینانا
 چه کی کیمیایی دژی خه لکی مه هه تا ده می نقیسینا ئه
 قی داخوازی هه ریا به رده وامه ، ئه گه رجقاتا ئاسایشی
 هنده ک پینگاقین ژهه ژی نه هاقیژیت ئه م باوه رین عیراق
 تاوانه کا مه زن دژی کوردان ئه نجام بده ن ، تاوانه کا دژی
 مروقاتی ، ده وله تا عیراقی شه ری جینوسایدی ب گه له
 ک که ره ستین جوراو جور بریقه دبه ن ژوانا :

1 - بکارئینانا چه کی کیمیایی به رفره هی ل 4 / 14
 1987 / وه ره ده می عیراقی بو جارا ئیکی گوندین شیخ
 وه سانان و ده هان گوندین دیتر کیمیا بارانکرین .

2- راگه هاندنا پتريا گوندين كوردنشين و ده ردورين باژيران ، وه كو ده قه ريڻ قه ده غه كرى، تيدا فه رمان ب هيڙين چه كدار هاتيه دا ته قى ل هه مى مروف و نازه لان بكه ن3 - كاكلرنا پتر ل سى هزار گوندو باژيرو باژيركان و دوير خستنا ئاكنجيڻ وان بو كومه لگه هيڻ خورتى و زوره ملئ ، گروهه كئى ئه قى خه لكى ئاواره و ده ربه ده ر قه گوهاستينه بيابانين باشورى عيراقى و دنه خوشترين بارودوخ دا دژين .

4 - سوتناره زو باغ و بيستان و دارستانان.

5- توندكرنا ئابلوقا ئابورى ل سه ر ده قه ريڻ هاتينه قه ده غه كرن ب ئارمانجا ژناقبرنا ژيانا خه لكى وان ده قه ران.

درېژه پيدانا سياسه تا ئه شكه نجى و سيداره دانا بكوم . سه ر قئ چه ندئ را شالاوڻ سه ربازى بو سه ر گوندين كوردنشين ل پاريزگه هيڻ كه ركوك و سليمانى و هه ولير ل بهارا سالا پار ، كاربه ده ستين حكومه تئ ب ده هان هزار بنه مال ده سته سه ركرن ، زاروك و دانعه مر ژخيڙانان جوداكرن و هيڙانه دناف كه مپان دا ، زه لام ژى بو جهه كئى نه ديار هاتنه قه گوهاستن و چاره نقيسى وان نه دياره ، دهه مان ده مدا ژنين گه نج بو جهه كئى دى قه گوهاستن ، كومه كا هه والين به حسنه كرى ل سه ر بارودوخى ژيانا وان گه هشتينه مه . به ريڙ سكرتيرئ گشتى . به ريڙان ئه ندامين هه ميشه يى جقاتا ئاسايشى .

به ره ی کوردستانی عیراق کو ژ 6 حیزبا پیکدهیت ،
داخوای ژهه وه دکه ت :

1 - فشاری بیخنه سه ر عیراقی داگو هیرشین خو یین چه
کی کیمیایی دژی خه لکی کوردستانی راگریت

2- هه ولین خو بیخنه کاری ، شه ری ره گه زی، جینوساید
دژی خه لکی مه راوه ستیت، پروسا عه ره بکرنی و
شیوازی دیتر گهورینا سیمایی نه ته وا کوردستانی بهینه
راگرتن ، خه لکی خوجهی کوردستانی بقه گه رنه گوندین
خو ، ریگه چاره کا دیموکراسی و دادپه روه رانه و
ناشتیخوازانه بو کیشا کوردی ببینن . ریکی بدنه من بقه گه
رینه وان سوزو به لینین کومه لا گه لان داین بو پاراستنا
مافین نه ته وا کورد ده می باشوری کوردستانی ب عیراقی
قه هاتیه گریدان .

3- فشاری بیخنه سه ر ده وله تا عیراقی، ریژی ل مافین
مروقی و نازادیا تاکه که سی سقیل یین هاوه لاتی
عیراقی بگریت و سه رجه م زیندانیین سیاسی بهینه
نازادکرن . جاره کادی ریژو سوپاسیین مه قه بیل بکه ن .

مسعود بارزانی ریبه راتیا سیاسی یا به ره ی کوردستانی،
عیراق هه قپیچ لیستا شالاوین سه ربازی یین هیژین
عیراقی دناقبه را 15 / 4 / 1987 و ده سپیکا ته باخا
1988 کو تیدا مفا ژچه کی کیمیایی وه رگری .

2- ده قی بریارا ده وله تا عیراقی کو تیدا فه رمان دایه
هیزین خواهه می مروف و ئا ژه ل و ل ده قه رین قه ده غه
کری ل کوردستانی ژناف بیه ن.

مینومینت هیمايي گه لاین سته ملیکریه

ئه نفال ، کومکوژی ، گورپن ب کوم ، عه لی کیمیاوی ، ئه نفالچی ، ئه ف زاراقه هه می ل دوماهیا سالین هه شتیان دا ملله تی کورد ژنوی نیاسین و که فتنه دفه رهه نگا کوردی دا و دیروکه کا ره ش و پر شه رمه زاری بو دوژمینن گه لی کورد تومار کرن . ل سه رده می ده مان دا ل بیرامه هه میانه چاخئ ئه م زاروک ل گوندان دژیاین ، وی چاخئ ژیان چه ندا خوش بو ، گوندین کوردستانی هه می دئاقه دان بون و په یوه ندیین جفاکی زور یین ب هیژ بون ، مروقی هاش بورینا ده می نه دبو ، لی تشتی گه له ک سه یرو ب سه هم و ترس ل ده ف زاروکین گوندان ل چاخئ زاروکینیئ ئه و بو ده می ژمال ده رکه فتبان که س و کارین وان دا ئاگه هدارکه ن و بیژنی خو نیژیکی گورستانا گوندی نه کهن چنکو مروقا دهه لایوسیت ، یان گونه هه کا مه زنه که ره سته کی مزگه فتی ده ست ب که نی و بی ده ستنقیژ ده ستی خو ب که نه په رتوکین پیروز ئه گه ر دی ئینه هنگافتن . ئه فه و چه ندین دیمه نین دن وه کو فلاش باک تا نوکه دمیشکی مه دا جهگیر بوینه و داب و نه ریتین که قنین کورده واریئ و ئایدو لوژیا ژه نگا عه شیره تگه ریئ و مروقین ب ناف ئاین په ریس وی سه رده ی ئه م سه ردا دبرین و بو مه ره م و به رژه وه ندین

خو وه كو ئالاف ب كار دئیناین . ده می ئه نفالین ره ش ل
 سال 1988 ل سه ر کوردستانی دا هاتین ، ب هزاران گوند
 ب ده ستین دوژمنی به عسیزم هاتنه کافلکرن ، ب هزاران
 مزگه فت و دیرو ته کیاو مه زارو جهین پیروز هاتنه سوتن
 و ویرانکرن ، ب سه دان هزار قورئان و ئینجیل و په
 رتوکیین پیروز یین ئایینی هاتنه سوتن و ژناقبرن ، ب
 هزاران گورستانین ناقدار و ب ترس و گورو کیلیین شیخ
 مه شایخا ویران بون ، ب هزاران شوینوار نه هیلان ،
 شارستانییه کا کوردستانی هاته ژناقبرن ، ب ده هان هزار
 ژن و زاروک و دان عه مرین بی گونه هو ده سهه لات هاتنه
 ئه نفالکرن و دناف که لهین زورداریی دا هاتنه ئه شکه نجه
 دان و دابلعاندن ، ب ده هان هزار مروقیین سقیل هاتنه بی
 سه روشوینکرن ، ئه ری مروقایه تی ، ئیسلامه تی ، مافین
 مروقی ، وژدان ل کیفه بون ، ده نگئی بلند گویا و مینبه ریین
 مزگه فتان و زه نگلین دیرا ژی بلند نه بون ، تنی سوجده بو
 بی وژدانیی دبرن و دوعاو لاقا بو سه ددامی گوربه گورو
 قادسیی دکرن . ئاغاو به گ و به گله ریین مه یین ب ناف
 کورد و ملله ت فروش و دین و ئیمانین وان پاره ، کوچک و
 ته لاریین خو ب کلو خ و هه سستیکیین ب شه هیدین
 کوردستانی ئاقادکرن ، هه ر ئه قروکه ژی مفادارن ، به
 رمایک و پاشمایین ئه نفالان ژی پشت گو هاتینه هاقیتن .
 لی دیروک روژانه نه فره ت و له عنه تا دبارینیت ، دبیزیت
 ئه نفالچی هه ر ده م سه رشورن ، خول بن چ که قلوژانک

قه شيرن و ل هشار بده ن دى ديروك وان شه رمه زار كه
 ت . نه قجا بلا هه مى شيانين مه هه ميان ژبو خوشكرنا
 زين و ژيارا كه س و كارين سه ربه رزين شه هيدان و نه
 نفالكريان بيتن ، هه ول و بزاقين مه ژبو دادگه هكرنا نه
 نجامده رين نه نفالان بيتن ، ژبو قه گه راندنا روفاتين نه
 نفالكريان بيتن ژبيابانين عه ره بستانى ، ژبو ب هيز كرن و
 ريكخستنا ناف مالا كوردى بيتن ، ژبو قه ره بوا قوربانى و
 زه ره رمه ندين كوردستانى بيتن ، ژبو ئاقه دانكرنا وه لائى
 مه يى بريندار بيتن ، ژبو ئاكارنا ب سه دان مينيوميئنتان
 بيتن ل با ژيرو باژيركين كوردستانى بيتن . ل هه رجهه كى
 نه نفال لى رويداي ، ل هه رجهه كى كوشتاره كا ب كوم
 لى هاتيه نه نجامدان ، فه ره مينيوميئنته ك ل سه ر ب
 هيته ئاكارن و ديروكا ملله تى مه ب نه مانه ت بو جيهانئى
 و به ره بابين مه يين پاشه روژئى بهيته نقيسين و
 توماركرن .

کورد و کومارا ترسی

ژ بی دهنگی کاره سات دووباره بهردهوام دبن، ئەف بی دهنگیه دبنه ریڤکخوشکه رهك بو ئەنجامدانا مه رگه ساتین جه رگ بر و دژی مروقایه تیئی و ئەنجامدهر ئەفی دهلیقا بی دهنگی ب دهرهت دبینن و بهردهوامی ب تاوان و درنداتیا خو ددهن، ملله تین بی دهسهلات و سته ملیکری ل ژیر پهردا ئەفی بی دهنگی دبنه قوربان ، ئەف چهنده ژی قه دگریت بو بهرژه وهند په رستی ، واته بلا ملیونان مروف ناف بچن بتنی بهرژه وهندی بهینه پاراستن.

دهسهلاتدارین عیراقی یین ئیک ل دویف ئیک ترس و توندوتیژی و کوشتن و تیروور بهرنامین وان یین سه رهکی بون د چوارچوقی عیراقه کا دکتاتوری دا ، تایبهت ل سه ردهمی دهسهلاتدارین به عس کو فهلسه فهیا هزری و شیوازین به رهه م ئینانا تاوانین جینوسایدی هه ر ده سپیکا گه شه کرنا خویا دهسهلاتداریی سه پاندنا سیاسه تا خو یا خویناوی بو، بو کونترول کرنا جقاکی عیراقی بو ل ژیر جهنگ و سیبه را خو د چوارچوقی ئیک په یاما عه ره بی دا، ب به هانا ئیکگرتنا عروبه تی ل دویف هزرین وان یین گه نی بقی چهندی و ب ریکا گوتار و بریارین خو یین توندوتیژی و دل رهقیی سیاسه تا خو شورکره دناف جقاکی عیراقی دا

و په نا بو ههر کارو شیوازیڼ نار هوا دبرن و ناراسته ی
 جفاکی کرن ب ریځا گه فان ، به لکو چه ندین ده زگه هیڼ
 سیخوریی و مخابراتی دامه زران دبوون، جفاک ل بهر ئیک
 دکره ره شه و میړ نه دشیال دهف هه قژین و خیزانا خو
 باخځیت، برا دکره دوژمنی برای، ده زگه هیڼ سیخوریی زور
 ب هیژ و بهرهم داربون ل سهر ئاستی روژه لاتا
 ناقه راست، زهند و باسکین خو وه کو قاره مان نیشا جیهانا
 عهره بی ددان ب ریځا فیل و فندیڼ خو یین خاپاندنی،
 عهره بکرن و به عسیکرن و تی ئالاندنا شیوازیڼ په یامین
 زقرین عهره بی و به لاکرنا گوتارین توندوتیژیی و
 دامه زراندا کومارا ترسی بو دناف جفاکی عیراقی دا چنکو
 جیهانا به عسیان جیهانه کا ترس و سه همی بو خه لکی
 عیراقی نه چاردکرن سوجدی بو ببهن و میسکی وانا بهنج
 کربون ب ریځا ئه شکه نجه دانا ترسی، دبیت هه می
 پیداویستین ژيانا وه لاتیان لبر خوش کربن و هه می
 ئاسانکاری و پیدقییت ژيانا روژانه بو دابین دکرن و د
 سه قایه کی ترسی دا تنی جفاک یان وه لاتی په نایی بو
 دژایه تیا وان نه بهن و ملکه چی فرمان و ئیرادا وان بین ،
 ب عیراقا عهری قه گری بدهن و میسکی وه لاتی وه کی
 وانا بقیت ب په یامین خو یین رهق و عیراقچه تی جهگیر
 بکن ، یاکو دبیزنی ب پاراستنا ئاسایشا نه ته وه یی بریځا
 ده زگه هیڼ خو یین مخابراتی و هه والگیری یین تایبهت بو
 به لاکرنا ترسی و سه همی دناف جفاکی عیراقی دا چنکو

به عس ل سهر ئه قان بنه مایان هاتیه چیکرن و چ پویته د مافی مروقی و مافی هاوالاتی بونی نه ددا، به لکو ئه ق ههردوو دهزگایین شوفینی و دیکتاتوری کاری وان زیره قانیا دهزگایین میری و ریخراوین جه ماوهری بون ، زیده باری به لاکرنا ئایدولوژیی و رهوشه نیریا به عسیاتی .

ژلایهك ديقه له شكهري عيراقی هه ر ژ دامه زراندا خو وهكو ئالاقهك ژ لایي دهسه لاتدارین به عسیان قه بو كوشتنا وهلاتیان یین نافخویی دهاتنه بکارئینان ب تایبته وهلاتیین کوردل دهقه رین کوردستانی، دیسان بو قه براندن و قه مراندنا بزاقین شوره شگیری یین گه لین کورد و شانین ریخستیین نهینی و سهرداگرنا گوندان و پشکنینا مالان تایبته ئه و گوندین هیلینین شوره ش و شوره ش گیران، به لکو دقان هه وان دا گه لهك وهلاتیین سقیل و بی گونه دبونه قوربانی و نیچیرا ئه قان هو قین درنده و دهق بخوین و دهاتنه گرتن و بی سهروشوینکرن.

رژیمایا به عس گه لهك هزر بو گه لی کورد و ئاییندی کوردستانی دکرن ، گه لهك ژی دترسیا ژبه ر هندی ئاخا کوردستانی هه ردهم ببو جهی هه قریکی و مل ملانی ببو مهیدانا داگیرکه ران ، دشیان ناسناما نه ته وا کورد لسه ر رویی عه ردی نه هیلین ب ریکا پروژین خو یین جینوساید و کوشتارگه هان و توب بارانکرنا دهقه رین دویرل دهسه لاتا وان و چولکرنا گوندان ژلایي خه لکی قه بو ژیر دهسه لاتا

وان و خرقه کرنا ئەفی خەلکی د کومه لگه هین زوری ملی و خورتی دا ، ئەف پروژە پشتی سالا 1976 که فته کاری و ب سەدان کومه لگه هین خورتی هاتنه چیکرن و خەلکی گوندان لی ئاکنجی کرن ، چنکو دزانی گوند ژیدەرین شوره شانه ، ئەگەر گوند نه مان شوره شی ئیدی نابن وه کو د هزرین وان دا ، سەرەرای ئەقان هه ولا و نه خش و پیلانا ملله تی کورد هه رما خوراگر و به رده وامی دا خه بات و تیکوشینا خو یا شوره شگیری و ملکه چی ئیرادا دوژمان نه بوون ، لی سیاسه تا شوفینیین به عس کوییه ک بو ژسیاسه تا هیتلەر و نازیان بوژناقبرنی و ئەزمونا نازیان ل سه ملله تی کورد تاقیکرن، سوپایی عیراقی مل ب ملی ده زگه هین سیخوری بین رژیمه فله قی بو ئلاقه ک دناق له بین سیاسه تا به عس دا بو بجه ئینانا فه رمانین وان بین قرکرنا گه لی کورد بونه هیلانا مروقی کورد و ویرانکرنا ب هزاران گوندین کوردستانی کو ب مخابنی قه تا نوکه ژی دامه زانندا سوپای چ ل عیراقی چ ل کوردستانی ب فه رمی ده یته ساخ کرن و ئەف روژه دبیته بهین قه دان.

ئایدولوژیا به عس چ وه کو هزرا عه ره بی ، چ وه کو هزرا سوشیالیستی ب ئاشکراییی دژی هیژین خیله کی بین که قنه په رست و گروپین ئایینی که فته کاری ، وه کو پراکتیک رژیم و شیواژین ستراتیژی بکارئینان ، یا ئیکی کونترولکرنا ده زگه هین حکومه تی بو ژیر ده سه ه لاتا وان و به لاقکرنا ریئمایین ترسی بریکا بژاندا فه رمان و نقیسینین خو بو

سهر فه مانگه هین میری بریکا ئایدولوژیا خو یا هزرین شوفینی که جقاکئ عیراقئ ب گشتی وه فاداریا خو بو سهر کردایه تیا به عس دیار بکه ن ، هیژا خو یا عه شیره تگیری وه کو سیگوچکا تکریت - موسل - رومادی و هه فیه یمانین خو دناق ئورگان و هیژین له شکهری و دهزگایین نهینی دا شورکر و به لاقکرن ، گه له ک گرنگی دا لایه نی سونی تایبته تکریتیان بو ترساندنا جقاکئ عیراقی و راکیشانا دلسوزیا خه لکی عیراقئ بخو، به روفاژی قئ چه ندی دهزگه هین ئاسایشی تایبته یین شیعی ئیخستینه ل ژیر کونترولا خو و بیده نگ کرن ، به لکو زانایین ناقدارین شیعی ژناقبرن و کوشتن و جهی وانا هنده ک زانایین ب دیف دلی خو دهست نیشانکرن، لی شیعیین ده رقه یی عیراقی بقان هه ول و فه رمانین رژیما به عس رازی نه دبون و دانپیدان پی نه دکرن.

ژلایه ک دیقه جقاکئ کوردی ژی خو ژی خافل نه دکر ، به لکو گه له ک سه روک خیل و عه شائیرین کوردان ژی بریکا سیخورین خو ژناقبرن و دکوشتن ، قئ چه ندی وه دکر کو دوو به ره کیی بیخسته دناق جقاکئ کوردی داو ئیک دوو گونه هبار بکه ن، دیسان دامه زاندا فه وجین جاشا تایبته ل ده سپیکا سالین هه شتیان دا پتر ژبو وی مه ره می بو جقاکئ کوردی ته راوبه را بکه تن و دوژمنکاری بیخسته د جقاکئ کوردی دا، واته هیژین پشمه رگه ی و سهر کردایه تیا سیاسی کوردی که رب و کینی ژ وان وه لاتیان هه لگرت

ئەوین قەستا ئەقان فەوجا دکەن و برای بکەتە دوژمنی
 برای، ژلایەکی دیکە ئەو وەلاتیی کورد ئەوین ژقان
 سوپایی عێراقی دا درەقن و خو لێر لەشکەر گیریا
 عێراقی نە دگرت، داکو قەستا دەقەرین رزگارکری و ناف
 پێشمەرگە نە کەن، بلا قەستا ناف ئەقان فەوجین جاش
 بکەن ، واتە رژیمی دوو چیچک ب بەرەکی د کوشتن
 پارەکی نە د هزر دا ئیخستەنە د خزمەتا فەوجین جاش و
 موستەشاران دا وگەلەک ئاسانکاری بو دابین دکر
 تاییبەتی د چوارچوئی شەری هەشت سالیی دا دناقبەرا
 عێراق و ئێران، چنکو عێراق پتیریا مژویلی بەروکین شەری
 بوو دگەل ئێرانی و دەقەرین کوردستانی ژ بوھیزین
 جاش و موستەشاران هیلان، هەر چەندە خو ژ خافل
 نەدکر، لئ ل سالا 1987 چەند بریارو مەرسۆمین دژوار
 ودرندە ژ لایئ علی حسن مجید ناسیار ب علی کیمیایی
 دژی خەلکی کوردستانی دەریخستن ژوانا بریارا ژمارە 28-
 3650 ل 1987/6/3 و دەقەرین رزگارکری ئیخستەنە ژیر
 دووریچا ئابووری کو هەمی گوند بەینە بەردان و قەستا
 ژیر دەسەھلاتا وان بکەن ، قئ چەندی ژ گەلەک ژ خەلکی
 کوردستانی بو قوربانی قئ سیاسەتی پستی دەقەرین
 رزگارکری کە مەربەست کرین وھیلا سور بو دانای ،
 داکوخەلکی گوندان توشی برسی و بی ژیانی ببیت و
 کوردینی لێر چاقان رەش بکەن و دەست ژ کوردینی و
 شورەشی بەردەن و ل دویف چینی نانی و ژیاری بگەرن ،

چنکو دامه‌زاندنا فه‌وجین جاشا ژێ وه‌کو دامه‌زاندنا
هه‌زه‌کی بو هه‌ر ژلایێ کوردان قه‌ دژی شوره‌شا کوردی و
بریكا سه‌روك خيلا داكو وه‌لاتيین كورد و جقاکی کوردی
لهر ئیك بکه‌ته ره‌شه و په‌يسكا خيزانا کوردی ب
هه‌لوه‌شینی و ئیكه‌تیا هه‌یزین کوردی تیك بده‌ن و گیانی
ده‌ره‌به‌گاتی په‌یوه‌ندیین عه‌شائیری ساخ بکه‌ن و ل
ده‌قه‌رین کوردستانی بریكا دوژمناتیا عه‌شائیری و
ساخکرنا قان ته‌رز و ریزا جقاکی کوردی ته‌راو به‌را بکه‌ت و
پاشقه‌ بیخن وه‌یدی هیدی بیروباوه‌رین شوفینیا خو
دمه‌ژی گه‌نجی کورد دا دچاند ، تا نوکه‌ ژێ ره‌وشه‌نبیریا
به‌عسیاتی ئیك ژ ئاریشین مه‌یه‌ ل کوردستانی و گه‌له‌ك
که‌س هه‌نه‌ مخابنی ب سه‌دام ورژیما وی دبه‌ن.

کهلتوری ئەنفال و ئایدولوژیا شوفینزما عەرەبی

مللەتێ کورد ئیکە ژوان مللەتێن جیهانی دیروکەکا پری
قوربانی و کارەسات و مەرگەساتین خویناوی هەمی کو
دناف ئاخ و وهلاتی خودا ژیان لی بویه دوزەخ و ژ هەمی
مافین خو بی بهەر، سەرەرای کو هەر دەم خوراگربویه و
هیچ جارەکی پەنا نەبریه کارین تیروری و دژی مروقایه تی
، بەلکو بەرهقانی ژ ماف و ئاخا خو کریه ، لی دوژمنین
کورد و کوردستانی هەر دەم قیایه ئاخا پیروزا کوردستانی
داگیربکهن ، ژبەرکو دزانین کوردستان سەر عەردو ژیر
عەرد ئاخەك زیرین و دەوله مەندە و جەهکی ستراتیژی یه و

مهلبه ندی شارستانی یه ، لهوما ته ماعکاران ههول ددان
شارستانی و دیروکا ملله تی کورد بهرزه بکه ن .

ژلایهك ديقه چه ندين ريککه فتن ژلایي ئە قان وه لاتین
هه ریمی و دراوسی دهاتن ئە نجامدان بو گهورینا نه خشی
سیاسی کوردستانی نه خاسمه لسهردهمی شه ری ساردا ،
واته هیشتا جیهان یا دوو جه مسهر گه لهك ملله تین بی
دهسههلات بو نه قوربانی بهرژه وه نديین نیف دهوله تی و
سیاسیین شوفینی ، ژوانا ملله تی کورد ، کو بدرنده ترین
شیوه رهفتار و سه ره ده ری دگه ل هاته کرن تایبه تی لسهر
دهستی رژیمه به عس سیاسییه تا کورد قرانی پتر هاته
پهیره و کرن، شوفینزما عه ره بستانی تایبه تی ل عیراق و
سوریا دوی هزری دابون کو ئاخا کوردستانی ئاخه کا
عه ره بستانی یه و کورد ژي دبی به هرن و میه هانن لسهر
ئه قی ئاخى به لکو گه لهك تیر و خیلین کوردان ئە وین لسهر
سنوری قان هه ردوو وه لاتان ناسنامین وان بزوری گوهارتن
بو سه ر نه ته وا عه ره بی و ئایدولوژیا خویا شوفینی تی
ئالاندن تایبه تی شویشتنا میشکی وان .

ژلایهك ديقه رژیمه به عسا شوفینزم به رده وام بریکا سیاسی
خو سی گوشه کین به عسیان (عه ره بکرن ، به عسیکرن ،
قه گه هاستن) که فته گیانی خه لکی کورد و ژهه می و مافی
وان یین نه ته وه ی بی به هرکرن کو ئە قه ژي پلان و
به رنامه کی داریشتی بو ژلایي دوژمن و داگیرکه رین

کوردستانی قه ب دهان سال بو بو قی چندی پیلان
 ددانان و چەندین حیزب و پارتین کارتونی بکه قلوژانکهک
 شوفینی دناف باژیرین کوردستانی دا دادمه زراندن
 سه ره رای کو هیچ جاره کی ده سهه لاتدارین عیراقی یین
 ئیک لدویف ئیک بچاقه کی دلوقانیی بهری خو نه ددا که سی
 کورد وه کو وه لاتیه کی عیراقی به لکو دق چوارچوقه ی دا
 وه لاتیی کورد د عیراقی دا ماف نه بو هیچ تشتهک لسه ر
 نا قی بهیته نقیسین و تابوکرن تایبه تی ل مو یسل و
 که رکوک و دیالا ، دیسان وه لاتیی کورد ماف نه بو ل چ
 جهین گرنگ بهینه دامه زراندن ، دیسان چەندین نقیسین و
 مه رسومی ن تایبه تی دق چوارچوقه ی دا دژی کوردان
 ده رکه فت بون واته کوردان د عیراقی دا مافی
 ها ولاتیوونی وه کو یین عه ره ب نه بو ، وه کو مافی ن
 سیاسی نه ته وه یی ، له ورا ژ نه گه ری قی سیاسه تا شوفینی
 وه لاتیین عه ره ب و کورد ل گه ل ئیکدا بون ره شه و
 دژایه تیا هه ق دوو دکرن ، چنکو سیاسه تا به عس ل عیراقی و
 سو ری ئاراسته ی وه لاتین عه ره بستانی ده اته کرن که کورد
 دو ژمنین عه ره بانه و قایروسه کن که فتینه گیانی وان و
 مرو ف خوهرن ، به رو قازی عه ره ب نه ته وه ک که قن لسه ر
 روی عه ردی و نه ته وه ک نیژیکی خودایی مه زرن
 چنکو قورئان بزمانی عه ره بی هاتیه خواری .

رژیما به عس ل عیراقی هه ر ژ دامه زراندا خو تایبه تی
 ده می وه رگرتنا ده سهه لاتی پروژین کورد قرانی کرینه

به نامین خویین سهره کی و ب ناگرو ئاسنی که فتینه گیانی
خه لکی کوردستانی تا گه هشتیه شالوین ئه نفالین رهش و
دقیان ئه قی جاری دوماهی ب کیشا کوردی بدن د
چوارچوقی شالوین ئه نفالان دا ..

د شالوین ئه نفالان دا بو جارا ئیکی ل جیهانی چه کی
کیمیایی یی قه دهغه کری هاته بکارئینان ژلایی وه لاته کی قه
دژی وه لاتیین خو ، کو ئه قه ژی نه خشه و پلانه کا داریشتی
یو ژلایی رژیم به عسا ژناقجوی قه بهاریکاریا چند
وه لاتیین عه ره بی و ل ژیر په ردا بی دهنگیا جقاکئ نیف
دهوله تی و جیهانا ئیسلامی کور رژیم به عس تا رادده کی
مه زن مفا ژ ره وشا ئه قی بی دهنگیی وه رگرت بو ئه نجامدانا
پروژی کورد قرانی و هه ولدان بو نه هیلانا ناسناما نه ته و
کورد ، به لکو تا ژینگه ها کوردستانی زورا هاریکار بو ژبو
ژیانا کومه لگه ها کوردی و خوراگری و به رخوه دانا کوردان ،
ژبه ر هندی رژیم چه په لا عه فله قیان به ری ههر کاره کی
دهست دا ویرانکرنا کوردستانی ب دارو دارستان و ئاف و
کانی و سولین و ژینگه ه قه واته پیکهاتیین ژینگه ها
کوردستانی هه می هاته تیکدان و ژناقبرن و ژیده ری
سروشتی هاتنه ویرانکرن ، ئه قه ژی ژ هزرین به رژه نگین
پهیره و پروگرامی شوفینزما به عسیان بو لسهر هاتیه
ئافاکرن و پهروه رده کرن ، نمونه ژی بو قی چهندی می شیل
عه فله قی گوربه گور دچند گوتارین خودا ئاماژه دایه که
کورد ل عیراقی و سوریا مه ترسینه لسهر ئاسایشا نه ته و

عەرەبی ل عەرەبستانی ، ژبەر هندی هەر دەم رژێما بە عس ئایدولوژیا خو یا شوفینزم دڤیا بیخه دناڤ میسکی که سی عیراقی تایبەتی که سی کورد بریکا ترس و سههمی و دویرئیخستنا وان ژ هزرین کوردایه تی و نه ته وایه تی به روڤاژی ب که سانی نه زان و نه ره وشه نبیر ، که سانی خراب و خائین و کرئ گرتی ل قه له م دان ، هەر وه کی ناڤین زوربه ی هیرشین خو یین زوردار ب ناڤین پیروز بناڤ دکرن و ناڤین جهین پیروز ب ناڤین چه په ل و خراب بناڤ دکرن .

ئه م دشین بیژین کو رژێما به عس درنده ترین و مه ترسیترین رژیم و حیزب بو ل روژه لاتا ناڤین که تا نوکه ژ ی زورا بزه حمه ت و ئه سته مه نه مانا قی هزا شوفینی بیته ده ر ژ میسکی که سی عیراقی دا کو لسه ر هاتینه په روه رده کرن ، چنکو یا بویه ژیده ری تیروری و روژانه کاروکریارین تیرورستی دناڤ عیراقی دا لسه ر ده ستی ئه قان گروپ و که سانی لسه ر هزر و ئایدولوژیا به عسینزمان هاتین په روه رده کرن دهینه ئه نجام دان ، ئه قی چه ندی ژ ی گه له ک هه ول و بزاق پی دڤین تایبەتی سه رکردایه تیا سیاسی کوردی هه ول بده ن بریکا دبلوماسیه تا خو وه لاتین عەرهبان میسکی وان بشوت و دلسوزیا وان بو ملله تی کورد رابکیشن چنکو ئه و چه ندین سال بون رژێما به عسیان ئه ف وه لاته ژ ی سه ردا دبرن و دخاپاندن ، که کورد ملله ته ک هه مه جی و کافرین ، بو نمونه

ژی ناقین هیرشین خویین جینوسایدی ب (ئه نفال)
 ناقرن و ب قی زاراقی دا شه رعیه ته کی بده ته کریارین خو
 یین چه پهل و قورئان کره مورجه عیه ته کا سهره کی بو
 ئه قان هیرشان و کورد بونه قوربانی بهرژه وهند په رستان
 یا کو دئه نجام دا (182) هزار مروقین سقیل و بی گونه ه
 ل کوردستانی بونه قوربانی ئه قی سیاستا شوفینی پتر ژ
 (4500) گوند ویران بون ، زیده باری ئه نفال کرنا (10)
 هزار کوردین فهیلی (8) هزار بارزانیان و شه هید کرنا (5)
 هزار خه لکی هه له بچا شه هید .

له ورا یا فه ره ئه م کورد هه ولین مه زن بکه یین و سه ربورا
 بخو ژ رابردووئ خو وه ربگرین و کاره ساتین خو وه کو
 فلاش باک هه رده م بیخینه بهر چاقین خو تایبه تی بو
 نه هیلانا هزرین شوفینی و نه ته وه په رست بین و کوشتنا
 ئه قان هزران و کریارین به عسیان دهره ق گه لی کوردی
 موسلمان و بو رایا گشتی و کومه لگه ها نیف دهوله تی
 تایبه تی جیهانا عه ره بی بریکا دبلوماسیه تا کوردی بده یین
 خویاکرن و جاره کادی نه ئینه خاپاندن ب چ ناقین
 ئیسلامی یین پیروز چنکو ددیروکا مه دا گه له ک جاران ب
 ئه قان ناقان ئه م هاتینه سه ردابرن و خاپاندن چه ندین
 سه رکردین کورد نه ته وا خو یا کوردی کریه قوربانی ئایینی
 ئیسلامی و خو ژبه رژه وه ندین نه ته وایه تی دایه پاش ،
 جاران دوژمنین گه لی مه ئه م کورد بهرداینه ئیک و دژایه تی
 دناق بهرا کوردان دا په یدا دکر تایبه تی بریکا دامه زراندا

فهوجین جاش و خوفروشا و ئەم کورد سەردا دبرین بەلکو ئەف هەول و بەرنامی دوژمنین کورد و کوردستانی تا نوکە یی بەردەوامە و گەلەک خائین و خوفروش تا نوکە دژایەتیا مللەتی خو دکەن و چوینە دناف گروپین دوژمنکاری دا و دقین ئەقی ئەزمونا مە یا دیموکراسی ل کوردستانا ئازاد تیکبەدن و ژناق ببەن.

گەلەک وەلاتیین عەرەبان و موسلمان و وەلاتین هەریمی ل دەمی هیرشین ئەنفالان دا پیروزباهی ئاراستە ی سەدامی گوربەگور کرن بو ژناقبرنا کوردان و جیهان هەمبەر ئەقی کارەساتا وژدان هەژین کەرو لال و بی دەنگ مان و چ هەلویست وەرنەگرتن ژبەرکو کار بەردەستین بەعسیان دعیراقی دا دسالین هەشتیان دا ، دچوارچوقی شەری هەشت سالیی دا دلسوزیا زوربە ی وەلاتین جیهانی و کومەلگەها نیف دەولەتی بخو راکیشا و داھاتیی گازا عیراقی هەمی وەکو دیاری و بەرتیل پیشکیشی سەرکردین ئەقان وەلاتان دکرن داکو بی دەنگ بین لسەر کاروکریارین وان یین درندانه و چ هەلویستان وەرنەگرن ملیارات دولار سالانە بو ئەقی سیاسەتی دمەزاختن ، بەلکو ئەف بی دەنگیە وەکرکو رژیما بەعس ل عیراقی پتر هاربییت تاییبەتی پستی هاتیە نیاسین کو لەشکەری عیراقی لەشکەری پینجی یە ل جیهانی ، چ دەم نەبوری وەلاتی کویتی داگیرکر دقیا عەرەبستانی بکەتە ئیک پارچە ، لی ئەو چی بو یابسەری هاتی و برەقا خورا نەگەهشتن ژنوی

وژدانا مروڤايه تیی هاته هه ژاندن و ئه نفال و هه له بچه
که تنه سه ر ئه زمانئ خه لکه کی و بونه مانشیتین روژنامه و
گوڤار و میدیایان ، بکه ر و ئه نجامده رین ئه نفالان ژئ
گه هشتنه سزایین خو و گوربه گور بون ، ئه نفال و هه له بچه
دوو ناسنامین نه ته وا کوردن ، هه تا هه تایی دئ مینن
خاله کا رهش ب ناف چاقین ئه نجامده ر و ئه نفالچیان قه .

گورین بکوم ، هوکار و کاریگه‌ری

دچارچوقی دهسه‌لاتداریا رژیما به‌عسا ژناقچوی هەر ل ده‌سپیکا دامه‌زاندنا وی ل سالا 1963 که‌فتیه گیانی خه‌لکی عیراقی ب گشتی و خه‌لکی کوردستانی ب تایبه‌تی، کوشتن و سیداره‌دان و ئەشکه‌نجه‌دان و به‌رزه‌کرن و بی سهروشوینکرن و ترس و توندو تیژی کرینه به‌رنامین خو یین سهره‌کی یین روژانه ، تایبه‌ت ل سالا 1968 ب دروستاهی دهسه‌لات که‌فتیه ده‌ست ب شیوه‌ک به‌رفره‌ه ئەف به‌رنامی خویی شوفینی ب شیوه‌ک پراکتیک ئەنجام دا ، ب سهدان هزار مروف کرینه قوربانی سیاستا خویا

درنده و شوفینی ، ده‌قه‌رین کوردنشین و شیعه‌نشین ژیان ل خه‌لکی وی دابری و چه‌ندین بریار و مه‌رسوماتین تایبته ژلایئ ده‌سه‌ه‌لاتدارین عیراقی تایبته ده‌زگایین سیخوری و موخابراتی ده‌ریخستن بو نه‌هیلانا مروقی کورد و شیعه‌ئه‌وین ملکه‌چی ئیرادا وان نه‌بوین و چوک بو سیاستا وان نه‌داناین ، ئه‌قه‌هه‌می ل ژیر په‌ردا بی ده‌نگیا جقاکی نیف نه‌ته‌وه‌یی و ب هاریکاری و پالپشتیا چه‌ندین وه‌لاتین عه‌ره‌بی و ئیسلامی، دشین ئاماژه ب وی چه‌ندی بکه‌ین کو پتريا ئا‌خا عیراقی تایبته ژیری و نا‌قه‌راست بوینه گورستان و عیراق ل سه‌ر ئه‌قان گورین بکوم و هه‌ستی و کلوخین سه‌را هاتینه ئا‌فاکرن .

پشتی روخانا رژیما به‌عس ل سالا 2003 ، هیدی هیدی گورین بکوم هاتنه دیتن و ئاشکراکرن ، ئه‌ف گورین بکوم پتريا وان ل ده‌قه‌رین شیعه‌نشین ل ژیریا عیراقی هاتینه دیتن تایبته ل سنورین سی‌گوشا پاریزگه‌هین سه‌ماوه و دیوانیه و ناسریئ نیزیک سنوری سعودیه ، دیسان ل چه‌زهر ل پاریزگه‌ها میسل، ئه‌ف که‌له‌ین مه‌زن ل دوماهیا سالین چه‌فتیان دا هاتینه ئا‌فاکرن ل دویف نه‌خشی ئیکه‌تیا سوقیاتی یا به‌ری، ئه‌ف که‌له‌ ل گه‌له‌ک ده‌قه‌رین عیراقی هاتینه ئا‌فاکرن، ژ دوو قاتا پیک ده‌ین، ب شیوی لاکیشه هاتینه ئا‌فاکرن ، پروژه‌کی نه‌خشه کی‌شای بوو بو نه‌هیلانا مروقی کورد وه‌کو پروژی کورد قرانی ، پتريا ئه‌قان که‌له‌ین دوژمنکارانه ل ده‌وک و سه‌ماوه و میسل و

دیوانیه هاتینه ئاڤاکن، د چوارچوقی شهری ههشت سالیی دا، عیراقی مفا ژقان کهلهان دیت بو دیلین ئیرانی بکارئینان، دیسان ل سالا 1988 بو ئه نفالکریان بکارئینان .

دهرکهفتنا گورین بکوم ل سهر شاشین میدیایین عیراقی و کوردستانی و جیهانی ب شیوهک ئاشکرا پیشیلکرنه کا مافین مروقی بوو رژیما به عسیا خویناوی دهره ق گهلی عیراقی ب دریزاها دهسه لاتا خو پی رابوی ، ب سهدان گور هاتنه دیتن ، ههر گوره کی نیژیکی (120) سه دوو بیست قوربانی تیدا هه مبیژ کرینه ، ل 2019/7/12 ئه م بخو وه کو چالا کفانه ک دبواری تاوانا ئه نفال و جینوسایدی دا وه کو شاندی ههریما کوردستانی مه قه ستا ژیریا عیراقی کر ل پاریزگه ها سه ماوه ، بو ماوی چه ند روژا ل ویری مه قه ستا چه ندین ده قهرین بیابانین پاریزگه ها سه ماوه کر ، بهری بگه هین که لها نوگره سه لمان ب سهر هژماره کا گورین بکوم هه لبوین ، ده مژمیر ده هی بهری نیقرو چوینه هنداقی ئه قان گوران ، پشتی تیمین شاره زا و پسپور یین ئه کادیمی ژلایی وان قه ئه ف گوره هاتنه هه لدان ، ب مخابنی قه ههر گوره کی نیژیکی (120) سه دوو بیست روفات هه مبیژ کربون ، ئه ف روفاته قه دگهرنه ئه نفالکریین ده قه را گهر میان تاییه ت ژن و زاروک بون وه کو ژه هسٹیک و کلوخین سه را و جل و بهرگ و کهل و په لین قوربانیان دیار ، لی تشتی بالکیش و سه رنج راکیش ئه وه پشتی بورینا (31) سیه و ئیک سالان ژنوی

وژدانا عه ره بێن عێراقی، تایبەت خەلکی وان دەقەرەن هاتە
هەژاندن بو ئاشکەراکرا ئەقی تاوانا مەزن .

ل دەسپێکی ئەف گورە ب شیوەک بەرەلای هاتنە هەلدان ،
تایبەت ژلای خەلکی شیعه کو پتیریا ئەقی خەلکی
شیعه نشین ل دەمی سەرەلدانا سالا 1991 بوینە قوربانی
و ل ئەقان گوران دا هاتینە نخافتن ، ئەف گورە نە ب
شیوەک زانستی و ئەکادیمی و شارەزایی هاتینە هەلدان ،
ئەقی چەندی کاریگەریا خو هەبویه بو نیاسینا قوربانیان و
کەسی چ ریگری ل قی دیاردی نەگرت ژبەرکو زوربە ی ئەف
خەلکی قەستا ئەقان گورین بکوم کری خەلکەکی جەگەر
کوزری بوون و ب نەینەکان ئەف گورە هەلدان، هەر چەندە
د قیابا ب چ شیوە هەبا هات بان راوەستاندن ، لی چنکو
دەسپێکا روخانا رژێما بەعس بوو ، ژلایەک دیکە هیشتا
عێراق نە کەفتبو ل سەر چ سکا ، واتە ل ژیر سیبەرا نەبونا
دەزگە هین دەولهتی دا ئەف کارە دەهاتە کرن و ئەستەم بوو
ئەف دیارده بهیته راوەستاندن ، لی هەندەک خەمخورین
مروقایەتی شیان قەستا مەرجهعی دینی عەلی سیستانی
بکەن و بابەتی ئەقان گورین بکوم بگەهیننی ، تاکو
فتوایەکی دەریخیت بو راوەستاندنا هەلدانا ئەقان گورین
بکوم ب شیوەک بەرەلای ، چنکو مەرجهعی دینی کاریگەریا
خو هەیه ل سەر جفاکی عێراقی تایبەتی جفاکی
شیعه نشین ژبەر هندی مەرجهعی شیعی داخاز ژ خەلکی
عێراقی کر کەسەک نیزیکی ئەقان گورین بکوم نەبیت تاکو

بھینہ پشکینکرن ودی ل دویف راسپارده و چاقدیریا وی
ٹیہہ ہلدان .

ل دویف وی بہرہہ فیا بو گورین بکوم ہاتیہ کرن ، ل دویف
جھن جوگرافی ، دیاربوو کو پتیریا ئہ فان گوران ل ژیری و
ناقہ راستا عیراقی ئاشکہرا بوینہ ، کونیژیکی (80) جھن و
پترژ (200) دوو سہد گورین بکومن ، تنی (20) جہ ل
باکوری عیراقی ہنہ و یین دیتل ژیری و ناقہ راستا
عیراقی ہنہ ، ل دویف راپورتین لیژنین تاییہت بو ہلدانا
ئہ فان گوران ژلایی پسیور و شارہزا ل ژیر چاقدیریا
ئہ مہریکا و لیژنا مافین مروقی یا نہ تہوین ئیکگرتی و
دہزگہی شہیدان یی عیراقی کو ل پاریزگہا سہماوہ
ئہو گورین بکوم لی ہاتینہ دیتن ہمی یین کوردانن
خہلکی کوردستانی نہ ل سالا 1988 دقان گوران دا ہاتینہ
بہرزہ کرن و بنناخکرن .

ل دویف راپورتین شارہزا کو دسالیں ہہشتیان دا پتر ئہ ف
گورہ ب شیوہک پلان و بہرنامہ ہات بون دارشتن ژلایی
دہسہہ لاتدارین رژیمہا بہ عسا ژناقچوی ، کو کؤلانا ہہر
گورہ کی بکوم ب کویراتیا (3) سی میتران و دویراتیا)
(70) حہفتی کم ژ سہنتہری باژیران و جادیں سہرہ کی ،
ہہروہ کی ہاتیہ دیارکرن ل سہماوہ و کہربہلا ، ہندہک
جاران ئہ ف گورین بکوم نیژیکی کہلہین ئاسی و ہکو
تویزاوہ ل کہرکوک و نوگرہ سہلمان ل سہماوہ و رزوانیہ

ل به‌غدا ده‌سنیشان دکرن ل سەر ده‌ستین شاره‌زایین
ئه‌ندازه‌یی ب سەر ده‌زگه‌هین موخابراتی قه .

جهی ئه‌قان گورین بکوم دهاتنه دیارکرن کو دبیت دناق
په‌راسیین گران دا بیت ، ئانکو چه‌ند گر ده‌ردورین ئه‌قان
گوران دابن داکو زوی ب زوی نه‌ئینه دیتن و ئاشکه‌را کرن
، گورین بکوم یین قوربانیین شیعه جوداتر بون ژ یین
قوربانیین ملله‌تی کورد ، ژبه‌ر کو ل سالا 1988 پلان و
به‌رنامه بو دیارکرنا جهی گورین بکوم و چه‌وانیا کویراتی و
دریژاهیا ئه‌قان گوران هات بوو دارشتن ، لی گورین بکوم
یین قوربانیین شیعه یان رژیمی هند دم نه‌بوو ئه‌قان
گوران ل دویف پلان و به‌رنامی خویی شوفینی بکولن،
ژبه‌ر کو نه‌شیا کونترولی ل سەر وان ده‌قه‌ران بکه‌تن ئه‌وین
سه‌ره‌لدان لی په‌یدابوی تایبه‌ت ده‌قه‌رین شیعه‌یان، ئه‌ف
گورین بکوم نیژیکی باژیر و جادین سه‌ره‌کی هه‌لکولان ژبه‌ر
کیمیا ده‌می و هند دکویر نه‌بون ، به‌لکو ل هنده‌ک گورین
بکوم لاش و جل و به‌رگین قوربانیان هاتنه دیارکرن
به‌روقاژی یین کورد.

ئاشکراکرنا گورین بکوم ل هه‌می ده‌قه‌رین عیراقی ل
دویف جهی جوگرافی و ئالیه‌تی یاسایی یی قوربانیین
ئه‌قان گورین بکوم دکه‌قیده دخانا ریککه‌فتنا نیف ده‌وله‌تی
دا یا تاوانین قرکرنا بکوم ل 1948/12/9 ، عیراقی باوه‌ری
پیکری ل 1959/1/20 ، زیده‌باری بجه‌ئینانا به‌ندین هاتینه

دياركرن ل ياسا سزاياں يا ئاسايشا نافخويا دهوله تي كو عيراقى هه مي ئه ف بهند و ريككه فته پيشيلكرن و زيده گاقى ل سهر كرن بو قركرنا مروقين گه لي خو دچوارچوقى عيراقى دا ، زيده باري چه ندين جارن بريارين ليبورينى دهرديئخستن بو خو راده سكرنا مروقان و دياركرنا بي تاوانيا وان ژ هه ر تاوانه كا كربت ، گروهه ژى ، ل سالا 1988 و ل سالا 1991 ، ئه فه وهك نمونه ، به لي هه ر برياره كا داى هه مي سهردابرن بوو ، قى چه ندى ژى رژيمى دوو تاوان پي ككه ئه نجام دان و ل سه رخوكرنه مال ، يا ئيكي كوشتنا وه لاتيئن خو بين عيراقى ئه فه ژى دچيته دخانا تاوانا قركرنا بكوم دا ، يا دووى ليقه بون ولي زقرين ژوى بريارا ليبورينى ئه وا داى ، ئه فه ژى پيشيلكاريهك بوو ل سهر به ندين ريككه فتننا ياسا ني ف دهوله تي ، كو پيگير نه بو ژ بريارين خو .

گورين بكوم وه كو تيگه دهيته پيناسه كرن كه ئه وژى پارچه عه رده كه يان جهه كي تايبه ته ، روفاتين چه ندين قوربانين بخو قه دگريت تيدا هاتينه بناخكرن يان ژى به رزه كرن دوير ژ بنه مايين شه رعى و مروقايله تي كو ل بهر چاف بهيته وه رگرتن ، لي ئه ف زاراقه وه كو تاوانه كا دژى مروقايله تى ، قركرن ، يان ژى جينوسايد بو جارا ئيكي ل سالا 1915 ژدايك بويه ده مي گه لي ئه رمه ن ل سهر ده ستي توركا هاتينه قركرن ، ب شيوهك ياسايى ل سالا 1945 ل ده مي دادگه هكرنا تاوانبارين شه ري جيهانيى

دووئ ل نورنبرغ ، دادگه ها له شكهري بو قئ مه رهمئ هاته
پيكنئينان ، تاوانين دژي مروقاياه تيئ هاتنه کرن ، وه كو
تاوانين كوشتن ، قركرنئ ، دويركرنئ و ههمي وان كارين
دژي مروقاياه تيئ و خه لكئ سقيل هاتينه ئه نجام دان يان
ژي بو مه رهمه كا سياسي ، ئاييني ، ره گه زي .

ههمي عه ردي عيراقئ ل ژيري و ناقره استا وي گورين
بكومن، قورباني ژي ههمي خه لكئ عيراقئ نه و ل سهر
ده ستين عيراقيان هاتينه كوشتن و شه هيدكرن ، بو نموونه
ل پاريزگه ها به سرا .

چه ندين گورين بكوم هاتينه ئاشكراكرن ، قوربانين ئه قان
گوران قه دگه رنه شه ري هه شت ساليئ دگه ل ئيراني و
سه ره لدانا سالا 1991 ، ل دويف راپورتين ليژنين مافين
مروقي كو نيژيكي (10) جه هاتينه ديتن ، گورئ مه زن ، ل
سه ر ريكا شه لامجه ، ديسان ئه بي خه سيب گورين بكوم
هاتينه ديتن ، ل پاريزگه ها مه يسان (5) گورين بكوم
هاتينه ديتن ، قوربانين ئه قان گوران قه دگه رنه سالا
1991 و نيژيكي (850) رووفات بون ئه وين ژلايي كه س
و كارين قوربانيا قه هاتينه ناسكرن ، ئه و قوربانين
نه نياس (125) قورباني بوون ،

ل پاريزگه ها سه ماوه ، كو پتريا عه ردي وي ده شته ، لي ل
هنده ك جها گرين مه زن ژي هه نه ، پشكا شيري يا گورين
بكوم يا لهر ئه قئ پاريزگه هي كه فتى ، كو پتر ژ (14)

چوار ده جها هاتينه دیتن و پتر ژ (50) پینجی گورین بکوم ، ئەف گوره قەدگەرنه سالیڻ ههشتیان ، دەمی بارزانی ل سالا 1983 هاتينه ئەنفالکرن و ل سالا 1988 ل دەمی ئەنفالین رهش هاتينه ئەنفالکرن و دقان گوران دا بن ئاخکریڻ ، دیسان هندهك ژ ئەقان قەدگەرنه سالا 1991 یین سەرهلدانا شهعبانیی ، یا خەلکی شیعیان لی ئەو جهپین گورین بکوم یی خەلکی کوردستانی ل دەمی ئەنفالین رهش دا ل سالا 1983 و 1988 هاتينه دیتن ل ئەقی پارێزگه هی وهکو نوگره سهلمان ، زهبی ، مه هاره ، دویری (150) کم ژ سهنته ری باژیری سهماوه ، هندهك ژ ئەقان گورین بکوم یین کوردین فهیلی نه ، پارێزگه ها ناسریی ژی بههرا خو هه بویه ژ ئەقان گورین بکوم کو تنی دوو گور هاتينه دیتن ، قوربانیڻ ئەقان گوران قەدگەرنه سالا 1991 ، نیژیکی (200) دوو سه د قوربانی د ئەقان گوران دا هاتنه دیتن ، ل پارێزگه ها دیوانیی ژی نیژیکی (12) جه هاتينه دیتن و پتر ژ (30) سیه گورین بکوم بخوقه دگریت ، دناقبه را پارێزگه ها سهماوه و دیوانیی و پتريا ئەقان گوران ههستی و کلوخین سهرا و جل و بهرگین قوربانیان ب سهر عهرد قه ببون و ژ دویرفه دیاردکرن ، قوربانیڻ ئەقان گوران یین سالیڻ ههشتیان بوون ، تایبهت بارزانیان .

ل پارێزگه ها واست ژی نیژیکی (6) شهش گورین بکوم هاتينه دیتن ل قهزا بهدره ، نیژیکی (37) روفا ت ژی هاتينه ده ریخستن ، قوربانیڻ ئەقان گوران قەدگەرنه سالا

1991 ، ل پاريزگه ها نه جهف (7) حهفت جه هاتينه ديتن ، سه رجهم گورين بکوم قه دگه رنه بو سالا 1991 يين سه رهلدانا شه عبانيي ، دگوره کی دا روفاتين (70) حهفتي قوربانين هاتينه ديتن ، ديسان دگوره کی ديتر دا دناقبه را که ربه لا و نه جهف دا ب دهان روفات ئي هاتينه ده ريخستن ، قوربانين ئه فان گوران قه دگه رنه سالا 1991 .

پاريزگه ها که ربه لا ئي هه بونا خو هه بويه ژ ئه فان گورين بکوم ، نيزيکی (17) هه قده جه هاتينه ديتن ، چوار ژ ئه فان جهان قه دگه رنه سالا 1991 ، سه رهلدانا شه عبانيي ، ل ئه فان جهان (40) چل گورين بکوم هاتينه ديتن، (56) کم دويري سه نته ري باژيري که ربه لا .

پاريزگه ها بابل ، هه مان پشکا خو هه بويه ژ ئه فان گورين بکوم ، ل دويف راپورتين ليژنين تاييهت يين شاره زا و پسپوربن تاييه تمه ند کو مه زنترين گوري بکوم ل سه ر ئاستي عيراقی ل ئه قی پاريزگه هي هاتينه ديتن ، ل

مه حاويل ، کو نيزيکی (15000) پانزده هزار قورباني بخوقه دگريت ، ئه ف گوري بکوم ژلايي خه لکی شيعه قه هاتنه هه لدان ب شيوهك به ره لايي پشتي ژناقچونا رژيما به عسا گوربه گورل سالا (2003) .

ديسان نيزيكي (3200) روفاتين ديترد چهند گورين ديتردا هاتنه ديتن ، ل دويڤ ناخفتنن خه لکي نه ڦي باڙيري کو (2350) ژ نه ڦان روفاتان هاتينه ناسکرڻ ژلايي کيس و کارين وانځه ، ب ريکا جل و بهرگان و بهلگه نامين فهرمي و ناسنامين وانا ، ديسان گوره کي ديتريي بکوم ل باشوري باڙيري بابل هاته ديتن ، ل گوندي ئيمام بهکر ، نيزيكي (40) چل روفاتان د نه ڦي گوري دا بوون ، ل نه ڦي پاريزگه هي نيزيكي (9) نه جهين تايبهت يين نه ڦان گوران هاتينه ديتن و ناسکراکرڻ ، ڦه دگهرنه سالا 1991 .

پاريزگه ها به خدا ، وه کو پايته ختي عيراقی و جهی کومبونا دبلوماسيه تين جيهانی و هه بونا چهندين باليوزخانين وه لاتين جيهانی کو چ جارا که سي هزر نه دکردی گورين بکوم ل نه ڦي پاريزگه هي ئينه ديتن ، لي بهري رژيم بهيته روخاندن ب چهند روژه کا رابو ب سيداره دانا (100) سه د گرتي و زيندانيان دئیک گوردا ڦه شارتن نيزيکی باڙيري (سلمان باک) ، پشتي رژيم ژناف چوي ، نه ڦ گوره هاته ديتن و قوربانی هاتنه ڦه شارتن ل گورستانه کا تايبهت ل باڙيري نه جهف ، ديسان ل نه بي غريب زي گورين گشتي هاتينه ديتن ، ل زيندانا نه بي غريب ، ديوارئ وي دريژاها (10000) ده هزار م ، قوربانی دناڦه را سالي هه شتيان هه تا سالا 2003 ڦه دگهرت ، بي کيس و کارين نه ڦان قوربانيان تشته کی ژ چاره نفيسي گرتي و زيندانيين خو بزنان ، تايبهت سهربازگه ها فه زيليي ب سه ر په رشتيا

قوسه‌ی سه‌دام ، کول سه‌ر ده‌ست و ب سه‌ر په‌رشتیا وی
ئه‌ف سی‌داره ده‌اتنه ئه‌نجام دان .

ل پارێزگه‌ها که‌رکوک ، نیزیکی (10) ده‌ه جه هاتنه دیتن ،
پتريا ئه‌قان گوران قه‌دگه‌رنه سالا 1991 یین ده‌می
سه‌رهلدانی ، چه‌ند گور قه‌دگه‌رنه سالی‌ن هه‌شتیان ده‌می
ئه‌نفالی‌ن ره‌ش ، وه‌کو گورستانا توپزاوا و گورستانا
شورجه .

ل پارێزگه‌ها میسل (نینوی) (4) چوار جه هاتنه دیتن ل
باژیرکی حه‌زه‌ر ، ئه‌ف هه‌ر چوار گورین بکوم ب شیوه‌ک
زانستی و ئه‌کادیمی ، ل سه‌ر ده‌ستین پسپور و شاره‌زا
هاتنه هه‌لدان ، قوربانی‌ین ئه‌قان گوران هه‌می ژێ قه‌دگه‌رنه
سالا 1988 یین ئه‌نفالی‌ن ره‌ش و نیزیکی (200) روفات ل
ئه‌قان گوران دا هاتنه هه‌لدان .

دیسان ل پارێزگه‌ها هه‌ولێر و سلیمانی و ده‌وک ژێ گورین
بکوم هاتنه دیتن ، ل پارێزگه‌هین میسان و دیالا و ئه‌نبار
ژێ هاتینه دیتن و ئاشکراکرن .

پشتی روخانا رژیما به‌عسا ژناقچویی ل سالا 2003 ،
چه‌ندین گهرین روفاتین قوربانی‌ین ئه‌نفالان بو باوه‌شا
کوردستانی هاتینه قه‌گواستن ، وه‌کو بارزان ، قه‌زا دوکان
، چه‌مچه‌مال ، رزگاری ، شوره‌ش ، گه‌رمیان ، لی‌ مخابن تا
نوکه چاره‌نقیسی ئه‌نفالکریین ده‌قه‌را به‌هدینان نه هاتینه

ديتن و ئاشكراكرن ، ههر چهنده ل هاقينا سالا 1988 ل
سهربازگه ها سهلاميي هاتينه قهكوهاستن بو جههكي نه
ديار ، كو سهلاميي دوماهيك ويژگهه بو ، بو ئهقان
ئهنفالكرين ، ل دويف پيزانينان قوربانينان ئهنفالكرين
بههدينان دهردورين باژيري ميسل هاتينه بن ئاخكرن
دگورين بكوم دا .

لايه نين به رپرس و سه رپه رشت لسهر ئه قان گورين بکوم

سه دام حسين بخو سه رپه رشتيا لايه ني ئوپه راسيونا ئه نفالان دکر، وه کو سه رکردئ گشتيئ هيژين چه کدار، لي چه ند ژ سه لايه تين خو ته سليمي پسماي خو (علي حسن مجيد) ناسيار ب (علي کيمياوي) کرن ل دويث بريارا ژماره 160 ل 1987/3/29 يا نقيسينا ريکخستنا باکوري (مکتب تنقيم الشمال) ، هه مي دهزگه هين له شکهري و ئه مني و حيزبي و دهزگه هين ميري که فتنه ددهست دا دگه ل تاوانبار تاهر توفيق عاني وه کو سکر تيئرئ نقيسينگه ني و تاوانبار رازي حسن سلمان هاريکاري ئه مينداري گشتيئ سه رکردايه تيا نقيسينگه ها باکوري ، ژبو پروژي کورد قراني و نه هيلانا مروقي کورد ل سه رعه ردي و نه هيلانا ناسناما کورد ، هه مي سوپايين عيراقئ وه کو کوماندوي و هيژين تاييه ت ، يه کين چه کي کيميايي و چه کي ئه ندازياري هه مي که قيته ل ژير دهستي علي حسن مجيد، ل وي ده مي عدنان خيرالله يئ گوربه گور وه زيئر به ره قاني بوو ، کو دوماهيئ ل سه ر دهستي سه دام حسين هاته کوشتن ، ديسان نزار خزرجي وه کو سه روک ئه رکانين له شکهري وي سه رده مي روله کي کارينگر هه بوويه د

ئوپه راسیونین ئەنفالا دا مل ب ملی علی حسن مجید ، زور بهیا ئەقان کریار و ئوپه راسیونین ئەنفالان ب سهریه رشتیا سلتان هاشم وهکو سهرکردی فهیله قا ئیک ل کهرکوکى و یونس محمد زرب سهرکردی فهیله قا پینج ل ههولیر دهاتنه ئەنجام دان ، ب پشته قانیا قان لایه نین ل خواری دیارکری :

- حیزبین پاسه وانین کوماری (قوات الحری الجمهوری) .

- ریقه بهریا هه والگیریا له شکهری یا گشتی (مدیریه الاستخبارات العسکریه العامه) .

- ریقه بهریا ئەمنا گشتی ، (مدیریه الامن العامه) .

- هیژین هه وار هاتنی ، (قوات الطواری) .

- هیژین بهره قانیا نشتیمانی (جحافل الدفاع الوطنی) .

- له شکهری میلی ، (الجیش الشعبی) .

- لیژنا ئەمنی .

- لیژنا متابعی .

- فیدائیین سه دام .

- ریکخراوین حیزبی .

- هیژین موجهدی خهلق یین ئیرانی .

- لیوا ایاد خلیل زکی ، سه رمه رشتی ، قوناغا ئه
نفالا دووی
- فریق اول رکن ، حسین رشید تکریتی ، هاریکاری
سه روکی ده سته یا ئه رکانین له شکه ری
- بارق عبدالله ، سه رپه رشتی هیژین چه کدار ،
قوناغا ئه نفالا چوار
- فرحان موتلگ ، فه رماندی که رتی ئیستیخباراتا روژ
ئاقا .
- عمید خالد محمد عباس ، فه رماندی که رتی
ئیستیخباراتا روژه لات.
- عبدالرحمان عزیز حسین ، ریقه به ری گشتی یی ئه
منا ده قه را ئوتونومی ل ده می ئه نفالان .
- عقید تاهر جلیل جلوش ، به رپرسی نقیسینگه ها
تاییه ت یا علی حسن مجید.
- رائید نزهت توغان تکریتی ، سه رپه رشتی گورین
بکوم و بکوژی کومکوژیا ئه نفالان و به رپرسی پاسه
وانین علی حسن مجید .
- ملازم اول مسعود عزاوی، بکوژی کومکوژیا ئه
نفالان .

- ملازم اول سايب تكريتى ، بكوڙى كومكوڙيا ئه نفالان .
- ملازم حاتم ئه نبارى ، بكوڙى كومكوڙيا ئه نفالان .
- حه جاج ، سه رپه رشتى گرتيخانا نوگره سه لمان .

شهری که ندایی دووی ریگری ل ته مامکرنا ئه نفالان کر

کاره سات و مهرگه ساتا ئه نفالان ئیک ژ مه زنترین بویه ریڠ سهدئ بیستی بو ل سهر دهستی درهنده ترین رژیم ل جیهانی و ل سهر رویی عهردی ده رحه ق گه لی کورد و کوردستانی هات پهیره و کرن و ئه نجام دان ل سالا 1988 د ههشت قوناغین جودا جودا دا .

دقان کریارین درندانه دا 182 هزار مروقین کورد و کوردستانی بونه قوربانی و هاتن ئه نفالکرن و بی سهروشوینکرن ، گه لی کورد بو قوربانی بهرژه وه ندین وه لاتین زلهیز و بهرژه وه ند په رستان کول وی ده می جیهان د شهری سار دا بو واته جیهان دوو جه مسهر بو هه می جیهانی چاقین خول تاوانین رژیما به عسا ژناچوی گرتن و ل ژیر په ردا بی ده نگیا جقاکی نیف ده وله تی رژیما گوربه گورا عه فله قی کاره ساتا ئه نفالان و کیمیا بارانا هه له بچه و جینوسایدکرنا 8 هزار بارزانیان و بی سهروشوینکرنا 10 هزار کوردین فه یلی ئه نجام دان ، به لکو تا نوکه کاریگه ریڠن ئه قان کاره ساتان هیشتال سهر له ش و هزی و گیانی تاکی کورد تایبه تی ئه نفال بویان ماینه و نه دویره ب ده هان سالین دیتریا به رده وام بیت .

پشتی سه‌ره‌لدا نا 1991 و روخانا رژیم‌ا به‌عس ل 2003 ب هزاران به‌لگه و دوکیومینت و نقیسین و کاسیت و تومارین ده‌نگی یین تاوانین به‌عسیان که‌فتینه به‌ر ده‌ستی خه‌لکی عیراقی ب گشتی و خه‌لکی کوردستانی ب تایبه‌تی تیدا دیار و ئاشکرا دکه‌ت کا چه‌وا رژیم‌ا چه‌په‌ل و درنده نه‌خشه و پلان دادرشتن بو سه‌ر ئیخستنا پروژی خویی کورد قرانی و نه‌هیلا نا ناسنا نه‌ته‌وا کورد .

د به‌لگه‌نامه‌کی دا تاوانباری گوربه‌گور میسئیل عه‌فله‌ق د بیژیت (کورد ل عیراق و سوریا مه‌ترسینه ل سه‌ر پاشه‌روژا نه‌ته‌وا عه‌ره‌ب ب چ ریکا هه‌بیت دقیت کورد بهینه ژناقبرن) ، له‌ورا پروژی ئه‌نفالان وه‌کو نه‌هیلا نا کوردان د چوارچوقی جینوسایدیی دا داریشت ، پروژی ئه‌نفالکرنا ده‌قه‌را به‌هدینان وه‌کو دوماهیک قوناغ ل 1988/8/25 پشتی دوماهیک هاتنا شه‌ری هه‌شت سالیی دناقبه‌را عیراق و ئیران هات ئه‌نجام دان دا‌کو دوماهیی ب کیشا کوردان بده‌ن وه‌کو د پروژی به‌عسیان دا هاتی و خوژقی کیشی ته‌نابکه‌ن ب چ ریکا هه‌بیت ، قوناغا ئه‌نفالا به‌هدینان مه‌کره‌ نموونه بوقی چه‌ندی یا‌کو ب سه‌ریه‌رشتیا فه‌یله‌قا پینج و ب پالپشتیا چه‌ند فه‌یله‌ق و فرقیی له‌شکه‌ری عیراقی و 171 فه‌وجین چه‌تا بو ئه‌نفالکرنا ده‌قه‌را به‌هدینان روژا 8/25 تا 1988/9/6 ده‌سپیکرن ، هی‌رشین ئه‌سمانی و کیمیا‌بارانا ده‌سپیکرن و چه‌ند ده‌قه‌رین بادینان که‌فتنه به‌ر شالاوین ئه‌نفال و

کیمیابارانا و نیژیکی ژ 650 گوند هاتنه کاقل و ویرانکرن و پتر ژ 7 گوند کهفتنه بهر شالوین کیمیایی و پتر ژ 2000 وهلاتی ژ موسلمان و ئیزدی و کریستیان هاتنه ئەنفالکرن زیدەباری پترژ 4000 قوربانیین ئەنفالبویان ئەوین خو رزگارکری و پهنا بریه وهلاتینئیران و تورکیا کو خه لکهک بونه قوربانی دناق چادرگه هان دا ب مخابنیقه تا نوکه گه لکهک ژ وانا ب شه هید نه هاتینه وهرگرتن .

قی پروژهی دا رولئ ئەندازه یا له شکهری و رولئ مه دغه عی و زریپوش و رولئ جورئ کیمیایی و (توجیه سیاسی)، رینمایین مه عنه وی و فروکین شه رکهر و (تموین و نقل) یئ سهره کی بو ، رولئ ئەندازه یا ئەله کتریکی یا بهرچاق و کاریگهر بو زیدەباری رولئ مه زنی سهره کی یئ ته خ و چینین چه تا کو دقئ پروسی دا 171 فه وجین چه تا ب شانازی قه پشکداری دقئ پروژهی دا هه بوو ، دیسان دقئ پروژهی دا رژیمی باره گایین پارتی دیموکراتی کوردستان لق 1 و هه می لیژنین ب سهر لق 1 قه دگه ل باره گایین حیزبا کومینست ده ستنیشان کربون بو هیرش برنی و بکه نه نارمانج .

جهئ سهرسورمان و حیه تیئ یه دقئ پروژهی دا گه لکهک ب ئاشکراییی په سنا رولئ فه وجین چه تا دکه ت و دکه ته سهر بهرکی و دبیزیت (شه رکهرین ئەقان فه وجان شاره زایه کا باش ل ده قهرئ هه یه و ل پیشیا سوپای دکه قن بو دیارکرن

جهين ئارمانج و ديسان دلەش ساخلەم بون بو سەرکەفتنا
چيا و جهين بلند و جهين مەرەمى ، ديسان دياردکەت کو
فەوجين چەتا رولەکى بەرچاڤ و کارىگەر هەبویە بو
ویرانکرنا گوندان و خرڤەکرنا کەلە پویری .

ئەم دوئ باوەریئ دابوین کو پشتی روخانا رژيما بەعس ل
2003 ئەنفال و جینوساید ب دوماهیک هاتن ، مخابن
گەلئ کورد جارەك دن ل شنگال و کوبانئ و عەفرین و
چەند دەڤەرئ دیتەر کەفتنە بەر شالاوئ ئەنفال و
جینوسایدیئ ل سەر دەستی تیروستیئ داعش د ئەنجام
دا ب هزارەها خەلکئ سڤیل یئ بئ تاوان دگورئ کوم دا
ب ساخی هاتن بن ئاخکرن و ب هزارەها کچ و ژئین
کوردئ ئیزدی ل بازار و سویکئ عەرەبان ل مويسل و
رەققە هاتنە کرین و فروتن .

ل سەدئ بیست و ئیکئ ژنوی ب درستی جیهان دەهوار
و تانا گەلئ کورد هاتن و وژدانا وان چەندەکئ هات
هەژاندن ، ژنوی رەوشت و زیرەکی و قەرەمانیا کوردان
و پيشمه‌رگه‌ی بو جیهانی نەخاسمە وەلاتئین زلەیز و روژ
ئاڤا دیاربو ، ژنوی قیان هەڤه‌یمانیئ دگەل کوردان
دروست بکەن ژ بو ژناڤرنا تیروستان ، هیدی هیدی یئ
پاشگەز و پەشیمان دبن ل ریککەفتنا لوزان و وئ خیانه‌تا
ل گەلئ کورد و کوردستانی کری ، بو هەمی جیهانی دیار بو
کە کورد ب هیژترین هیژە ل روژ هەلاتا ناڤین بو

به رهه نگاربونا تیرورستان و ناڤی کوردستانی و
پیشمه رگه ی ل هه می قولاچین جیهانی دهنگه دا .

پروژی ئه نفالا به هدینان ئاماژه یه کو پروسا ئه نفالان
دکه قیته د خانا جینوسایدیی دا سه ره رای کودادگه ها بلندا
تاوانین عیراقی 61 روینشتنان ل سه ر دوسیا ئه نفالان
بریار دایه ئه نفال جینوسایده ، لی مخابن حکومه تا عیراقی
ئه ف بریاره جی به جی نه کر و ما حوبری سه ر وه ره قی و
سه روه ریا دادگه هی پیشیلکر چنکو د به رژه وه ندیا گه لی
کورد دابو ، ئه ف چه نده دیاردکته کو رژیمی عیراقی یین
ئیک ل دویف ئیک ته مامکه رین ئیکن و ئیک .

سیداره دانا سه دامی دیکتاتور، تاوانهک بوو همبهر قوربانیین گهلی کورد

پشتی 35 سالین ره به ق ژده سهه لاتا رژیما به عسا عه فله قی یا پری تیرورو کوشتن و سیداره دان و توندو تیژی و کوشتارین ب کوم و ویرانکرنی ، کو عیراق دقان چه ند سالان دال سه ر کلوخین سه راو هه ستیین مروقا دهاته ئافاکرن ، وه لاته کی پری گورستانین مروقان بو . ل روژا 2003 / 4 / 9 ل گوره پانا فریده وس ل به غدا سه نه می سه دام حسین یی دیکتاتور ب عه ردی که فت و عیراق ژدیکتاتوریه تی ئازاد بو ، پشتی چه ند هه یقان ل خو فه شارتنی ل ئیقاریا روژا 13 / 12 / 2003 هیژین ئه مه ریکا شیان ب ریکا محمد ابراهیم کو دبیته زیره قانی سه ددामी یی تایه ت دناق بیستانه کی دال باژیروی دوره ب سه ر

تکریت قه ده سته سه ر بکه ن ، ئە ف هیزه پیکهات بو ژ
هزار سه رباژین مارینز . داخازا خه لکی کوردستانی ب
گشتی و که س و کارین شه هیدان و ئە نفالکریان و
قوربانین کیمیا بارانا ئە و بو سه دام ل پیش چاقین وانا و
ل سه ر ئاخا کوردستانی ب هیته سیداره دان و به ر باران
ببیت و برینین وان ده رمان بین ، لی مخابن ل روژا
2006 /12/30 روژا ئیککی یا جه ژنا قوربانی کو جه ژنا
موسلمانین سونه یه و شیعه ئە قی جه ژنی ب جه ژنا خو
نادانن ، سه دام ل سه ر ده ستین شیعا و ب فیتکا ئیران ل
سه ر که یسا دوجیل هاته سیداره دان و تولا سه دری بایر
لی هاته قه کرن ، چنکو شیعه یان کیشا دوجیل ژهه ر
کیشه کا دیترب گرنکتر دزانی و مروقی شیعه ژهه ر
مروقه ک دیترب عیراقی پیروز دانا ، واته ب سه دان هزار
مروقین عیراقی و کوردستانی هاتینه شه هیدو تیرورکرن
ل سه ر ده ستی رژیما عه فله قی خوینا تبلا مروقه کی
شیعه وه کو بایری موقته دا سه دری نا ئینن . ئە م وه کو
کورد دوی باوه ری دابوین کو سه دام دی ل سه ر کیشین
کوردستانی وه کو ئە نفال - بارزانیان - ههله بچه ، فه یلیان
، هیته سیداره دان لی وه سا ده رنه که فت و ل سه ر
بچویکتترین که یس هات سیداره دان ، ئە قروکه ژی ل
عیراقی هه ر ژروخانا رژیما به عس تا نوکه بویه شه ری
تایفگه ری و تولقه کرن دناقبه را شیعه و سونه یان دا ،
مزگه فت و حوسه یلیان ب سه ری ک دا دئینن خواری ، ب

ئاشکه رایى ده سهه لاتا ئیرانى پشته قانیا شیعه یان دکه
 ت سه ره رای چه ند وه لاتین عه ره بی یین سونه مه زهه
 ب پشته قانیا سونه یان دکه ن و خونه رازی کرینه ل سه ر
 قان پیشیل کاریین شیعه یان بو کوشتن و قرکنا سونه یان
 ، ئە قه ژى که رب و کینه کا چه ندین سالانه دناقبه را هه
 ردو جوینا دا ، له ورا شیعه یان ب ده رفته ت دیت سه
 ددامی ل سه ر کیشه کا خو وه کو دوجیل ، کوشتنا 148
 وه لاتیین خو سیداره بده ن و باده کا خو بیخه پیشیا هه
 می باده کان ، سه ره رای ب هه بونا ب ده هان باده کین
 دیتریین بهیز تر ، دیسان چ مه رسومین کوماری ژى ده رنه
 که فت بون ، لی ب شیوه ک له زو به ز سه ددام ل خلفا
 سیداری دا و ب شیوه ک ره زیلی و سفکاتی و یاری پیکن
 و ب چافکین کامیرا موبایلئ مه راسیمین سیداره دانئ
 تومارکن وه کو سفکاتی پیکن و وینه به لافکن ، و کره
 هه لامه ت بیکو هه ست، و قوربانیین گه لی کورد ل به
 رچاف وه ربگرن و ریژی لی بگرن ، ئە قه ژى تانوکه بویه ئە
 گه ری هه لکرنا ئاگره کئ فتنئ دناقبه را سونه و شیعه یان
 دا ، به لکول گه له ک وه لاتین عه ره بی یئ سونه مه زهه
 ب تازی بو سه ددامی دانان و گه له ک جهین خو ب ناقئ
 سه دام حسین ناقکرینه و په یکه ر بو چیکرینه و روندک
 بوو باراندینه ، وه کو قاره مانه ئ عه ره بان دایه نیاسین و
 ب شه هیدل قه له م دایه . ئە ری بوچی سه ددام ل سه ر
 کیشه کابچویک وه کو دوجیل هاته سیداره دان ، بو نمونه

سه ددای دماوی هه شت سالان دا نیزیکی ملیونه ک
 مروقیی عیراقی و ئیرانی و کوردستانی کوشتن و شه هید
 کرن بوچی ل سه ر قان که یسا نه هات سیداره دان ،
 بوچی شیعه یان خونه گرت ئه ف که یسه ب دوماهیک
 بهین پاشی یداره بده ن ئه فه زی گروقه کی پیش چاهه کو
 ل عیراقی ل حکومه تین ئیک ل دویف ئیک هه رده م مافی
 گه لی کورد دهیته بنپیکرن و پیشیلکرن . به ری بجهئینانا
 سیداره دانی لایه نین کوردی داخواز ژمالکی کرزو سیداره
 دانی پاش بیخیت تاکو هه می که یس ئیک لا بین و ب ریکا
 روینشتنین دادگه هی خه لک گوهداریا دانپیدانین سه
 ددای دیکتاتوربکه تن و بریار یا عیراقیان هه میان بیتن .
 ئه ری پشتی چونا سه ددای خه لکی قوربانی و زه ره رمه
 ند دی ب مافین خو شاد بن و ئینه فه ره بوکرن ژلایی
 حکومه تا عیراقی فه کو ده سهه لا تا نوکه میراتگرا ده
 سهه لاتین به ری خویه ، بوچی بریارین دادگه ها بلندا
 تاوانین عیراقی ناهینه بجهئینان کو هه می بریار دبه رژه
 وه ندا گه لی کورد دانه ، بوچی سه رکردایه تیا سیاسی یا
 کورد دقئ چه ندی دا یا خه مساره ، وه کو پیدقی کار نه
 کریه ، بوچی پروژی ئاشتبونا نیشتمانی ل عیراقی سه رنه
 گرتیه ، بوچی کوشتن و توندو تیژی ل عیراقی پشتی سه
 ددای رانه وه ستیایه ، بوچی عیراقه کا نوی یا نارام ئاقا
 نه بو ، بوچی جادا کوردی ب سیداره دانی یا که یف خوش
 نه بو ، ئه فه هه می پرسیارن و به رسف دهه لاویستی نه .

ر هه ندین ئه نفالان دبه لگه نامین نهینین ئه مه ریکا دا

ئه نفال ئه و کاره سات و مه رگه ساتا ل دوماهیکیڤ سه
دی بیستی ده رهه ق ملله تی کورد هاتیه کرن ژلای درنده
ترین رژیم ل جیهانی ، هه روه کی نقیسه ری عه ره بی
میسری ، فهمی الشناوی ، گوتی ، الاکرا دیتامی المسلمین .
گه له ک پرسیار دهینه پیش که بوچی ئه ف کاره ساتا هنده
یا مه زن یا بی وینه بو ، بوچی جیهان هه مبه روئی یا که
رو لال زو ، بوچی هه لویست نه بون ، بوچی جیهن یا بی
ده نگ بو ، که ل ژیر بیده نگیا وان تاوان ل دویف تاوانی
دهاتنه کرن و وژدانا مروقایه تیئی یا مت بوو ، مافین
مروقی ل کیفه بوون ، ده می 200 هزار مروقیڤ کورد
هاتین جینوساید کرن . ئه ری جفاکی نیف ده وله تی ، وه
لاتین خودان بریار وی ده می هه تا چ رادده ئاگه هدارى
قرکرنا ملله تی کورد ببون ، که جیهان وی ده می یا دوو جه
مسه ری بوو ، دشه ری سار دابون ، گه له ک راپورتین
میدیا یین جیهانی به حسى هیرشین کیمیایی ژلای عیراقی
قه ده رهه ق ملله تی کورد ل ده قه رین کوردستانی دهاتنه
کرن ، گه له ک جاران سه رکردین کورد وه کو مسعود

بارزانی و جلال تاله بانی بریكا یاداشتنامین خو یین شکایه
 تکاریئ ناراسته ی جفاکی نیف نه ته وه یی کرینه لی بی
 مفاو بی به رسف بوینه و بی ده نگی هاتیه پاراستن ، واته
 نه نفال یا بی وینه بو ، ره نگفه دانا خو نه بویه ، هه رده م
 قوربانی به رژه وه ندان بویه ، نه چویه دغه رهه نگا کاربه
 ده ستین نه مه ریکا دا سه ره رای کو چاقدیریه کا مه زن ل
 سه ر عیراقی هه بو تایبه ت دشه ری ویرانکه ری هه شت
 سالیئ دا ، هه ر وه کی دیقید نیوتنی بالیوزی نه مه ریکا ل
 عیراقی ل سالا 1988 دگه ل روزنامه کا نه مریکی دا راگه
 هاندی که زاراقی نه نفال ل وی ده می هند یا جهگیر نه بو ،
 چ کاریگه ریه کا وه سال جهی خو نه بویه ، واته نه مه
 ریکا هند گرنگی ب کاره ساتا نه نفالان نه ددا ، پروژی کورد
 قرانی ژلایی ده سهه لاتدارین عیراقی بو وانا هند نه یا
 گرنگ بوو ، سه ره رای کو ئیدارا نه مه ریکا باش دزانی
 عیراق که ره ستین کیمیایی ژ کومپانیین نه مه ریکاو نه
 لمانیافه ره نساو چه ند وه لاتین نه وروپا دکریت، ل
 سالا 1986 جقاتا ئاسایشا نیف ده وله تی د یاداشتنامه کا
 خودا هیرشین کیمیابارانین عیراقی بو سه ره هیزین ئیرانی
 شه رمه زارکن لی نه مه ریکا نه ف بریاره قیتو کرن ،
 دیسان ل سالا 1987 بالیوزخانا نه مه ریکا ل به غذا وه

زاره تا ده رفه يا نه مريکا ئاگه هدارکر کو ده وله تا عيراقی
 هيرشين درندانه دژی کوردان ده ستپيکرينه و ب هزاران
 گوند کاقل و ويرانکرينه و چه کي کيميايي دقان هيرشان
 دا هاتيه ب کارئينان لي چ هه لويست وه رنه گرتن و بي ده
 نگی پاراست و ب کيشه کا نافخويا عيراقی ل قه له م ددا ،
 واته ل دويف سياسه تا وان پتر ژهه رتشته کی به رژه وه
 ندين خو دپاراستن ، جينوسايدو کورد قران بو وانا نه هندا
 گرنگ بوو ، تنی په يوه نديين وان يين سياسي و بازرگانی
 دگه ل عيراقی بينه جوت و روژ بو روژ خورت ترو گه شه
 بين . پشتی شه ري هه شت ساليی دنافبه را عيراق و ئيران
 بدوماهیک هاتی ل دويف بريارا 598 يا جقاتا ئاسايشا
 نييف ده وله تی ، نه مه ريکا دگوت قيجا شالاوين نه نفلان
 بو سه ر کوردان و ده قه ريي وان ناهين کرن و دي هين را
 وه ستاندين ، لي دگه ل را وه ستيانا شه ري هه شت ساليی
 عيراقی به ري هه می هيزو جه بلخانه و موشه ک و
 سوپايی خويی زه به لاح دانه ده ف را به هدينان ، روژناما
 نيويورک تايمز دراپورته کا خودا به لافکريه کو قوناغا نه
 نفالان ده قه را به هدينان مه زنترين قوناغا نه نفالان بويه و
 له شکه ره کي مه زن پشکداری تيدا کريه و عيراقی نياز و
 لبه ره دوماهيی ب کيشا کوردی بده ت و خو ژقی کيشی ته

نا بکه ت ، دیسان ئاماژه دایه کو بهزاران له شکه ر
پشکداری دقئ پروسئ دا کریه و کاره ساتین مه زن ل
پشت خو هیلاینه و نیژیکی 60 هزار وه لاتین سقیل
شیاینه خو رزگار بکه ن و په نایی ببه ن بو ناف ئاخا تورکیا
، دیسان دیارکریه کو ده سهه لاتدرین تورکیا راستی قه
شارتینه و ناهیلن چاقدیرن نیف نه ته وی و روژنامه نفیس
بچنه دناق قی خه لکئ لی قه ومایی دا که زوربه یاوان
بریندارین چه کئ کیمیایی نه ، لی پشتی هژماره کا مه زن
یا په نابه را به رده وام چوینه دناق ئاخا واندا و ژده ستئ
وان ده رکه فت و نه شیان کونترولی لسه ره وشئ بکه ن
، زانین ئیدی قئ مه سه لی ره هه ندین نیف نه ته وه یی
بخو قه گرتن ، ژلایه ک دیقه ئه قان ئاواره و په نابه ران یا
سایشا نیشتمانی یا تورکیا ئیخستیه دمه ترسیئ دا کو
تورکیا ئه ندامه دقولپا ناتو دا و دوست و هه قپه یمانا ئه
مه ریکا یه .ل کانینا دووی سالا 1989 وه لاتین ئه مه ریکا
و فره نسا کونفرانسه ک ل پاریس گریدا بو قه ده غه کرنا
چه کئ کیمیایی، دقئ کونفرانسی دا 149 وه لات
دپشکداربون، هه میان پا به ندیا خو دیروتوکولا جنیف
دوپاتکرن ، لی مخابن دکونفرانسی دا به حسئ بکار ئینانا
کیمیا بارانا کوردان و پیشیلکاریین عیراقئ نه هات کرن ،

سه ره رای کو شانده کئی کوردان دئی کونفرانسی دا
دیشکداربون لی که سی گوهداریا راپورت و گازندین فی
شانه ی نه کرن، بریارا دوماهیا کونفرانسی چ به حسئی
رژیمای عیراقی نه هات کرن تنی به حسئی ده وله تا لیبیا هات
کرن کو لیبیا عومبارا کیمیایی یه . مه سه لا کورد ل نه مه
ریکا واته دکونگریسی دا چ جار به حس لسه ر نه دهات
کرن ، هه تا روژا کیمیا بارانکرنا هه له بچه ژنوی به حس
هاته کرن و نه ف کاره ساته شه رمه زارکر و عیراق ژنوی
تاوانبارکر ، لی مخابن چ بریارین وه کو پیدقی ده رنه که
فتن تنی رسواکرن بو . ل 2 / 8 / 1990 پشتی عیراق چویه
دکویتی دا و داگیر کری ژنوی نه مه ریکا ئابلوقا ئابوری دانا
سه ر عیراقی ، پشتی 10 سالان ل سه ر نه نفال و کیمیا
بارانا ژنوی بو جارا ئیکئی ل 16 / 3 / 1998 وه زاره تا ده
رقه یا نه مریکا ب فه رمی راگه هاند کو عیراقی هه له بچه
یا کیمیا بارانکری.

دادگه‌ها بلندا تاوانین عیراقی و سیداره‌دانا

تاوانبار و ئه‌نجامده‌رین ئه‌نفالان

تزار الخزرجي

عدنان فیرالله

علي کیمیای

صدام حسین

حسین رشید الخزیرتی

یونس محمد الزرب

کامل ساجت

سلطان هاشم

فرمان مطلق الجبوري

صابر عبدالعزیز الدوری

ده‌مژمیر چوار و چاریکه‌ک بوو ، ل روژا 2005/5/1 زه‌نگا تله‌فونا من لیدا ، لی دنیرم ژماره‌ک بیانی یه و ب هیلا ئاسیاسیل دکه‌ت ، پشتی من راکری ئیکسه‌ر گوت (انت اخ علی من دهوک) ، من گوئی (نعم تفضل انا بخدتکم) گوت ئه‌ز دادوهر راید جوچی مه ژ دادگه‌ها بلندا تاوانین عیراقی

ل به غدا و سه رپه رشتی دوسیا ئه نفالانم ، قان روژا دی
سه ره دانا پاریزگه ها دهوک کهم چه ز دکهین جه نابی هه وه
هاریکاریا مه بکه تن چنکو وه کو مه زانی هوین خه مخوری
ئهقی که یسی نه و پسپور و شاره زانه دقی بواری دا، من
ژی ژلای خوقه گوئی د خزمه تا هه وه دامه .

روژا 2005/5/6 شاندی دادگه ها بلندا تاوانین عیراقی ب
سه روکاتیا دادوهر رایید جوحی و دگهل داواکاری گشتی)
منقذ ال فرعون) ، و چهند دادوهر و پاریزهر گه هشتنه
باژیروی دهوک و ل ئوتیلا ژیان ل پیشووزیا وان دا بوین ،
پشتی کومبونه ک دوو قولی دناقبه را شاندی ناقبری و
شاندی پاریزگه ها دهوک کو پیکهاتی بون ژ کاک رزگار
که مه کی وه کو ئه ندامی لقا 1 یا پارتی و مه وه کو علی
بهندی به رپرسی سه نته ری ئه نفالان و ته یار گه رماقی وه کو
ریقه به ری ریقه به ریا مافی مروقی ل دهوکی هاته پیکئینان
، ب همی شیانین خوقه مه پشته قانیا کاری شاندی به غدا
کر بو ئاسانکاریا کاری وان و پتر ژ چه فته کی ئه ف شانده
مانه ل باژیروی دهوکی و مه پیکه سه ره دانا چه ندین گوند
و دهقه ری که فته بهر شالوین ئه نفالان و کیمیا بارانان ل
سنوری پاریزگه ها دهوک کرن ، وه کو دهقه را به ری گاره ی ،
گوندی وه رمیلی، تویکا، برجینی، کوریمی ، ئه قه وه ک
نموونه ، دیسان ئاماده کرن و به ره فکرنا چه ندین شاهد
حال و شکایه تکاران، ژلای خوقه شاندی به غدا خوشحالیا
خو دهربری و ئامازه دا کو کاره کی باش ل دهوک ئه نجام دا

و هندهك گروقه بدهست كه فتن كو نه د باوهريا وان دا بوون .

پشتى قه گهريايين بو به غدا و پشتى پتر ژ ساله كئ ژ قوناغا قه كولينئ داخوازا ئاماده كرنا وان شاهد حال و شكايه تكاران كر ، كو هژمارا وان نيژيكى (9) كه سان بوون ل ده قهرين جودا جودا بين پاريزگه ها دهوك ، ئه ف كه سانه هاتنه هنارتن بو به غدا پشتى ئه م دگه ل كومبوين ل باره گايئ سه نته رئ ئه نفالان كو دقيت زور د هشاربن ژلايئ ياسايى قه ، واته چ ب چاقين خو ديتينه بو دادگه هئ قه گيرن .

دوسيا ئه نفالان (61) روينشتنا قه كيشا ، روينشتا ئيكي ل 2006/8/21 ده سپيكر، تاوانبار د قه فه سا گونه هباريئ دا ل نيقا دادگه ها بلندا تاوانان دا ، نه شيان به ره قانيئ ژخو بكن چنكو هه مئ گروقه و به لگه و دوكيوميئت و شاهد حال زور بين ب هيژ بوون ، به ره هقيه كا باش بو دوسيا ئه نفالان هات بو كرن ، ل گه له ك روينشتنان ئه م بخو ئاماده ببوين ، سه دام و دارو دهسته كين وى تاوانبار بوون ل سه ر چه ندين دوسيان ژوانا ، ئه نفال - بارزانيان - فه يليان - هه له بچه - سه ره لدانا 1991 - قه سا بخانا سليمانئ ل سالا 1963 و كومكوژيا گوندي سوريا و ده كان ل سالا 1969 ل دهوك و چه ندين كوشتارين ديتر، لئ ئه م ب هيقي و ئوميّد بوين كو سه دام و على كيمياوى و دارودهسته كين وى ل

ده‌مه‌ك نيزيك دى ل سهر ئه‌قان باده‌كان ئين سىداره‌دان ،
 مخابن سه‌دام ل سهر كه‌يسا دوجيل ل روژا 2006/12/30
 هاته سىداره‌دان و هيشتا ئه‌ف دوسيين ل سهرى مه ئاماژه
 پى داي بداوى نه‌هات بوون ، ئه‌فه ژى غه‌دره‌كا سور و
 سور بو ده‌سه‌ه‌لاتا عىراقا فيدرال ده‌رحه‌ق ملله‌تى كورد
 كرى و كاره‌سات و مه‌رگه‌ساتين ب سهرى ملله‌تى كورد
 هاتين ل به‌رچاف وه‌رنه‌گرتن ، ئه‌فه ژى گروقه‌يه كو هه‌مى
 ده‌سه‌ه‌لاتدارين ل عىراقى ده‌سه‌ه‌لات دكه‌فите ده‌ست نيه‌تا
 وان هه‌مبه‌ر خه‌لكى كوردستانى و ملله‌تى كورد زورى
 خرابه و ئه‌گه‌ر ده‌ليقه بو وانا بيته روخساندن دى ئه‌نفال
 ئه‌نفالان ل ملله‌تى كورد راكه‌ن ، چنكو په‌ياما هه‌ميان ئيكه
 و ريبازا وان يا شوفيني په‌ياما عروبه‌تى يه ، هه‌ر دگه‌ل
 نه‌مانا رژيما سه‌دامى ل روژا 2003/4/9 ، دادگه‌ها بلندا
 تاوانين عىراقى هاته دامه‌زراندن ، ياسا ژماره (1) يا ئه‌فى
 دادگه‌هى (المحكمه الجنائيه العراقيه المختصه بالجرائم
 ضد الانسانيه) هاته ده‌ريخستن ، چه‌ندين مه‌زنه به‌رپرسين
 حيزبا به‌عسا ژناقچويى هاتنه گرتن ، و ل دادگه‌هى
 ئاماده‌كرن ، دناف قه‌فه‌سا گونه‌هباريى دا ، سه‌دام حسين ،
 على حسن مجيد (على كيمياوى) ، سلتان هاشم ، على
 حسين رشيد ، فه‌رحان موتله‌ك جبور ، سابير دورى ،
 سزايى سىداره‌دانى بو وانا هاته ده‌ريخستن ل دور ئه‌نجام
 دانا تاوانا جينوسايد ، تاوانا دژى مروقايه‌تیی و تاوانين
 شه‌رى د ئه‌نفالان دا ، فه‌رحان موتله‌ك و سابير دورى تنى

بو هه تا هه تا یی بریارا سزای بو دەرچوو، تا هر عانی ژی بی سویچ دەرچوو، واته چ ل سهر نه بوو .

هه مان دادگه ه پستی چه ند روژان لیسته کادی یا ناقین (429) تاوانباران دهریخستن دهست دگه ل تاوانا نه نفالان داهه یین ، ژوانا تاوانبارین کورد وه کو موسته شارین فه و جا و بهرپرستین ئیستخباراتی وه کو نامر مه فرزه ،

داخواز کر بهینه گرتن و بهینه هنارتن بو به غدا ، هه ر چه نده ل ده می سهرهلدانی ژلایین به ره ی کوردستانی فه لیبورین بو وانا هاته دهریخستن داکو خوین ئیدی دناف ملله تی کورد دا نه ئیته ریتن و بهرپه ره ک نوی و سپی بهیته فه کرن ، دیسان لیسته کا دی یا ناقین تاوانبارین کورد یین موسته شاران (258) ناف دناف نه قی لیستی دا بوون هاتنه داخواز کرن و بهینه هنارتن بو به غدا ، لی نه ف لیستا دووی یا تایبه ت بو ب موسته شاران فه یین پشکداری د ئوپاراسیونین نه نفالان دا کرین ، گه له ک موسته شار دژیانی دا نه ماینه ، گه له ک ژ موسته شاران نه وین پشکداری د ئوپاراسیونین نه نفالان دا کرین و روله کی کاریگه ر و بهرچاف هه ی ناقین وانا د نه قی لیستی دا نه بوون ، نه ف چه نده ژی بو جهی نه رازیبونا 95% یا خه لکی کوردستانی کو تا نوکه نه ف تاوانبار و نه نفالچی و نه نجامده ریین نه نفالان ئازادانه دگه رن و گه له ک ژوانا بوینه خودان دهسه لات و بهرپرستی وه رگرتینه .

دادگه‌ها بلندا تاوانین عیراقی هاتیه دامه‌زراندن ژبو دادگه‌هکرن و سزادانا تاوانبارین حیزبا به‌عسا ژناقچویی ل سهر وان تاوانین دهرحەق خەلکی عیراقی ب گشتی و کوردستانی ب تایبەتی کرین ، ئەف دادگه‌هە ژلایین هاتیه‌دامه‌زراندن CPA. دەسه‌لاتا کاتی ، هیژین هەقیه‌یمانان

ل دویف ماددی (43) یاسایین لاهای سالا 1907، ل دویف ماددی (64) ری‌ککه‌فتناما سالا 1949 یا جنیف بو پاراستنا خەلکی مه‌ده‌نی و بریارا ژماره 1483 یا ئەنجومه‌نا ئاسایشی ماف هەیه دەستکاریی دیاسایین عیراقی دا بکه‌تن .

ژبه‌ر هندی ئەنجومه‌نی دەسه‌لاتی (مجلس الحکم) ، یاسا ژماره (1) ، دادگه‌ها بلندا تاوانین عیراقی CPA تاوانین دژی مروقایه‌تی بریار دا ل روژا 2003/12/10 ب فه‌رمانا ژماره 48 یا تایبەت ب ئیمزا پول بریمه‌ری، لی پشته‌ی چه‌نده‌کی ب بریارا ژماره 10 ل 2005/10/18 ئەف یاسایه‌هاته هه‌لوه‌شاندن و شوینا وی دادگه‌ها بلندا تاوانین عیراقی هاته دامه‌زراندن ، ل دویف یاسا ئەفی دادگه‌هی یا ژماره (10) تایبەت ب جینوسایدی و تاوانین دژی مروقایه‌تی هاتین کرن دقیت ئەف تاوانه‌دناقه‌را 1968/7/17 --- 2003/5/1 هاتبەنه ئەنجام دان .

ههروهکی مه ئاماژه پی دای کو رژیما سهدامی ل
2003/4/9 هاته ژناقبرن ، ل 2003/5/22 ئهنجومهنی
ئاسایشا نهتهوین ئیکگری بریارا ژماره 23/1483
دهریخست ، ل دویف ئهقی بریارئ و یاسا نیف دهولهتی
دان ب بهرپرساتیا پیگیری ئهمهریکا و بریتانیا یا دای
وهکو دوو دهولهتین داگیرکهه ، ل ژیر ئیک سهرکرداتیا
کاربکهه CPA ئیکگری دگهل نوینهری تایبهتی نهتهوین
ئیکگری بو پیکئینانا ئیدارهیهکا عیراقی یا کاتی ، یا
ئینتیقالی ، ئانکو فهگوهاستی ، که عیراقی بخو ئهقی
ئیداری بریقه ببهن ههتا گهلئ عیراقی بخو حکومهتهکی ب
دامهزرینیت و بیت. ژلایئ نیف دهولهتی فه یا مهشروع
بیت و دانئ ب ئهقی حکومهتی بکهه ، ل ژیر سیبههرا CPA.

ل چهندین وهلاتان تاوان هاتینه ئهنجام دان و ئهنجام
دهرین ئهقان تاوانان ژلایئ دادگههین نیف دهولهتی فه
هاتینه دادگههکره و سزادان ، بو نموونه ، پشتی سالین
نوتان دا ئهنجومهنی ئاسایشا نهتهوین ئیکگری دوو
دادگهه دامهزراندن ، ژوانا دادگهها نیف دهولهتی تایبهتی
بو تاوانبارین یوکوسلافیا ل دویف بریارا 808 ل
1993/2/22 و دادگهها نیف دهولهتی تایبهت بو رواندا ل
دویف بریارا ژماره 955 ل 1994/11/8 ، بو دادگههکرنا
وان کهسانین پیشیلکاری دهرحهق یاسا نیف دهولهتی کرین
و تاوان دهرحهق مروقایهتی ئهنجام داین .

ب دیتنا مه دقیابا سهرانیڤن رژیما به عسا ژناقچویی ل
هه مان دادگههین نیف نه ته وهیی هات بان دادگههکرن و
سزادان، لی ئەف چهنده نه هات کرن، ئەوژی ژبه ر چهند
ئه گه رکان، ژوانا دهستین گه لهك وه لاتین زلهیز دگه ل رژیما
سه دامی و تاوانین وی هه بون، بو نموونه (207)
کومپانیین چیکرنا چه کین قه دهغه کری ، چنکو گه لهك
وه لاتین ئەوروپی و ئەمه ریکا بخو ژی پشکداری د ئەقی
پروژهی دا هه بون ، هاریکار و پالپشتین سه دامی و رژیما
وی بوون، ژبه ر هندی په نا نه بر بو دادگههکرن تاوانبارین
عیراقی ل دادگهها لاهای.

دادگهها بلندا تاوانین عیراقی، دادگهههکا شه رعیه، ل
دویف یاسایا هاتیه دامه زراندن، سه ره رای گه لهك جارن
پیشیلکاری کرینه ل سه ر مافین گه ل و نه ته وا کورد ، نوکه
ژی ب دادگهها فیدرالی دهیت نیاسین و گه لهك دادوه رین
کورد رول د ئەقی دادگههی دا هه یه .

خه مساریا دهسه لاتی هه مبه ر ئافره تا پاشمایا ئه نفالان

دهمی بهحسی ئه نفالای دکهین ، راسته و خو دیمه نین
کومکوژیی و ویران کرن و سوتنا گوندان دهینه پیش چاف،
گرگرا فروکان و حرحرو قه بخازیا جاش و موسته شاران
دهینه بیر ، قیزیین زاروکان و هه وارین ئافره ت و دایکین
جه گهر کوزری دناف که لها میراتا نزارکی و نوگره سه لمان
دگوهان داده نگ قه ددهن ، مرن ، ئه شکه نجه، قرکرن، بیهنا
خه ردهل و سیانیدی وه کو فلاش باگ دهینه پیش چاف .

دهما من گوہ ل په یقا ئەنفال دبیت تورہی دەرونی من
دگریت ، وی دەمی من دقیت تولقە کرنی بکہم ، ئەو
کەسانین ئەف کارەساتە ب سەری مە ئینای ، من دقیت ب
ئەقان دەستان بکوژم و ہنج ہنج بکہم ، چنکو ئەوان کەس
وکارین مە تالان کرن و بەرزە کرن .

کارەساتا ئەنفالان بارودوخەکی دەرونی ئینا پیش کە
مروف ہەست بوئ چەندی بکہت ژ ہەمی مافین مروقی
بیبەہرە و دژیانا خودا ہەری ب گومان بیت ، چ ہوکار بون
ئەف مەرگەساتە ب سەری مە کوردان ئینای ، گونەھا مە
چبو ، بوچی کوردان بخو وەکو ئەنفالچی پشکداری دق
پروژی کومکوژی داکر ، بوچی بەرگریا دەرونی یا
تاکە کەسی پاشمای ئەنفالان ہەری کارە و ئالوزە ، مەزنا تیا
ئەفی کارەسات و تاوانا ہندا مەزن نا قەگەریت ژبو ہندی
کو ہژمارە کا مەزن یا مروقان ہاتینە بی سەروشوینکرن ،
بەلکو ژ ئەگەری شیوازی درندایە تیا نہ مروقانە ل دویف
پلان و بەرنامە دارشتی بو نہ ہیلانا مروقان و ژنا قہرنا
ژینگە و شارستانیە تیا مروقایە تی بویە ، ئەف چەندە
بوینە ہوکاری شوینوارین دەرونی و جقاکی و ئابووری ل
دویف خو ہیلاین و مەزنترین برین دناخ و لەشی مروقی
کوردان قە کرین ، کومەلگەھا کوردی تەراو بەرا کر و پەیسکا
خیزانا کوردی ہەلۆہ شاندا .

ئەنفال زاراقەكە ژلایى دۆژمان قە ھاتىھە پیناسەكەرن ، لى
 ۋەكو كورددقیت زاراقى جینوساید یان ژى كورد قران یان
 ژى كۆمكۆزى ۋەكو زاراق بكاربىنیت ، چنكو ئەنفال
 سورەتەكە دقورئانا پیروز دا ، رژیما بەعس ھەمبەر نەتەوا
 كورد بكارئینای ، واتە رژیما یا شەرى دگەل كافرو بى
 باوەران دكەت ، ل دويف ئەقى زاراقى باوەرى بو جیھانا
 ەرەبى و ئیسلامى و جقاكى نیف نەتەوھى پەیدا دكەت
 كە كورد كافرن ، ژبەر ھندى ھەلەكا مەزنە كو زاراقى
 ئەنفال بكاربىنیت ، ھەر چەندە یى كەفتیھە سەر ئەزمان و
 زارى مە ، چنكو كۆمكۆزىھە و دچیتە دخانا جینوسایدیى دا
 ، راستە د ئوپەراسیونین ئەنفالان دا پتر 182 ھزار مروقى،
 كورد و كوردستانی بونە قوربانى و دگورین بكوم دا بن
 ئاخكەرن ، لى قوربانین ئەنفالان ئەقە بتنى نەبون ، بەلكو
 ۋەكو ئەوین ۋەكو پاشمایى و قەریژا ئەنفالان ماین ۋەكو
 ئەنفال بویى ، ئەژى بوینە قوربانى و تا نوکە كارتیکرنین
 ئەنفالان لسەر ژيانا وان كرىنە ، تاییەت دبواری دەرونى و
 جقاكى دا ، ب دیتنا من ئەنفال كریارەكە ب دەھان سالین
 دیتەر شوینوارین خو دى لسەر خیزان و جقاكى كوردی
 ھەبیت و كارتیکرنین وى دى ھەر بەرھەمدار بن و ب
 ساناهی ساریژ نابن .

دبیت ب سەدان پەرتوك لسەر كارەساتا ئەنفالان و
 كاریگەرین وى ھاتبەنە نقیسین، ب ھزاران قەكولین یین
 ئەكادیمی و زانستی لسەر ھاتبەنە ئەنجام دان، چەندین

کونفرانس لسهر هاتبنه کرن ، لی دهرهقی ئەقی تاوانا
هنده مهزن دهرنهکهفتینه و مافی وی ب دروستاهی
نه دایی و ههمی بی ئەنجام بوینه ، چنکو ئەم نهشیاینه
ئەقی کارهساتی نیف نهتهوهی بکهین ، ب جینوساید
بدهینه نیاسین بو جیهانا ژدهرقه ، نهشیاینه وهکو پیدقی
لوبیهکی وهکو لوبیی ئیسرائیل دروست بکهین ، چنکو
ئەگەر ئەم ئەنفالان بهراورد دگهل هولو کوست بکهین ، دی
بینین دئیک بهرگ دا، ب ئیک شیوه، بو ئیک ئارمانج هاتینه
ئەنجام دان ، واته سه دام و رژیما به عسا ژناقجویی مفایهک
مهزن ژ سیاسهتا خویناوی یا نازیان دیتیه .

ئەنفال ب قهباری خو یی هندی مهزن قه دشیین ئامازه پی
بکهین کو دیاردهیهکا جقاکی و ئابووری و دهرونی یه ،
کارتیکرین مهزن لسهر جقاک و خیزانا کوردی و تاکهکهسی
پاشمای ئەنفالان کرینه و پشت خو هیلاینه ، تایبهت بو
ئافرهتا کورد ، پشتی ههقزینی وی ژئی هاتیه دویرکرن و
بتنی مای ، ژنوی ئەرکهکی مهزن کهفتیه سهر مللان و
خیزانهکا ویرانکری ژروی ئابووری و جقاکی و دهرونی قه
سهر ژنوی دروست بکهت ، دناق خیزانی دا ژنوی رولی
دایکی و بابی بو پهروهردهکرنا زاروکیڤ خو بینیت،
زیدهباری دیمه نین ئەشکهنجی دناق کهلهین مرنی دا، مینا
کهله نزارکی و توپزاوه و نوگره سهلمان و سهربازگهها
سهلامیی دهینه پیش چاف و جنیق قی دکهفن ، سههرای
ئەقان بویهران و مهرگهساتان ئافرهتا پاشمایا ئەنفالان هزر

دکه ت خیزانه کا ساخلم لسهر بنیاتهک موکوم ئاڤا بکه ت ،
ژبه ر کو خیزان بنه مایه کی موکومه بو سیسته می جفاکی
یاکو ئه و تیدا دژیت بو بلانص راگرتنا دابو نه ریتان کو
ساله ها ساله بویه قوربانی ئه فان دابو نه ریتین عه شیره ت
گیریی دناڤ دا دنالیت ، چنکول دویف بنه مایی سیسته می
عه شیره تی زه لامي پتر دناڤ کومه لگه هی ریژا هه ی و
خودان بریار و ده سه لاته هه مبه ر ئافره تی ، لی خاله کا
هه ره بالکیش دقیت ژبیر نه که یین که گه له ک گه ریده و
قه کوله ریښ بیانی ب باشی په سنا ئافره تا کورد و خوراگریا
وی و رولی وی یاگری دناڤ کومه لگه ها کورده واری دا
سه ره رای وان بارودوخین سه خت دناڤ کومه لگه ها
گوندنشین دا دژیت ، چنکو سیسته می عه شیره تی لسهر
زاله پتر ژ ئافره تا باژیران، ئافره ت د کومه لگه هی دا وه کو
تویژه کا سه ره کی رولی خو د ئاڤا کرنا کومه لگه هی دا دیتیه
و هه بونا خو هه یه ، گه له ک ئه رکین گران لسهر ملانه
سه ره رای رولی وی وه کو ئافره ت گه له ک جاران ب رولی
زه لامي ژی رادبیت دناڤ کومه لگه ها کورده واری دا ،
سه ره رای گه له ک ئاسته نگ بو هاتینه پیش ژ داهینانی بیته
دابیرین ، لی ئافره تا کورد ژ گه له ک ئافره ت و وه لاتین دیتر
یین روژه لاتا ناقین ئازا و پیشکه فتیتره تایه ت دبواری
حوکمرانیی دا ، ب شیوه ک گشتی ئافره تا گوندان وه کو
یه که یه کا ئالوزتره ژ رویی پیکهاتی قه به راورد دگه ل
خیزانا باژیران .

ئافرهتا گوندان پتر ژ ئافرهتا باژیران یا بهرههم داره
 دهه می بواران دا ، تایبته بو زیده کرنا نفشی ، دلسوزی و
 وهفاداریا وی ژ پتره بو ئاخ و وهلات و خیزانا وی پتر ژ یا
 باژیران سهره رای پتر ئهرك و فهрман سهر دهینه سه پاندن
 ژ بهر هندی ئافرهتا گوندان پتر ژ یا باژیران جفاك ناستره ب
 دابو نه ریتین جفاکی قه هاتیه گریدان ، ئافرهتا پاشمایا
 ئه نفالان هه ردهم دناخی خودا دکه لیت، دیمه نین ئه نفالان
 پیش چاف ناچن، دهرونی وی ههری ئالوز و ناجیگیره،
 دیمه نین قه گوهاستنا وان ب ترومییلین زیلین له شکهری ژ
 ده قهرین ئه نفال بوی تاگه هاندینه که لهین مرنی و ئه وان
 ده رده سهری و نه خوشیین وان چهند روژان بوراندین
 پاشی بو ستری مشکین جه ژنه کان و گرده چال و
 بهرحیستر ل دهشتا بهرانه تی بو ماوی پتر ژ دوو سالان
 ژیر ناچن ، دیمه نین هیرشین جاش و له شکهری بو سهر
 گوند و ده قهرین وانا و سوتنا گوندان و خانی و ئاهاهیین
 وانا ژ پیش چاف ناچن ، دیمه نین تالانکرنا مال و سامانی
 وان ژلای جاش و سهر بازاقه هه را پیش چاقه و کرین قی
 دکه فن .

چه لیمه ژنه کا 65 سالی یه ، پاشمایا ئه نفالانه ، هه قزین و
 دوو کورین وی دبی سهروشوینن ، سهرهاتیا خو بومه
 قه گیرا و گوت ، ده می ئه م دورپیچ کرین و ل چپایی
 مه تینی و بزلیین له شکهری ئیناینه که لها نزارکی ، چهند
 سیخور هاتنه دناق مه دا ، ب چه یزه رانا دناق مه که فتن

ئەم ھەمى ئەشكەنجە داين ، ناسنامە و ھەمى تىشتىن دىگەل مەدا ژمە ستاندن وەكو رىستكىن زىرى زورى ژمە وەردگرتن ، زەلامىن مە ل سەر زكى را رادخراندن ، ب كوچىن كەلھى قە گرېددان ، ب بلوكا چوكىن وان و سەرى وان ھەرشاندن ، د درىژە ئاخافتنا خودا ھەلىما دىبىزىت دەمى ئەم قە گوھاستىنە سەربازگەھا سەلامى ل زىريا مىسل ، بو ماوى نىزىكى ھەفتىھەكى لوپرى ماين ، نەخوشترىن روژىن ژيانامن ئەو چەند روژە بون من ل سەلامى بوراندىن .

ل دويف وى ئامارا مە ئەنجام داى وە فورمەك لسەر ھژمارەكا ئافرەتىن پاشمايىن ئەنزالان ل سنورى پارىژگەھا دھوك بەلافكرى دياربو 70% توشى بى ئومىدىي و بى باوھرىي بوينە و دەرونى وان تىك چويە ، لى ھەردەم ملکہ چى ياسا و رىسىن كەلتورى جقاكى كوردەوارى بوينە ، پىخەمەت قى چەندى ھەردەم قوربانى داينە و توشى گرفتىن جقاكى و خىزانى و ئابوورى و دەرونى بوينە و ژى دەرباز نەبويە تايبەت پىشتى ئەنزالان گەلەك رويدانىن دىتر دىتىن چ وەكو شەرىن نافخويى و شەرىن برا كوژىي و شەرى تىرورستىن داعش و قەيرانىن دارايى ، ئەقە ھەمى بوينە بارگرانى لسەر ملين وى ، ئەقە ھەمى ھوکارن بو ھەلوەشاندىن و ژىك قەقەتاندنا خىزانا كوردى و كارتىكرن لسەر ژيانا ئافرەتا پاشمايىن ئەنزالان كرىنە ياکو مەنگەنىن ژىن و ژيارا وى كەفتىنە دەست و يا بى دەست ھەلاتە ،

ئەقە ژى دبىتە ئەركەك بو دەسھەلاتى كو ژين و ژيارا پاشمايىن ئەنفلان باش بكت، خزمەت گوزاريان بو دابين بكن، چنكو دەسھەلات بەرپرسا ئىكى يە بو دابينكرنا خزمەت گوزاريان بو ئەقى توئىژى ، لى ب مخابنى قە دەسھەلات دقان 32 سالان دا نەشايە وەكو پىدقى كيشە و گرفتىن ئەقى توئىژى چارەسەر بكت ، بەلكو سال بو سال يىن دەينە ژبيركرن و پشت گوہ هاقىتن ، تنى ل ساليادا وەكو نەريتهك ژ نەچارى دەينە بير ، لى ھەمبەر مافىن وانا خەمسار و كەمتەر خەمە.

به لگه و دکیومیٲت

الحزب البعث العربي الاشتراكي
القطر العراقي
تيادة مكتب تنظيم الشمال

امه عربية واحده
ذات رساله خالده

ال :

- ٢ -

- ٤ • بحكم كذلك رسمي المواشي ضمن هذه المناطق .
- ٥ • على القوة العسكرية من ضمن تاطعه قس اى انسان
او حيوان يتواجد ضمن هذه المناطق وتعتبر
محرمة حريما " كاملا " .

- ٦ • بلدة الفصيلين بمرحلهم الى المحطات بهيذا
التقرار يتحملون مسؤولية مخالفتهم له .
- ٧ • الاملاخ والانس حريمه من اخسانهم
مع التقدم .
- ٨ • بدعم للجهده والنضال .

علي حسن المجدد
امين سر قياده مكتب تنظيم الشمال

حزب البحث العربي الاشتراكي
قيادة شعبية حرسك
قيادة فرقة العمادية

امية عربية واحدة
ذات رساله خالده

العدد / ٤ / ١٦٩٢

التاريخ / ١٩٨٧ / ٩ / ١٩

الى / كافة المنظمات الحزبية
م / برقية سرية فورية

تحية وثافية :-

- كتاب قيادة الشعبه المرقم ٢٥٨٦/٤ في ١٩٨٧/٩/١
المعطوف على برقية قيادة فرع دمشق المرقم ٧٥٧١/٤ في ١٩٨٧/٩/١٩
وبناء على ما جاء به برقية سرية ولغوية المرقمه ٤٢٥ في ١٩٨٧/٩/٧ والصادره من قيادة مكتب تنظيم
الشمال مكتب السكرتارية المتضمن ما يلي في ضوء ما دارنا في الاجتماع الذي انعقد بتاريخ ١٩٨٧/٩/٦
وتراشه الرفيق المناضل علي حسن المجيد أمين سر مكتب تنظيم الشمال وحضره محافظوا ومسؤولوا الحزب
في منطقة الشماله تنسب ما يلي :-
- ١- تقوم اللجان الامية في محافظات الشماله بتقديم جسد بعوائل المخبرين على ان ينجز خلال الفترة من
١٩٨٧/١/٦ الى ١٩٨٧/٩/١٥ وبما شرفسوريا لانتماء من الجرد بترحيل تلك العوائل الى مناطق تواجد
ذويهم من المخبرين عدى الذكور منهم بين (سن - ١٢ داخل الى سن ٥٠ داخل) فيتم حجزهم
ويستثنى من هذه الاجراءات العوائل التي لها شهداء او مفقودون او اسرى او عسكريين او قاطنون في
افواج الدفاع الوطني ففي هذه الحالة يتم ترحيل (الام) فقط الى جانب ابنتها المخرب .
 - ٢- يهاشد بعقد ندوات جماهيرية واجتماعات الادارية يجرى خلال الحديث من اهمية الاعداد السكاني العام
الذي يصدر اجراءه في ١٧ / ١٩٨٧/١٠ ويؤكد على اصلاح ان بين لا يشارك في العملية بدون عذر مشروع
يفقد عرافته كما سمعتهم من المازنين من الجيش ويطبق بحقه قرار مجلس قيادة الثورة المرقم ٦٧٧
في ١٩٨٧/٧/٢٦ .
 - ٣- لا تقبل عمدة الناديين من المخبرين بدون اسلحتهم احتياراً من ١٩٨٧/٩/٦ الى ١٩٨٧/١٠/١٧
وبعد ١٩٨٧/١٠/١٧ لا تقبل مودتهم حتى وان جلبوا اسلحتهم .
للتغلب بالاطلاع واتخاذ ما يلزم واعلامنا بالسرع مع التقدير .

ودنتم للفضال ...

الرفيق

مالك عبد الحركاظم

أمين سر قيادة فرقة العمادية

حزب البعث العربي الاشتراكي
القطر العراقي
قيادة مكتب تنظيم الشمال
امانة عربية واحدة
ذات رسالة خالدة

((سرى وخصي))

عدد / ٥٠٨٤ (مكتب المكاتبة)

التاريخ ١٠ / ١٠ / ١٩٨٧

ال: / قيادة القيادة الاولى

م / اسد ام جرجس

تحية وطنية

كتابكم السرى والخصي ٣٥٦ سي ١١٨٢/٧/٨

على الفريق المتبادل على حسن الجهد - دوليل كتب تنظيم العمال على ما جاء

بكتابكم املاء مايلي .

(لسرديتنا اعتراف على قطع رؤوس العونة ولكن كان الافضل ارسالهم السرى

الامين للتحقيق بحسب ايضا " فلربما يجدون لديهم ايوا " اخرى بمشاهدة

منها قبل اعدامهم) .

يرجى الاطلاع ... مع التقدير

مكرر لجهة دوليل العمال
ظاهر توفيق

كتاب القيادة املاء . يرجى الاطلاع
مع التقدير .

نسخة منه السرى /
قيادة فرع الرشيد العسكري
مديرية الاستخبارات العسكرية العامة

من/ مدير مخازن الصويرة

إلى/ رئيس (وحدة المجازر البشرية)

رداً على كتابكم المرقم ٢٤٣ /ج/ ١٥ في ١٩٩٠/٧/٦

الموقع من قبل العميد حاتم عبدالله صكر عضو اللجنة المشرفة لفريق عملية (مزدوج ٢٤) والمخول من قبل السيد مدير الأمن وعدد من موظفي الأبحاث العلمية التابعين للاستخبارات العسكرية، نرسل لكم الوجبة الثالثة من المخربين البالغ عددهم ثمانمائة وخمسون وبالارقام التسلسلية، أتمنى لكم النجاح والموقية لاتخاذ هذا المشروع للحزب والأمة.

أخوك الأمين

د. عبدالجبار أحمد الزبيدي

مدير مخازن الصويرة

١٩٩٠/٧/٢٧

إلى/ مدير الأمن العام في بغداد

م/ المسؤولين في (وحدة المجازر البشرية)

تحية الكفاح في سبيل العراق...أما بعد

وصلتنا قبل مدة الوجبة الثالثة من المخربين والذين بلغ عددهم لحد الآن (٢٤٠٠) ألفين واربعمائة..ان الكمية المطلوبة من الدم لنجاح عملية مزدوج ٢٤ ينقصها الكثير، يجب إرسال الوجبة الرابع بأسرع ما يمكن لأن القيادة العامة تنتظر النتيجة الحتمية. يجب اتخاذ كل التدابير اللازمة ومراقبة السواق والضباط الذين يقومون بنقلهم من جانبكم واحراق كل الوثائق لدى المسؤولين وخاصة الوثائق العلمية والتخلص من كل من لديه معلومات حول عملية مزدوج ٢٤ وخاصة الأكراد.

الدكتور

هـ. م. ر.

رئيس اللجنة المشتركة لفريق (١)

م. كيباوي

في . ج . أ

عضو لجنة فريق (١)

قيادة شعبة دهوك

قيادة فرقة :

العدد ٦٠٧ / ٢

التاريخ ١٠/١٠/٢٠١٤

١/ قيادة فرقة البرجول

٢/ صلوات أيضا

تحية رفاقية :-

صباحاً نزار الدهير جميل علي أحمد والذئب

بذكر نيتنا ساعة قد تم كتابة اسم المجرم مسعود البازراني

نحدا افضل درر رسم الزمان المخلص - نر ليله ١٠/١٠/٢٠١٤

ونر المحررات والبوابات العرفية والسفحة الكندية

لما نعلمكم بانه احارس الليل بكدرة قد عمل على

مع الانتارات ولم يبلغ صدر الدرر نيزل

للتفعل بالعلم -- ووصم للضلال

الرشيد

محمد فاهم محمد صالح

عازم سر مشقة در العول

بسم الله الرحمن الرحيم
سري وشخصي

التهديد اكرم مناسجه

مستفسر
أمينة طاهر اربيب
(الاستخبارات)
العدد / ١٠١ / ١٩٨٦
التاريخ / ١٧ / ١٠ / ١٩٨٦

الس / وحدات القاطع (٥٠٤)
الموضوع / معاوضات

كتاب محافظة اربيل - اللجنة الامنية السري والشخصي ١٩٨٦ في ١٩٨٦ / ١٠ / ١٥
والميل ايضا بكتاب قيادة قوات جبهة الفراع الوطني الخامس السري والشخصي ١٩٨٦ في ١٩٨٦ / ١٠ / ١٥
تشير المعلومات المتوفرة لدينا بان المخربين يدخلون المدينة بواسطة اختفائهم في السيارات المحملة
بمئات الجاطه والمغفلة بالجوادر ويمرون من نقاط السيارات دون تفكير على اساس انها تحمل محمول
زراعيه . نرجوا اتخاذ مايلزم .

المستفسر
فسيه عبدالوهاب عززت
أمير قساططين اربيب

اصلا / ١٠ / ١٩٨٦
سافر جعفر
طلحة اسعد الام
١٠ / ١٩٨٦
سري وشخصي

رسالة	رقم المنشئ	تاريخ الإنشاء
سرية وفورية	١٧٦	١٩٨٩/٨/٢٨
إلى/ وحدة مخازن الصورة		
من/ وحدة ٥٠١٣ (و.م.ب)		
نرجو إرسال الوجبات الأخرى من المخربين الأكراد بأسرع وقت ممكن لأن العملية مزدوج ٢٤ تحتاج إلى المزيد. لقد وصلتنا لحد الآن وجبات من المخربين والقيادة العامة تريد منا نتائج عملية مزدوج ٢٤ بأسرع وقت ممكن.		
العقيد		
أمر وحدة ٥٠١٣		
ع.ك.ك		

عزب البحث العربي الاشتراكي
ياد شعبة مؤسستك
ياد فرقة العمادة

امة عربية واحدة
ذات رساله خالد

العدد / ٧ / ١٥٢٥
التاريخ / ١٩ / ٨ / ١٩٨٧

الى / كافة المنظمات الحزبية
م / تغيير القومية

بيرة وثاقية :-

كتاب قيادة الشعبة المرقم ٢٣٢٧٩ / ٧ فسي ١٩٨٧/٨/١٩
المحطوف على كتاب قيادة الفرع المرقم ٦٨٠٧٧ / ٧ فسي ١٩٨٧/٨/١٥
المضمين الايجاز الى دوائر التجديد كافة ودوائر التسجيل المدني كافة بعدم تمشية المعاملات
بتغيير القومية من العربية الى الكردية واعتماد سجلات الاعداد السكاني لعام (١٩٧٧)
فيما يتعلق بالقومية بالنسبة للمنطقة الشماليه .

العضيل بالاطلاع مع التقدير

وتتسم العضيل ...

فاطمة / ١٥ / ٨ / ١٩٨٧

العضيل
مالك عبد الحركاظم
أمين مسوق ياد فرقة العمادة

العضيل

متر
 أهمية ج.ش اندفاع النواحي اذ
 الاداره والتعيره
 انحدد سن / ١٧٧٨
 التاريخ ١٠ / ١٠ / ١٩٨١

سور وشخصي

٢٧٢
 ١٠ / ٢١

التي / ف ٨٧ / ٢٧ / ١٧
 انموذج / قســـــــــــــــــم

كتاب تاريخ د و لتي / ٥ سور، شخصي / ٥٧٥ / ٢٧ في ١٦٨٦ / ١ / ٢٩
 يشمل العناطين المدويه اسمائهم اذناه وانعموهين لوجداكم وذلك لكونهم من
 النواحيين استادا " اني كتاب مجلس قيادة الثورة - لجنة شؤون اشغال العسري
 والشخصي ٢٧٧٥ في ١٢ - حزيران ١٦٨٦ .
 لكونهم ذلك لمستشارين انوا. كم يخدم قيون دولون انواحيين على ملاك افواجهم
 وانقاذ مايلزم بحدودهم انواحيين .

١٧ د و لتي	٠١ مريدي ج.ش
=	٠٢ عيسى قادن
٢٧ د و لتي	٠٣ نادر خليل
١٧ د و لتي	٠٤ حمزه عدنان
=	٠٥ عبد الداليل سليم
٨٧ د و لتي	٠٦ جمال محمد عزيز احمد
=	٠٧ لطفي سعيد سلطان
=	٠٨ عبد الداليل احمد
=	٠٩ عيسى باقر محمد امين
=	١٠ سعيد امين ابي

المفتوب
 في اهل عزه
 م / امرين على اندفاع النواحي الاول

تمت في /

كافة الافواج / لخدم قيون دولونهم على انوا. كم .
 انسدق / للتأشير .

سور وشخصي

مع تاريخ "

مديرية أمن محافظة دهوك

رئاسة الجمهورية

السكرتير

مديرية الأمن العامة

مديرية أمن محافظة دهوك

العدد / ٢٣ / ٥٥٧

التاريخ / ١١ / ١٩٨٨

ألى / مديرية أمن منطقة الحكم الذاتي

ع / عسبوتيا

بتاريخ ٢٦ / ١٠ / ١٩٨٨ م. سرياً الى جانب المخربين الهاربين الى تركيا
على اسرطليات خاتمة الانفال ضمن قاطعنا الاعضاء المدرجه اسماهم اذ نساء
وطيا " استشارة المعاونات عن كل منهم " وبتاريخ ١١ / ١١ / ١٩٨٨ م. القيد بحقوقهم
للتفضل بلا غشلاخ " مع التقدير "

المرفقات : مدير أمن محافظة دهوك

استشارة معلوبات عدد (٤)

الاسماء :

- ١- جاسم هجر محمد صالح الدروسسكي
- ٢- بيروز اطول طاهر الدروسسكي
- ٣- صلاح هجر محمد صالح الدروسسكي
- ٤- انور هجر محمد صالح الدروسسكي

سجل الهاربين | التاريخ

به لگه نامه ی شماره (٣٢)

١٦٢

شماره

حزب البعث العربي الاشتراكي

امه عنيه واحده

ذات رساله خارجه

تبادله شعبه سرسك

تبادله فرقه الحماديه

العدد / ٨ /

التاريخ : ١٩٨٧/٤/٢٠

الى / اعضاء قيادة الفرقة

م / محاورات

تنبه رفاقه :-

برقيه قيادة مكتب تنظيم الشمال المرقمه ١٤٢٢ في ١٩ / ٤ / ١٩٨٧

ادناه ما يلي :-

شكالت مفارز تخريبية متهيئه لهجابه اى قوه عسكريه تقوم بمقدم القزن ومن الطبيعي ان مفارز
التخريب ستحاول استعمار القرارات الاخيره لها الحها من خلال تحريض اهالي القزن وشبابها للالتحاق
بهم مما يتطلب لكثيف وسائل الاعلاميه لحرمان المخربين من هذه الفرصه ويتولى الحزب التثقيف والتوعيه
لخلق حاله الاطمئنان لدى المواطنين في هذه القزن واشعارهم بان الحزب والدايه سسترعاهم
الفضلك بالاطلاع واتخاذ مايلزم . منح التقديس .

ودتمتم للفضال . . .

المرفيق

مالك عبد الحركاظم

امين سر قيادة فرقه الحماديه

١٤٤٤
١٤٤٤

سريه وسريه

وقت الانشاء وبيومه

١١/١٦

مس / قاطع اريهسل

الس / وحدات القاطع (١١) ١٤٤٤

و / ثق جح د و وطني / ٥

٢٢٩٨

رقم الملف ٥ / ١٢ / ٢٠١٦ / (١٠) وساله م اشرح سره ونوره ٦٥ ١٠٦ فيس ١١ / ١٢ (١٠) البطله

الينا برسالة قن جح د و وطني / ٥ سره ونوره ١٠٣٥١ في ١١ / ١٦

(١٠) م استطلاع اكثرو من مائتي رساله موجهه من قبل مسعود

الباراني الى عدد من مستشاري افواج الدفاع الوطني وامسرى المجهزات

ووجهها المقتضيه بحيث يسلمونها على الالتحاق مع افرادهم

واسلحهم الي صفوف المخربين وكذلك طلب منهم مساهمة في المخربين

بالخط والارواق وتزويدهم بالمعلومات عن المنظمات العسكريه

سريه وملاحظة المعلومات والاطلاعات بما يستجد لديهم

بالسرعه الممكنه .

تدقيق على المعلومات
محمد فهد العبد
أبو طالب محمد بن عبد
١٤٤٤

الميل
٥ / امسرى لاطع اريهسل

سريه وسريه

٢٠٢ ص ٢٠٢

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

٥٠

رئاسة الجمهورية
السكرتير

(سجل وزارة الدفاع)

بموجب الإشارة إلى الرقم حكاري

مؤرخة الاستخبارات العسكرية العامة

العدد: م / ٥٠ / ٢ / ق / ٤

التاريخ: ١١ شعبان / ١٤١٠ هـ
الوقت: ٨ آذار / ١٩٩٠ م

سري

٢١٤٦٦

إلى / مدينة الأمن العام
الموضوع / اجابته

كتابكم السري م ٥٠ ش ٠٠ ج ١٦٣٨٢ في ١٤ شباط ٩٠ المعدن إلى مركز استخبارات
أربيل ٠٠٠ فيما يلي المعلومات المطلوبة من المتهم المدعوم محمد عثمان حسين
البرواري :-

- ٠١ من مواليد ١٩٦٧
- ٠٢ عنوانه - محافظة دموك - قضاء العمادية - ناحية كاني ماسي -
قرية كركه
- ٠٣ بتاريخ ١٦ ت ١ ١٩٨٦ التي القبض عليه لكونه أحد مخفي زمرة البارزاسي
٠٠٠ وقررت رئاسة محكمة الثورة بموجب كتابها ٥٢٢٢ في ٢٢ ت ١ ١٩٨٦
الحكم على المتهم أطلاه بالاعدام شنقا " حتى الموت وفق المادة ١٠٥٧ / بدلالة
المواد ٤٩ و ٥٠ و ٥٢ قطاعات وقرار مجلس قيادة الثورة الرقم ١٣٧٠ في
١٣ ك ٢ ١٩٨٢ ومصادرة أمواله المنقولة وغير المنقولة

يرجى التفضل بالاطلاع ٠٠٠ مع التقدير

ص

العميد الركن

مدير الاستخبارات العسكرية العامة

٧ آذار ١٩٩٠ م

نسخه إلى

مظومة استخبارات المنطقة الشماليه / كتابكم السري للغاية ١٤١٦ في ١ آذار ٩٠
يرجو التفضل بالاطلاع

(١ - ١)

سري

ص
١١

٢٥١

٥٥٥٥

004976

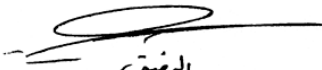
امه سرية واهمة
ذات السبق
العدد / ٤ / ٢٤١
التاريخ / ٥ / ١٩٨٨

١٠٠
٥٢٥
سوي

صندوق البريد المشترك
قيادة شرطة دهوك
قيادة شرطة المعامدة

هك / كاتبة الخلدان الخيرية
٣ / تصميم

تحية رطانية ا-
كتاب قيادة شرطة دهوك المرقم / ٤ / ٥٨٤ ايف / ٥ / ١٩٨٨
تسبب عدم ذكر كلمة القوي المهذمة ويستعان عنها
بكلمة القوي المزالة يومه اتخاذ ما يلزم للعمل
بوجوبه مع التقدير --- ودمتم للانفعال.

الرفيق
اسما سر قيادة شرطة المعامدة

Box
2048
#9
J

IST A0929.035.010

حزب البحث العربي الاشتراكي

امه عربيه واحده

ذات رساله خالده

قيادة شعبه سرسك

قيادة فرقه العماديه

العدد / ٨ /

التاريخ : ١٩٨٧/٤/٢٠

الى / اعضاء قيادة الفرقة

م / معلومات

تحية رفاقه :-

برقية قيادة مكتب تنظيم الشمال المرقه ١٤٢٢ فـ ١٩ / ٤ / ١٩٨٧

ادناه ما يلي :-
شكلكم تمارز تخريبه متبنيه لمجاهمة اى قوه عسكريه تقوم بمخدم القرى ومن الطبيعي ان مقارن
الخراب ستحاول استعمار القرارات الاخيره لمعالجتها من خلال تحريك اهالي القرى وشبابها للإلتحاق
بهم مما يتطلب بكتيف وسائل الاعلام لحرمان المخربين من هذه الفرصه ويتولى الحزب التثقيف والوعيه
لخلق حاله لاطمئنان لدى المواطنين في هذه القرى واشعارهم بان الحزب والدوله ستدعاهم .
للحفضك بالاطلاع واتخاذ مايلتزم . مع التحديه .
ود متم للعضال . . .

م
الرفيق

مالك عبد الحركاظم

امين سر قيادة فرقه العماديه

بإسمه العبد المذنب
نظرة رب الأول

أمة عربية واحدة
ذات رسالة واحدة

العدد 11 / 22
التاريخ 14/11/2014

القيادة فرقة البيوت
12 العوائل التي لم تشارك في صلاة تأميرها

قبة رناعية

سكانهم الرقم 1 / 2014 / 10 / 10

نعلمكم بأنه بعد جرد الكماذ الذي يدعوا بالمال والذهب و
من عدل المشاورية في جيرة القنال والمات انما هي
التعويض الذي اقل وحب ماها وفي تقراة لنا كل املا
تسبب بأنه لا يوجد هذه العوائل هذه لم تشارك في صلاة
صعرة الشرف والرامة هذه التي ياتين باستثناء القرية
المذكورة أيضا لتفضل بالابتداع -- ودمتم للنضال

أمة عربية واحدة
ذات رسالة واحدة
نظرة رب الأول

المبارز الخاصة

- تعتبر المبارز الخاصة خير صريفة عليه لثقلها كليات المقاتلين من الطائفة اليزيدية على أن لا يزيد مائة المعرزة الواحدة عن (٥٠) خمسون مقاتل وهناك عدة أسباب تعطي هذه الأفضلية :-
- أولاً • سهولة المنظره على المبارز الخاصة وذلك لقلة موجودهها ووجدة توجيهها
 - ثانياً • نجاح المبارز الخاصة التي شكلت في قاطع «سجار» والتي برزت في مطاردة وضرب المخربين في القاطع •
 - ثالثاً • تغطية القاطع بالمدلوليات وخاصة عن الطائفة نفسها •
 - رابعاً • شروط قبول المقاتل في المبارز الخاصة تمكننا من انتقاء العناصر الجيده والقادره على القتال وبشكل آخر تعني النوعيه لا الكميّه •
- خامساً • تفتت مراكز القوى والتفوت بين زعماء الطائفة اليزيدية والتي تعتبر ولا أبناءها على أساس طائفي وعنصري •
- سادساً • تمتد يد الشيعة القوي العربي بين أبناء تلك الطائفة •

حرب اليمن العربي الاشتراكي

القطر المراقى

قيادة فرع اربيل

قيادة شعبه صلاح الدين

العدد ٢٦٤٨/٦٠

التاريخ ١٩٨٢ / ٩ / ١٤

امه عربيه واحده
ذات الرسالة خالدة

الى قياده فرع اربيل
/٢ حضرا اجتماع

تحية رفاقية :-

بتاريخ ١٩٨٢/٩/١٢ عقدت قياده شعبه صلاح الدين اجتماعاً استثنائياً
فسي مقر قياده شعبه صلاح الدين ودار الاجتماع الرفيقي عاشور شهاب احمد امين
سر قياده الشعبه وحضره الرفاق اعضاء قياده الشعبه وتناول الاجتماع مايلي:-
١) كتاب قياده فرع اربيل ١١٥٢٥/٣٤ فسي ١٩٨٢/٩/١٨ قسار الملمعت قياده
الشعبه على ضمون الكتاب اعلاه وتوسي بما عد الرفيقي عددان حدان علوان / عضو
فرقه كهنتيقي ببلغ ٢٥٠ مائتان وخمسون دينار لمحد وديره راتبه ولكونه صاحب طائله
كبوره .
٢) اطلعت قياده الشعبه على كافة استمارات جرد وتقييم عوائل المخربين الوارد من
قيادته الفرق ومد تدقيق كافة الاستمارات توسي قياده الشعبه بمايلي:-
اولاً:- حجز وتحويل افراد عوائل المخربين حسب الضوابط الوارد الهنا بكتاب قياده
الفرع الرقم ١١٥٤٠/٣٨ فسي ١٩٨٢/٩/٩ ورفقه قياده مكتب تنظيم الشال الرقم
٤٣٥ قسنتي ١٩٨٢ / ٧ / ١٤ وهدها ((١١١)) طائله من العوائل التي ليس لديها
شهيد - اسير مفقود - عسكري مقاتل انواع الدفاع وطني - مقاتل في الجيش الشعبي
ثانياً: تحويل والد المخرب واشقيقته الكبرى حسب الضوابط الوارد ببرقيه قياده مكتب
تنظيم الشال وهدها ((١٠٠)) من العوائل التي لديها شهيد - اسير -
مفقود - مقاتل عسكري - مقاتل انواع الدفاع وطني - مقاتل جهش شعبي .
ثالثاً: اسقاط الجنيهه البسمراقيه وحجز الاموال المنقول له ونهر المنقوله للعوائل المتحققه
مع زير التخريب مع كافة افراد العائله وهدها ((٨٠)) اختياره .
للتفضل بالاطلاع مع التقدير .

ودتم للنضال

الرفيقي

عاشور شهاب احمد
امين سر قياده شعبه صلاح الدين

اطلعت الرفاق
نسخه منه الى

الرفاق اعضاء قياده الشعبه المحترمون / للتفضل بالاطلاع . مع التقدير

حزب البعث العربي الاشتراكي
قيادة شعبة سرية
قيادة فرقة العمادية

أمة عربية واحدة

ذات رسالة خالد

١٧٧٥
الحدود / ٤ /
التاريخ : ١٩٨٦/٩/

// سرى وشخصي //

الى
كافة منظمات الفرقة
م / مصادره اصوال

صحية رقابية :

كتاب قيادة اللجنة المرقم ٢٢٦٠/٤ في ١٩٨٦/٩/٢١

المحطوف على كتاب قيادة الفرع المرقم ٢٩٥٩/٤ في ١٩٨٦/٩/١٥

عدم شعور المواصل غير المتاحقه لا بالمخربين باجراءات الحجز والمصادره وان تقتصر هذه الاجراءات على اموال المواصل التي تلحق بالمخربين وكذلك المواصل التي تطرد الى مكان تواجد المدين بسبب الحقائق بحسب افرادها بضرورة الخزيب واجين الطفل بالاطلاع والعمل بموجبها مع التقدير.
ودمتهم للعفو... ال

الرفيق
ممدن احمد الميهيب
امين سر قيادة فرقة العمادية

بسم الله الرحمن الرحيم
مدينة أمن حافضه دغوك
ن: م
العدد /
التاريخ ١١٨٨/١١/٢٠

الى / مدينة اسنخفة الحكم الذاتي / و

م / مملوكات

كاتبكم ٥٠٥٢ نسي ١٩٨٨/١١/١٩
تدعي ادعاء مملوكين من جيش الـهت - للتفضل بالاطلاع ولا مانع لدينا من اصدار
اسم القبر بحقه مع التقدير

مدير امن حافضه دغوك

- ١- الأسم المرابي واللقب :- محمود حسن جمعه مجيد الفرجي
- ٢- العنوان الحالي :- هارب (مجهول الاقامة)
- ٣- العنوان السابق :- ناحية السندی - قرية عفتني
- ٤- المهنة والرتبة :- محارب
- ٥- التحصيل الدراسي :- اسي
- ٦- محل وتاريخ الميلاد :- ١٩٥٣
- ٧- الاتجاه السياسي السابق والحالي :- الحزب الديمقراطي الكردستاني المعيل
- ٨- المنشأ من التي يلتقي بها :- الحرسه
- ٩- القريب :- كزدي - فرجي
- ١٠- الديانة :- مسلم
- ١١- اسم الزوجه أو الزوج :- شرفه بحر محمد عبد الله
- ١٢- اسم الأم :- كوچر كهم محمد
- ١٣- سيرته وملوك عائلته :- عسر جبهده
- ١٤- أن معلومات اخرى بنسور عائلهم وذويهم وبدي تأثر مؤمن البحث بها ويحقه من الحزب والثوره ومركزنا المادله مع المدو الفارسي النصيل :-
الموا اليه محارب مع زمرة سلطلي العيانة منذ عدة سنوات وشارك في عدة منطلحات تخريبية ضد الهياك العسكريه المتواجده في فاطمي السندی وباطونه ١٩٨٨/٨/١
تم تنفيذ حكم الاعدام بحق زوجته شرقية بحر من قبل هذه الدائرة تنفيذاً للقوة (٥)
من كتاب تنظيم القتال - السكرتارية الرقم ١٨/٤٠٠٨ في ١٩٨٧/١١/٢٠ وان يحقده ويوجد عائلته معادي للحزب والثوره

م/و/ كتابنا ٥٨٩٦ في ١٩٨٨/٨/١٤ للتأشير

ت	الرقبة	الصف	الاسم الكامل	الرقبة	الرقبة
١	الملازم	مشاة	طالب ابراهيم عبد الهادي	١٢٤	١
٢	الملازم	"	يا بل عبد الصاحب	كذا	"
٣	الملازم	"	فلاح حسن طربان	٨٠٥	"
٤	الرافد	"	عبد محمد صالح	١١٨	"
٥	القطيب	"	عبد الرزاق الهارطك	كذا	"
٦	القطيب	"	طالب شعبي ياسين	كذا	"
٧	الملازم	"	طالب صدي باسم	كذا	"
٨	الملازم	"	محمد صابر	كذا	"
٩	الملازم	"	إبراهيم عاتق صالح	كذا	"
١٠	الملازم	"	أكرم صخر محمد	كذا	"
١١	الملازم	"	حسن علي حسن	كذا	"
١٢	مبارك	"	محمد شهاب محمد الحسين	١١٨	"
١٣	مبارك	"	حسن اسمعادي	١١	"
١٤	الملازم	مشاة	محمد اسماعيل سلطان	١١	"
١٥	القطيب	درع	فؤاد علي رادي	٢٧	"
١٦	الملازم	مشاة	يا بل عبد الصاحب حسن	٨٠٥	"
١٧	الملازم	مشاة	حسن عبد حسن	٢٠٧	"
١٨	الملازم	مشاة	يحيى محمد شهباز	٤١	"
١٩	مبارك	مشاة	حسن احمد عبد	٥٠	"
٢٠	الملازم	مشاة	كازم الملقين	كذا	"
٢١	الملازم	مشاة	كازم خلف تاهي	كذا	"
٢٢	الملازم	مدم	محمد ياسين صبر	كلم / سدوم	"
٢٣	مبارك	مدم	داه عبد ابراهيم	كذا	"
٢٤	مبارك	مشاة	خليل محمد خليل	٣	"
٢٥	الملازم	تن	عازق علي حسن	١٤	"
٢٦	مبارك	مشاة	ياسين كريم	كذا	"
٢٧	الملازم	مشاة	جيهان كازم	كذا	"
٢٨	القطيب	"	فهد جان مراد	١٤	"
٢٩	القطيب	"	عازق جميل اسمن	كذا	"
٣٠	الملازم	مشاة	عازق عبد الامير حسن	١١	"
٣١	مبارك	مشاة	أحمد اسماعيل محمد	٢٠٧	"
٣٢	القطيب	"	محمد بكر سلي	٣٠٧	"
٣٣	الملازم	"	محمد دمع محمد	كذا	"
٣٤	الملازم	"	كريم جابر محمد	كذا	"
٣٥	الملازم	"	عبدو عبد الله	كذا	"
٣٦	الملازم	مشاة	جيهان كازم جميل	كذا	"
٥٢٤	المجموع			١٧٣	

٣٢
مبارك

سنة و شهره و ملت الانعام و يومه

١٤١٠ / ١٠ / ١٦
١٦ / ١٠ / ١٤١٠

١٦

٦/٢١

من الاطهر المسعودي في شهر الثيران

لس / الا اورد (١) ٠٠٠٠٠٠

(٠) ايمان القادة لثبات ٢٨١ سنة و شهره ١٤٦٦٥ فسسي ٦/٢٠

زم الطير ١٢/

(٠) عطا طابلي (٠) وط الى قطر الفرع الاي لزمرا سطني الخياطة

١٨١

(٠٠٠٠) لساع للقبابة من الغارات السامة يوك يستخدمها القوم

المشرفين هدا احطاطا للواد الكيمائية لخراب دجماتهم (٠) لوجو

تتعلق صحة العنجات وافعال طابلم واظلماء

الناقد

سعدى محمد محمد

د. أمير قاسم زانوسر

منه و سحر

((صورة كتاب قيادة مكتب تنظيم الشمال المرقم ٢٧١٣/١ في ١٠/٤/١٩٨٧))

استناداً إلى التحقيقات التي أجراها فريق المناظر علي حسن المجيد عضو القيادة القومية
أمين سر قيادة مكتب تنظيم الشمال
قد وجه سياساته عدم سماع دعاوى الجمالي التي المحذوره اطلاقاً وكذلك الدعوى
الخاصة بالمخربين مهما كان نوعاً وتجدد الدعاوى المرفوعة سابقاً. رأيدن التفتيش بالاجراء
واخاذ مايلزم مع التقدير . ودمتم للعقيد . والنضال .

الرفيق

راغبى حسن سليمان
نائب أمين سر قيادة مكتب تنظيم الشمال

بسم الله الرحمن الرحيم

مديرية أمن محافظة السلیمانیه
العدد / ٣ / ١٢١
التاريخ / ١٠ / ١٩٨٧

انى / كافة اند. برينات واثن بين بسم الله
م / عدم سماع الدعوى

اعلاه صورة كتاب مكتب تنظيم الشمال سرى للغاية وشخصي المرقم ٢٧١٣/١ في ١٠/٤/١٩٨٧
المنشآت اليها بكتاب محافظة السلیمانیه / الحكم المحلي / المكتب الخاص ٣١٥٢/٤/٤/٢ في
١٠/٤/١٩٨٧ رأيدن الاجرائ وتنفيذ ماورد فيه رجاءكم

ع / مدير أمن محافظة السلیمانیه

السنة

مرسما

مصري وشخصي

أشبهه قائله أيتها
((الاشتهارات))
العدد / ١٠ / ١٩٨٦
التاريخ / ١٠ / ١٩٨٦

٢٢٥
١٠ / ١٢

الس / وحدات القالبج ((مق))
الموتوع / الحصار الاقتصادي

كتاب زيادة قوات جمل الدفاع الوطني الخاص مصري وشخصي ١٩٨٥ في ١٠ / ١٩٨٦
وكتاب لجهه التصديق اذ على المركزيه المصري والشخصي ٢٢١٨ في ١٠ / ١٩٨٦
قبل ٥ المصري والشخصي ٢٥١٩ في ١٠ / ١٩٨٦ أشاره الى التعليلات المركزيه بتأفة سياه عن المناطق
التي يتواجد فيها المهربون أو تكون مأوى لهم بشكل جيد خلال لغرات وأدى ذلك الى تزيين عدد من
العوائل الى المناطق النهر المسذويه النور السكن فيها يتاره الحصيل على المسواد الغذائية الا ان
رؤساء اللجان الاقيه الرصيه من العسكريين لم يوردوا واجبا عنهم بشكل فائق بحيث يوسع تطويق الحصار
الاقتصادي ويعتقد اذا اردنا تطويق الحصار كليا " بالامكان تحويل العوائل من المناطق غير المسذوره اليها "
لان ذلك يوسع سلبيا " على حياة وعركه المهربين والصبرين ولكن لا يكون الحصار من جانب واحد ويؤخر خروج
البواد الاقتصادية او الاماسات الزراعية من المناطق المسذويه الى المناطق ادميه وهكذا الحال بجميع
سج العوائل الذين لهم مساهمه مع المهربين أو احد افرادها معهم أو الذين يتعاونون مع المهربين
من مناطقها يوجد هم الى المناطق ادميه لعدم تمكنهم من الحصول على البواد الغذائية واذ نهر الطهييه
وارسالها الى المهربين وأن تطويق الحصار اقتصادي العائق بحق الكثير من ادمير الصبه ويكون سياه
لاشعاف المهربين وألبها درهم القشيري وهذا من صميم واجبات رؤساء اللجان الاقيه الفرعيه
اذا فانه أن شرب السيارات في المناطق المسذويه والسيداره على كانه العربات والقنين على سائقيها

التوجهين الى تلك المناطق *
جواشناد ما يبرز واقبها *

ضميا هدا الوعاب مسرت

أمر قاطن أن

سنة /

زيادة قوات جمل اندفاع الوطني الخاص / يرجى التفضل بما يوسع وكتابكم اتمه *

لا اله الا الله
مصري وشخصي

هد الرحمن / ١٢ / ٨٠

حزب البحث الحربي الاشتراكي

امه عزيزه واحده

ذات رساله خالد

تبياد ه شعبه سرسك

تبياد ه فرقه العماديه

الحدد / ٨ /

التاريخ : ١٩٨٧/٤/٢٠

الى / اعضاء قياده الفرقة

م / معلومات

تبيه رفاقيه :-

برقيه قياده مكتب تنظيم الشمال المرقمه ١٤٢٢ ف ١٩ / ٤ / ١٩٨٧

ادناه ما يلي :-

شكارت مفاز تخريميه متبنيه لمجايمه اى قوه عسكريه تقوم بشدم القرى ومن الطبيعي ان مفاز
التخريب ستحاول استعمار القرارات الاخيره لمعالجتها من خلال تحريض اهالي القرى وشبابها للارتداد
بهم مما يتطلب فكشيف وسائل الاعلاميه لحرمان المخربين من هذه الفرصه ويتولى الحزب التثقيف والتوعيه
لخلق حاله الاطمئنان لدى المواطنين في هذه القرى وأشعارهم بان الحزب والدواء سسرعا هم
المتفضل بالاطلاع واتخاذ مايلزم • مع التقدير •
ود متم للفضال •••

الرفيق

مالك عبد المحركاظم

امين سر قياده فرقه العماديه

أهـ مبره واحد ه ذابها
العدد / ١١١ /
الطبخ ١٩٨٧/١٥

خبر انهم الصوي الاشتراكي
تواد وشعبه وأخوه
لجبه تنظيماً انواع الدفاع الوطني

الى / كاله المخططات الجويه
م / الخبايا

شبهه راتيه :

كاتبه تنظيماً انواع الدفاع الوطني المقيم ١١١١/١١ الى ٨٧/١١/١٤
استناد الى التقري (خاصاً رقم ١) من مصدرها قطع الجويه الاويه لمحافظة
١٩٨٧/٥/١٤ والتي نصها طيات ١-
الخط يترجم من الاثبات والتي لا تزال موجوده في بعض التقري تم تدويرها وازالت
من قبه اصحابها تم اعداد رطله الاثبات بعد يوم ١٨٧/٥/٥ وتصبح جميع القوات ال
انواع الدفاع الوطني وماذا وكل ما يوجد او يتواجد في تلك التقري ١-
يرجع احتياط طياتها لتتبع ماضي الجهر الشعبي وانواع الدفاع الوطني والمستشار
من الخبايا التي يتم المخطبه طياتها من قلمهم في المناطق التي يتم تنظيمها م
بين العماره من قبه التواطؤ والانواع ١-١

للطعن بالادلائح من التقدير

من الخبايا ١-١

١١

طيات مبره

بسم الله الرحمن الرحيم

مجلس قيادة الثورة
رقم القرار / ٨٤٠
التاريخ ١٩٦٦/١١/٤

قرار

استناداً الى احكام الفقرة (٤١) من المادة الثانية والاربعين من الدستور قرر مجلس قيادة الثورة بجلسته المنعقدة بتاريخ ٤/١١/١٩٦٦ ما يلي :-
اولاً " يعدل نص المادة ٢٢٥ من قانون العقوبات رقم (١١١) لسنة ١٩٦٩ على الوجه الآتي :-
المادة ٢٢٥

- ٠١ يعاقب بالسجن المؤبد ومصادرة الاموال المنقولة وغير المنقولة من اسان باحدى طرق الملائمة رئيس الجمهورية أو من يقوم مقامه أو مجلس قيادة الثورة أو حزب البعث العربي الاشتراكي أو المجلس الوطني أو الحكومة .
وتكون الصفة الاعدام اذا كانت الاعاده أو التهجم بشكل سافر ويقصد اثاره الرأى العام ضد السلطة .
 - ٠٢ ويعاقب بالسجن مدة لا تزيد على سبع سنوات أو بالحبس أو الغرامة من اسان باحدى طرق الملائمة المحاكم أو القوات المسلحة أو غير ذلك من السلطات العامة أو الدوائر أو المؤسسات الحكومية .
- ثانياً " تلغى المادة ٢٢٦ من قانون العقوبات
ثالثاً " ينفذ هذا القرار من تاريخ نشره في الجريدة الرسمية .

موقع /

صدام حسين
رئيس مجلس قيادة الثورة

الموقع

بسم الله الرحمن الرحيم

الامن العامة
مد بيرة امن محافظة اربيل
العدد / ٢٢٩٦
التاريخ ١٩٦٦/١١/٢٦

رحم الله الشهداء الابرار . . .

الى :- كافة مد بيرات الاقسام وشعب القرب
م / تعدد بل قانسون

اعلاه صورة قرار مجلس قيادة الثورة ٨٤٠ في ٤/١١/١٩٦٦ الوارد اليها بموجب كتاب
مد بيرة الامن العامة / الذ لفره التأمنية ١٢٣٤٠ في ١٩/١١/١٩٦٦ لملاحظة ماورد فيه
واخذ مايلزم اتا مشير ذلك لظرفا . . .

مد بيرة امن محافظة اربيل

١٦

بیت الحزب
الرئاسة
٢٤٩٩ / القصر
١٨٩٥ / ١٢ / ٢٠٢
١٩٨٥ / ٦ / ٢٢

الوزارات كافة
الموضوع / دعم

تسبب الاعجاز في دوائركم بعدم اعتماد أية كتاب أو وثيقة صادرة عن مقررات الأقسام التنفيذية وحصر ذلك بقيادة المجلس يرجى الاطلاع والتعمير بالملف بصدده مع التقدير

أحمد حسن

رئيس ديوان الرئاسة

نسخة منه الى /

القيادة القومية - مكتب الأمانة العامة - يرجى الاطلاع - مع
القيادة القطرية - مكتب أمانة سر القطر - يرجى الاطلاع - مع
مجلس الأمن القومي - مكتب السكرتارية
رئاسة الجمهورية - مكتب السكرتارية
مكتب أمانة السر للقيادة العامة للقوات المسلحة
مكتب عضو مجلس قيادة الثورة النائب الاول لرئيس الوزراء
ديوان ديوان الرئاسة

لجنة شؤون الشمال - كتابكم المرقم ٢٥٢٢ / ١٦ في ٥ / ٦ / ٢

حزبنا العربي الاشتراكي
تبادله شعبه زاخـــــــــــــــو
لجندة تنفيذها فروع الدفاع الوطني

امه من به واحده
ذات رساله خالده
العدد / من / من /
التاريخ ١٩٨٧/٦/١٤

سرى الخفيه وشخصي

الى / كافة المنظمات الحزبيه

/ قــــــــــــــــــــار

XXXXXXXXXX

تصيه رآقيه :

كتاب لجنه تنفيذها فروع الدفاع الوطني المرقم من ١١٧٥ في ١٩٨٧/٦/١٤
المعطوف على كتاب مكتب تنفيذها الشان / سرى الخفيه وشخصي / ٢٨ / ٢٣٥٠
التضمن ما يلي :-

١- يفتى من باط ومن ابيه طده فذائره او بشيره او آله الى القى الى
بالمرجله الطيره من حرج القى ويسمى للقره الى الصفا البرلاني من
الاتمان بهيم من اترياقهم بهانيا الا بحام الاجيره الاميه *

٢- يفتى التواجد من باط المناطق المرملة من القى المحذوره اعيا والم
واشابه ١٩٨٧/٦/٢١ للمتناقه المشواه بالمرجله الطيره *

٣- بعد اكمال الموسم الشتوي والذي يجيب ان يتبين فيه يوم (١٥) يوميا
ولا يجوز استيطان الزباه فيه للموسمين الشتوي والسري في هذا الموسم *

٤- بحرف كذلك من المواشي ضمن هذه المناطق *

٥- على القوه العسكريه كل ضمن اطعمه كل اى ايمان او جردان لا يوجد
ومعه محرره تحريبا كالمأم *

٦- يطلع المشواين بدرجهم الى المجمعات بهذا القرار ويجوز ان يكون
للتفصيل والاطلاع والمحق بوجبه - كل ضمن اجتماعه -

بدهم للقتال *

البريد
طبي حوشه

فاصله الشهر

ال / أمن الحكم الذاتي (برقمه سرينه و قوريه) العدد / ١٢٠٧٥
من / أمن د هوك / من ٦٤ التاريخ / ١٠ / ١ / ١٩٨٢

بناءً على التوجيهات الصادره من قيادة مكتب تنظيم الشال بخصوص ترحول
وحجز عوائل الخريين والهاريين والتخلفين (٠) ندرج ادناه المرفق
اليومى ليوم ١٠ / ١ / ١٩٨٢ للموائل التي تم ترحيلها وحجزها ضمن
محافظة بعد تصويرهم وسحب كافة المستمكات الرسميه التي تثبت
عرايتهم (٠) للتغفل بالاطلاع مع التقدير .

مدير أمن محافظة د هوك

اولاً : المرشحين من سكة ناحية سرستك بقفا* العصابه :

- ٠١ عائلة المجرم العارب (ابراهيم يوسف مصطفى) :
مريم عبد الرحمن عبد الله / والدته / رت بيت / ١١٠٢ / تم ترحيلها
- ٠٢ عائلة المجرم العارب (محمد علي عبد المجيد) :
زمرد عبد الله محمد / والدته / رت بيت / ١١٣٠ / تم ترحيلها
- ٠٣ عائلة المجرم العارب (مصطفى صالح عمسر) :
فاطمه محمد علو / والدته / رت بيت / ١١٣٠ / تم ترحيلها
- ٠٤ عائلة المجرم العارب (حسن طاهر ميرخان) :
حليمه بيروموس حسن / والدته / رت بيت / ١١١٦ / تم ترحيلها
- ٠٥ عائلة المجرم العارب (مصطفى ابا بكر حسن) :
حسراء فخري بيروموس / والدته / رت بيت / ١١١٧ / تم ترحيلها
- ٠٦ عائلة المجرمين الهاريين عصبي واسكان محمد حسن عثمانه
زاويحه محمد مصطفى (الدتسها) رت بيت / ١١١٦ / تم ترحيلها
- ٠٧ عائلة المجرم العارب ابراهيم رشيد بسوداغ :
كفي سلومان امين / والدته / رت بيت / ١١٢٠ / تم ترحيلها
- ٠٨ عائلة المجرم العارب (احمد محمد عبد القادر) :
فاطمه بابير حسن / والدته / رت بيت / ١١٢٥ / تم ترحيلها
- ٠٩ عائلة المجرمين الهاريين (زيور واييد محمد علي شيخو) :
ايمته يوسف حميد / والدتها / رت بيت / ١١٣٦ / تم ترحيلها

(يتبع لفتاً)

پاش باب

پاش باب دەرگه ههكی دییه دقئ پهرتووكئ دا مهفه كری،
دبیت ژئ بؤ جارا ئیكئ بیت باس لی بهیته كرن.

پاش باب، یه و زاروكن یین پشتی نه مانا بابئ ژ دایك
بووین، دناق كه لهین مرئ دا، دناق كو مه لگه هین زوره ملی
دا، وه كو كه لها نزاركئ ل دهوك، سه ربازگه ها سه لامیئ،
به حرکئ، جه ژنه كان، گرده چال و به رحیشت.

ئه ف زاروكه ۳۲ ساله ژ دلوقانیا بابینیئ بی بههر، پتیریا وان
نه خوانده وارن، ئه وژی چونكو وه كو پاشمایین یه نفالانن
ودناق دهر دو ییش و نازارین چه ندین سالان دا دژین و ل
هه می خویشیان بی بههر بووینه، ژ بهر هندی مه پیدقی
زانی قئ دهرگه هی قه كه یین دا كو پسپور و زانینگه هین
كوردستانی قه كولینین ئه كادیمی و زانستی ل دور
ره ندین ئه قان پاشبابان بکهن و لایه نین په یوه نیدار
گرنگیئ ب قئ مه سه لی بدهن.

ناٺف: دلوٺان عبدالمناف

ژدايڪ بوون: ۱۹۸۹//۱/۲

جهڙنهڪان/ ههولير

ڪوئو ڪوئو ڪوئو

ناٺف: نهديار ياسين عبدالرحمن

ژدايڪ بوون : 1989/8/31

جهڙنهڪان/ ههولير

گو نديو: بيباد

ناٺف: ڪاڙين جهمال سلیمان

ژدايڪ بوون : 1989/3/25

جهڙنهڪان/ ههولير

گو نديو: ڪهر بد علي

ناف: زيندان عبدالرحمن سعدون

ژدايك بوون : 1988 /10/30

جهژنهكان / ههولير

گوند: دهركار

ناف: مليكه سعيد جانگير

ژدايك بوون: 1989/1/1

جهژنهكان / ههولير

گوند: دهركار

ناف: سمير سليم عمر

ژدايك بوون: 1989/1/1

جهژنهكان / ههولير

گوند: دهركار

ناٲ: بٲوار نادر ئهٲوب

ژداٲك بوون: 1989/2/11

جهژنهكان / ههولٲر

گونء: گٲزئ

ناٲ: نهشٲدا سعءالله فنءى

ژداٲك بوون: 1989/5/1

جهژنهكان / ههولٲر

گونء: سٲته

ناٲ: نادر عهءءى مٲرزا

ژداٲك بوون: 1988/10/5

جهژنهكان / ههولٲر

گونء: دهركار

ناف: روژين احمد ياسين
ژدايك بوون: 1989/3/1

جهژنهكان / ههولير

گونډ: بامهرنئ

ناف: ژيان ئەميين عباس

ژدايك بوون : 1989/1/1

جهژنهكان / ههولير

گونډ: گيزئ

ناف: دلسوز جرجيس اسماعيل

ژدايك بوون : 1989/2/1

جهژنهكان / ههولير

گونډ: ليڤو

ناف : زيندان عوسمان مسيحا

ژدايك بوون : 1989/9/8

سهربازگهها سهلاميي / ميسل

گوند : سيته

ناف: كوفان سعدالله فيزي

ژدايك بوون : 1988/10/10

جهژنهكان / ههولير

گوند : سيته

ناف: هيقي وهليد علي

ژدايك بوون : 1989/5/1

جهژنهكان / ههولير

گوند: باكرمان , زاخو

ناف: فەرمان ادريس اسماعيل

ژدايك بوون : 1989/10/1

سەربازگەها سەلامیئ / میسل

گوند : لیفو

ناف : نیچیرقان خلیل عبدالله ژدايك

بوون : 1989/1/1

جەژنەکان / هەولێر

گوند: زیوا سنديا

ناف: نەدیار محی الدین بشیر ژدايك

بوون : 1988/12/5

جەژنەکان / هەولێر

گوند: کانی مازی

كوڤان محسن احمد
ژدايك بوون : 1988/12/5

جهژنهكان / همولير

گوند: كانى مازئ

ناقف: ريدير انور سعدون

ژدايك بوون : 1989/11/1

جهژنهكان / همولير

گوند: بهندا

ناقف: صديق محمد على

ژدايك بوون : 1988/11/1

جهژنهكان / همولير

گوند: بانكا

ناف: قهيدار زيير سليمان

ژدايك بوون : 1988/11/1

سهر بازگه ها سه لامی / میسل

گوند: کانی مازی

ناف: ژيار ادریس ابراهیم

ژدايك بوون : 1989/9/27

جهژنهکان / همولیر

گوند: کانی مازی

ناف: کهسهر حسین صالح

ژدايك بوون : 1989/4/5

جهژنهکان / همولیر

گوند: بانکا

ناف: كهسمر خالد ياسين

ژدايك بوون : 1989/5/4

سمر بازگهها سه لامیئ / میسل

گوند: بانكا / سنديا

ناف: دلمان همزه محمود

ژدايك بوون : 1988/12/25

جهژنهكان / همولير

گوند: بانكا

ناف: بيوار عيسا على

بوون : 1989/4/1

جهژنهكان / همولير

گوند: بهرزيرك

ناف: دلخاز حسين رشيد
ژدايك بوون : 1989/1/1
جهژنهكان / ههولير
گونډ: بهرزیکي

ناف: غريبيا عمر عوسمان
ژدايك بوون : 1988/12/1
جهژنهكان / ههولير
گونډ: تيرك سنډي

ناف: جمال شمس الدين
ناف: بوون : 1989/1/1
جهژنهكان / ههولير
گونډ: باجله

ناٲ: كوٲان ٲادر ناٲدل

ژدايك بوون : 1990/1/1

جهژنهكان / همولير

گوند: گوفكي

ناٲ: سيپهل سليمان عمر

ژدايك بوون : 1989/3/25

جهژنهكان / همولير

گوند: زيوه

ناٲ: دلسوز ناصر عبدالقادر

بوون : 1989/4/25

جهژنهكان / همولير

گوند: سپيندار خلفو

ناف: شکری تهیب ئەمین

ژدایک بوون : 1989/1/3

سەربازگەها سەلامی / میسل

گوند: کانی مازی

ناف: هیفی علی حسین

ژدایک بوون : 1988/12/28

جەژنەکان / هەولێر

گوند: هەسنەکی

ناف: نھاری حازم قوتاس

بوون : 1988/10/1

جەژنەکان / هەولێر

گوند: وەر مەخەلی

ناٺ: بٲوار عيسى على

ژدايك بوون : 1989/7/1

جهژنهكان / ههولنير

گونء: بهرزيرك

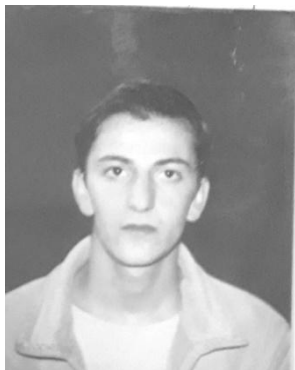

ناٺ: فرمان جبار

ژدايك بوون : 1988/12/27

جهژنهكان / ههولنير

گونء: كوريمهى

ناٺ: رهمهزان يوسف فتح

بوون : 1989/10/9

جهژنهكان / ههولنير

گونء: بهندا

ناٺف: كهسهر چهتو صالح
ژدايك بوون : 1989/7/7
جهژنهكان / همولير
گونډ: ديهيكي

ناٺف: زيندان حامد مجد
ژدايك بوون : 1988/11/1
جهژنهكان / همولير
گونډ: گيزي

ناٺف: نيوار عبدالله بهاولدين
بوون : 1989/1/1
جهژنهكان / همولير
گونډ: مژئ

ناف: بيكس عبدالرحمن على

ژدايك بوون : 1988/11/5

جهژنهكان / ههولير

گوند: بيی

ناف: روندك عبدالرحمن يوسف

ژدايك بوون : 1989/1/7

جهژنهكان / ههولير

گوند: شكهفتی

ناف: غهريبا عبدالله سليمان

بوون : 1988/10/1

جهژنهكان / ههولير

گوند: بهراشی

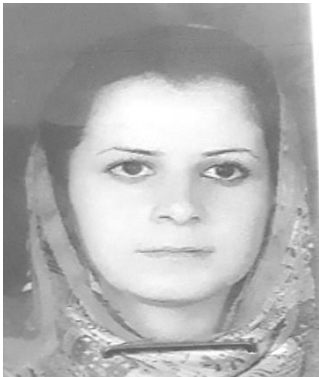

ناقف: نهديار محمد فتاح

ژدايك بوون : 1989/2/4

جهژنهكان / ههولير

گوند: سمايل ناڤا

ناقف: هيفيدار حسين خورشيد

ژدايك بوون : 1988/12/1

جهژنهكان / ههولير

گوند: بيى

ناقف: رهڤين سلام على

بوون : 1988/12/15

جهژنهكان / ههولير

گوند: ميژئ / ريكانى

ناٲ: هيٲى حسين ياسين
ژدايك بوون : 1989/1/1

جهژنهكان / ههولير
گونء: باومر كا كهٲرى

ناٲ: ههوار نجم الدين عبدالرحمن
ژدايك بوون : 1989/1/8

جهژنهكان / ههولير
گونء: كربت تيمور

ناٲ: غريبيا سعدون
بوون : 1989/1/1

جهژنهكان / ههولير
گونء: بهروشكا سهءدون

ناف: كوڤان مامند امير
ژدايك بوون : 1989/1/1
جهژنهكان / همولير
گوند: سيته

ناف: كهمر كامل صبري
ژدايك بوون : 1988/11/27
جهژنهكان / همولير
گوند: ميزئ / ريكانى

ناف: يونس فتح
بوون : 1988/9/8
جهژنهكان / همولير
گوند: بهندا

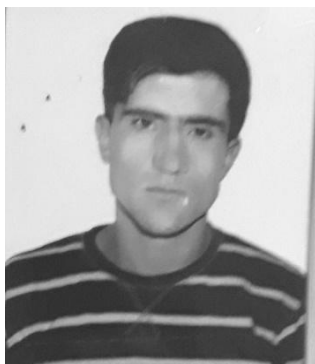

ناقف: هموار اسماعيل سولتان

ژدايك بوون : 1988/9/5

جهژنهكان / همولير

گوند: گيزى

ناقف: بيوار عوسمان حاجى

ژدايك بوون : 1988/11/4

جهژنهكان / همولير

گوند: بيبيسكى

ناقف: حفصه غانم حاجى

بوون : 1989/1/1

جهژنهكان / همولير

گوند: بههنونه

ناف: عزالدین کرم عبدالله
ژدایک بوون : 1989/10/15
جهژنهکان / ههولنیر
گوند: گرکنی

ناف: ههوار حاجی سلیمان
ژدایک بوون : 1988/11/1
کهله نزارکی
گوند: پیر بلا

ناف: نیچیرفان تمر حبیب
بوون : 1988/10/15
جهژنهکان / ههولنیر
گوند: بلدیشا

ناف: بيوار محمود چولى
ژدايك بوون : 1988/8/29

كهله نزاركئى

گوند: دهركار

ناف: ههزار محسن سلیمان
ژدايك بوون : 1989/7/1

جهژنهكان / ههولير

گوند: ميسكى

ناف: شقان فندی محمود
بوون : 1989/1/25

جهژنهكان / ههولير

گوند: بانكا

ناقف: سرخبون حازم مشختی

ژدایک بوون : 1988/10/10

جهژنهکان / ههولنیر

گوند: هاریکا شایخا

ناقف: هیفی خدر کهرهه

ژدایک بوون : 1988/10/15

جهژنهکان / ههولنیر

گوند: سیه

ناقف: خهه عبدالعزیز کامل

بوون : 1988/10/5

جهژنهکان / ههولنیر

گوند: سیه

ناف: هموار مرادخان جانگير

ژدايك بوون : 1988/10/1

جهژنهكان / ههولير

گوند: سيته

ناف: نزيار خورشيد صديق

ژدايك بوون : 1989/3/1

جهژنهكان / ههولير

گوند: سيته

ناف: خيال جميل كامل

بوون : 1989/3/1

جهژنهكان / ههولير

گوند: سيته

ناٲ: زیندان ئوسمان مسیح

ژدایك بوون : 1989/9/2

سه لامیی / موسل

گوندد: سیته

ئەلبۆما وئىنەيان

دانانا بنياتی بو ئاڧاكرنا خانيان بو خيزانين شههيدان
وئە نفاكريان 2011/8/28

نقيسه ر دهی ب خاك سپاردنا قوربانين نه نفالان

فہرنا پیشانگہا نقیسہری ژلایئ جہنابئ سہروک مسعود

نقیسه‌ر دڅمه‌تا هژماره‌کا خیزانین شه‌هیدان و نه‌نفالکریان دا

نقیسه‌ر گه‌ل شاندى داکوکیکار ل مافین نه‌نفال بویان ل
یه‌رله‌مانی کوردستانی

**تیمی سەرژمیڤریا قوربانینی ئەنفالان و کیمیا بارانان تڤیسەر سەرۆکی
تیمی بوو 2003**

**خەلاتکرنا تڤیسەری ژ لایئ نارام محمد وەزیری کاروبارین شەهیدو
ئەنفالکریان**

**پیشکشکرنا سمینارہکے بو نہ کادیمیا لشکھری ل زاخو ژ لایئ
نقیسہری قہ 2012/6/25**

**کومبون دگہل خانم چنار سعد عبدالله و وزیرا کاروبارین شہیدان و
نہ نفالکریان ل کابینا پینجی ل دیوانا و وزارتتی**

سەرهدانا خیزان کەس و کارین شەهیدان و ئەنفالکریان بو
لاین تاقیسەری

تاقیسەر دگەل رزگاربوویین گوندی کوریمی قهار خلیل محمد، کریم
نایف حسن، ئەبابەکر علی سعید، هاشم محمد رشید

**فیدراسیونا دا کوکیکار ل مافین قوربانین کەس و کارین شه هیدان
و نه نفالکریان و کیمیا بارانان نقیسەر وهکو نه ندام**

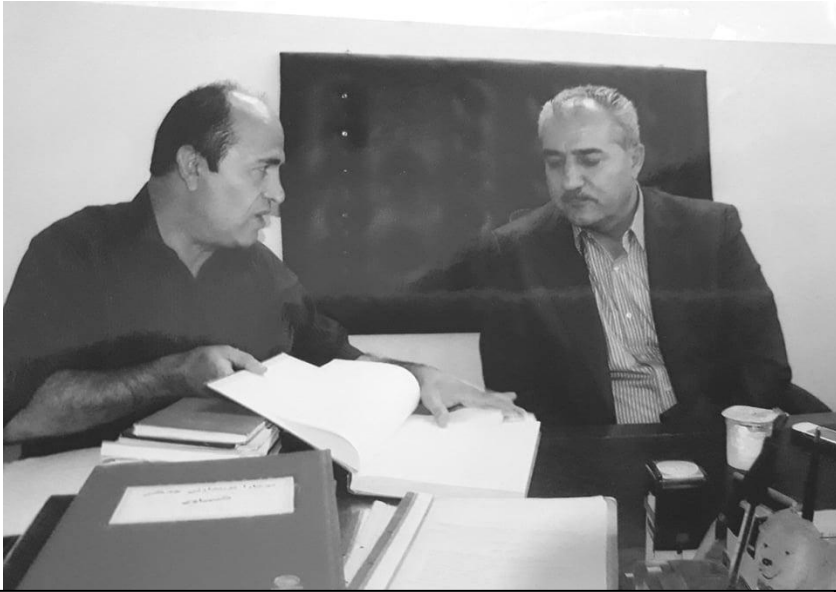
**پیشکیشکرنا ورکشوپه کی ژلای نقیسهری فه بو هژماره کا چالاک فانان ل
کەلار 2008/7/2**

نقیسەر دگهل نقیسهر و روژنامه‌فانی مصری رجائی الفاید 2007/3/28
ل گه لییریا نه نفالان

نقیسهر دگهل روژنامه‌فانی بریتانی و دوستی مله‌تی کورد گوین روبرت

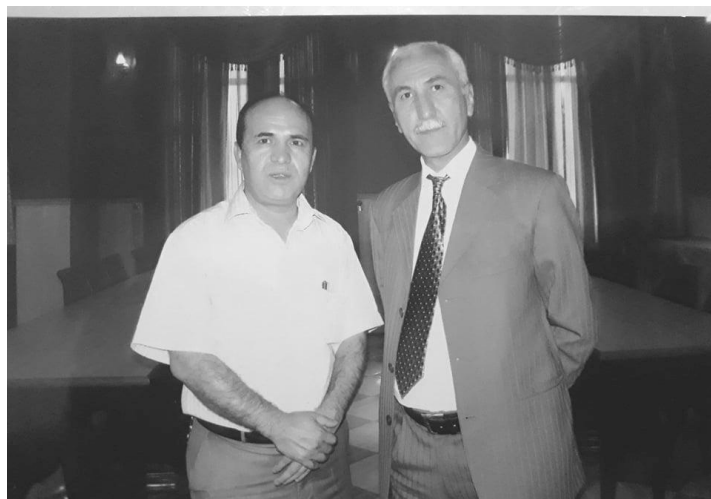
نقیسەر دگهل ته مەر ره مه زان پارێزگاری دهوکی

نقیسەر دگهل به ریز نجم الدین یوسفی

نقیسہر دگہل دکتور مه جید ، وهزیرئ کاروبارین شه هیدان و نه نفالکریان
ل کابینا شه شی

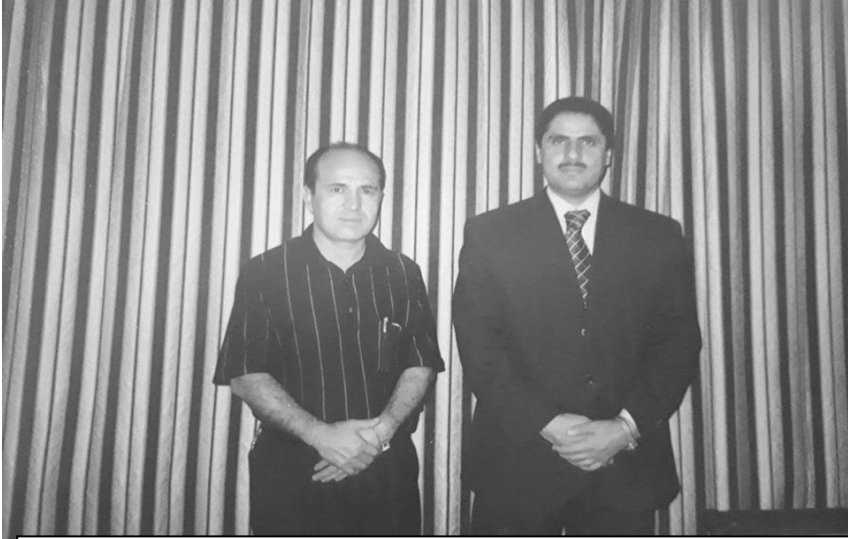
نقیسہر دگہل دادوهر رزگار محمد نه مین

نقیسہر دگہل دادوہران رہنوف محمد رشید و رائید جوحی 2011/4/16

نقیسہر دگہل دادوہران کہمال خوشناو و شوان نورہدین

نقیسه ر دگهل دادوهر رایید جوچی

**فه کرنا پیشانگه هه کئی یا جینوسایدیا گه ئی کورد ژلایئ
نقیسه ری فه ل باژیری به سرا 2009/4/6**

**تقیسه ر دگهل لیژنا دا کوکیکار ل مافین نه نفال بویان ل ده قهرا
بادینان دکومبونه کی دا دگهل ماموستا که مال که رکوکی سه روکی**

**تقیسه ر و شاندی دا کوکیکار ل مافین نه نفال بویان ل ده قهرا
بادینان د کومبونه کی دا دگهل فه رسه ت صوفی**

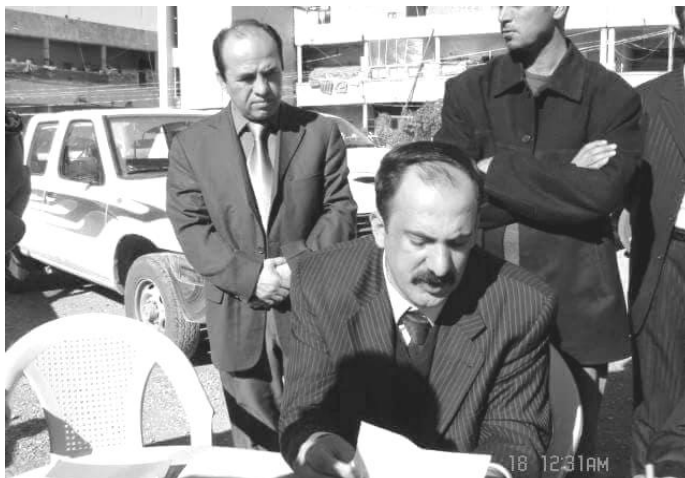

خه لاتکرنا خیزانه کا مالباتین شهیدان ژلایئ نقیسه ری فه

نقیسه ر دگهل دادوهر عارف شاهین سه روکئ دادگه ها بلندا

تاوانین عیراقئ 2009/4/7

**نقیسه‌ر دگهل دادوهر محمد عریبی سه‌روکی دادگه‌ها فه‌کولینی ل
دادگه‌ها بلندا تاوانین عیراقی ل سه‌ر دوسیا نه‌نفلان**

نقیسه‌ر دخرمه‌تا هژماره‌کا خیزانین نه‌نفالکریان دا

**فه کرنا پیشانگهههکا نقیسهری ژلایئ ریزدار نیچیرفان
بارزانی سهروکی حکومهتا کوردستانی**

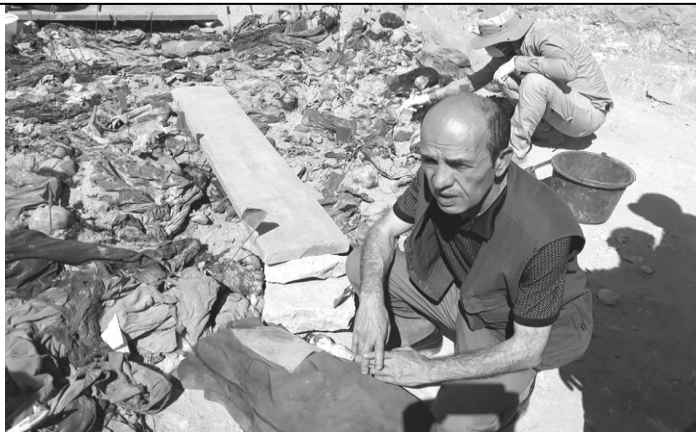
نقیسەر دگهل مونتز ئال فرعهون داواکاری گشتی

نقیسەر دگهل پاریزگاری دهوکی فهراهاد نه مین نه تروشی

**نقیسه‌ر دگه‌ل داواکاری گشتی مونتقد ال فرعون ل ده‌می
دادگه‌هکرنا تاوانبار صدام حسین**

**نقیسه‌ر ل سهر گورین ب کوم ل بیابانا پاریزگه‌ها
سه‌ماوه 2019/7/2**

**نقیسەر و کورئ خو دگهل ماموستا عبدالله حاجی محمود
وهزیرئ کاروبارین شههیدان و نهنفالکریان ل کابینا نهه**

**نقیسەر ل گهل ماموستا عبدالله حاجی محمود وهزیرئ کاروبارین
شههید و نهنفالکریان و ماموستا بهرهقان جهمدی بریکاری
وهزارهتا ناغبیری**

تشیسەر ل گهل مامۆستا بهرهقان جهمدی بریکاری و وزارتتا
کاروبارین شهید و ئه نفالکریان، ل دیوانا وزارتتی

تقیسه ر ل بیابانین باشوری عیراقی سه ر سنوری
وهلاتی سعودیه

ژیدەر و په راویز :

1. المحكمه الجنائيه الدوليه عام 1998 .
2. الاعلان الدولى الخاص بحمايه جميع الاشخاص من الاختفاء القسرى .
3. جريده الوقائع العراقيه ، قانون حمايه المقابر الجماعيه ، العدد 4021 .
4. دوفير ، محاكمه نورنبورغ امام المبادئ المعاصره للقانون الدولى .
5. رياض العطار ، جريمه الانفال من جرائم الموجهه ضد الانسانيه ، مجلد الحوار ، العدد 1676 عام 2006 .
6. سليم الجسنى ، المقابر الجماعيه ومعاناه الوطن ، مجله المبين ، العدد 7 عام 2006 ، تصدر من مؤسسه شهيد المحراب .
7. صادق جعفر ، الحوزه العلميه العراقيه ، المشروع السياسى بين المقاومه و المطالبه ، بحث .
8. دكتور عبدالوهاب حومد ، الاجرام الدولى ، مطبوعات جامعه الكويت عام 1978 .
9. مؤسسه الشهداء ، شبكه المعلومات العالميه (الانترنت) .
10. منظمه العفو الدوليه ، لندن ، 2007 ، شبكه المعلومات العالميه (الانترنت) .

11. محمد رضا النعماني ، الشهيد الصدر (قد) سنوات المحنه و ايام الحصار 2006 .
12. دیدارهك دگهل ماموستا (احمد منفي) پاريزگاري سه ماوه روزا 2019/7/12 ل سه ماوه .
13. المقابر الجماعيه فى العراق ، م . م ضرغام خالد عبدالوهاب ، بحث ، كليه اداب جامعه كوفه .
- 14- شهره فى نه شيري ، كيشه ي كورد له عيراق ، گوڤاري كادر ژماره 13 .
- 15- جريده الثوره ، 1984/2/11 .
- 16- نه نفال له روانگه ي ئيسلام دا ، عبدالرحمن صديق ، سونته ري براي ته تي ، ژماره 24 ، 2002 .
- 17 - طارق حرب ، العفو فى احكام الدستوريه و القانونيه ، جريده الصباح البغداديه ، 2006/8/26 .
- 18- ما قبل الانفال ، و ما بعد النسيان ، زهير جزائيري ، بحپ 2002/4/14.
- 19- على بندي نه نفال كرنا به هدينان، بهرگي ئيكي ، 2001 ، چاپخانا زانا ، دهوك .
- 20- عدالته عمر، نه نفال و ئافره تي كورد ، 2002 ، دهزگاي ئاراز ، هه ولير.
- 21- مه لا به ختيار ، گوڤارا نه نفال ، هژمار ئيك ، 2000 .
- 22- عبدالرحمن صديق ، بهرنامه كي تله قزيوني ، دیداره كا تاييه ت .

ناقه روک

- ۳.....پیشگوئن
- ۶.....ئە نفال چ جار ژبیر ناچیت
- ۱۵.....ئە نفال و گهورینا سیمایین جوگرافیا کوردستانی
- ۲۵.....ئە نفال و هه له بچه دوو هه قال جیمکن
- ۳۰.....ئە نفال و جینوساید
- ۳۹.....ئە نفال دناقهه را قورئان و دیروکی دا
- ۴۸.....ئە نفال دبه لگه نامین موخابراتا ئە مەریکا دا
- ۵۴.....ئە نفال و ئایدولوژیا به عسیزم و شه رعیهت
- ۶۱.....ئە مەریکا و ئە نفالا بادینان
- ۷۱.....ئایدولوژیا به عسیزم و که لتوری باژیران
- ۷۸.....ئافره تا کورد و قوربانی دان
- ۸۱.....هه ولین هه لاندنا ناسناما نه ته و کورد

- هه وار و بانگه وازيا سه روک مه سعود بارزانی..... ۸۷
- مینیومیئت هیمائی گه لاین سته ملیکریه..... ۹۴
- کورد و کومارا ترسی..... ۹۷
- که لتوری ئه نفال و ئایدولوژیا شوفینزما عه ره بی..... ۱۰۴
- گورین بکوم ، هوکار و کاریگه ری..... ۱۱۲
- شهری که نداقیی دووی ریگری..... ۱۲۵
- سیداره دانا سه دام حسینی دیکتاتور،..... ۱۲۹
- ره هه ندین ئه نفالان دبه له نامین نهینیین ئه مریکا دا..... ۱۳۴
- دادگه ها بلندا ئه نفالان..... ۱۳۸
- خه مساری ده سه لاتی همبه ر ئافره تا پاشمایا..... ۱۴۳
- به لگه و دکیومیئت..... ۱۵۱
- پاش باب..... ۱۵۹
- ئه لبوما وینه یان..... ۲۱۷

سوپاسی

ژ دلہکئی پاقر و پری ھہ ست و
قیان سوپاسیئین خو ئاراستہی
ریزدار، (عقید سید سفر
طاھر حاجی بانکی)
فہرماندی لیوا 3 پولیسین
پاراستنا دامودہزگہہین نہفت و
گازی دکہم کو پشتهفان و
ھاریکار بویہ دگہل من دا و
ئہرکی چاپکرنائہفی پھرتوکی ب
ستویئ خوفہ گرتی.

سید سفر پيشمه رگه کي ديرين و
ژبنه ماله ک کورد پهروه ره ، نيکه
ژ پشماييين نه نفلان و گه له ک ژ
کس و کارين وي د هه وين
نه نفلان دا هاتينه بي
سهروشوين کرن ، ب ههسته کي

نشتيمان پهروه رانه ب ئهركي چاپکرنائہفی پھرتوکی رابويہ، ئه فہژی نيشانا
دلسوزي و وهفاداريا وي يه هه مبه ر گه ل و وهلاتي وي و کيشا نه نفلان .

